

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

57 tomas

2014 m. rugsėjo 30 d.

Turinys

II Ne teisėkūros procedūra priimami aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2014 m. liepos 25 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1025/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EB) Nr. 1528/2007, kuriuo taikoma prekybos tam tikrų valstybių, kurios yra Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės dalis, kilmės produktais tvarka, nustatyta susitarimais, kuriais sudaromi arba ketinama sudaryti ekonominės partnerystės susitarimus, iš dalies pakeisto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 38/2014, kuriuo iš dalies keičiami tam tikri su bendra prekybos politika susiję reglamentai dėl deleguotųjų ir įgyvendinimo įgaliojimų priimti tam tikras priemones suteikimo, I priedas 1
- ★ 2014 m. liepos 25 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1026/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EB) Nr. 1528/2007, kuriuo taikoma prekybos tam tikrų valstybių, kurios yra Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės dalis, kilmės produktais tvarka, nustatyta susitarimais, kuriais sudaromi arba ketinama sudaryti ekonominės partnerystės susitarimus, dėl tam tikrų šalių išbraukimo iš derybas baigusių regionų ar valstybių sąrašo iš dalies pakeisto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 527/2013, I priedas 3
- ★ 2014 m. liepos 25 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1027/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EB) Nr. 1528/2007, kuriuo taikoma prekybos tam tikrų valstybių, kurios yra Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės dalis, kilmės produktais tvarka, nustatyta susitarimais, kuriais sudaromi arba ketinama sudaryti ekonominės partnerystės susitarimus, dėl tam tikrų šalių išbraukimo iš derybas baigusių regionų ar valstybių sąrašo iš dalies pakeisto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 527/2013, I priedas 5
- ★ 2014 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1028/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1207/2011, kuriuo nustatomi bendro Europos dangaus su apžvalga susiję veikimo charakteristikų ir sąveikos reikalavimai ⁽¹⁾ 7

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

LT

Aktai, kurių pavadinimai spausdinami paprastu šriftu, yra susiję su kasdieniu žemės ūkio reikalų valdymu ir paprastai galioja ribotą laikotarpį.

Visų kitų aktų pavadinimai spausdinami ryškesniu šriftu ir prieš juos dedama žvaigždutė.

★ 2014 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1029/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 73/2010, kuriuo nustatomi bendro Europos dangaus oro navigacijos duomenų ir informacijos kokybės reikalavimai ⁽¹⁾	9
★ 2014 m. rugsėjo 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1030/2014, kuriuo nustatomi techniniai įgyvendinimo standartai, susiję su vienoda verčių, kurios naudojamos pasaulinės sisteminės svarbos įstaigoms nustatyti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 575/2013, atskleidimo forma ir data ⁽¹⁾	14
★ 2014 m. rugsėjo 29 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1031/2014, kuriuo nustatomos papildomos išskirtinės laikinosios paramos tam tikrų vaisių ir daržovių augintojams priemonės	22
2014 m. rugsėjo 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1032/2014, kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti	40
2014 m. rugsėjo 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1033/2014, kuriuo nustatomos nuo 2014 m. spalio 1 d. taikytinos cukraus sektoriaus produkto melasos reprezentacinės kainos ir papildomų importo muitų dydžiai	42

SPRENDIMAI

2014/680/ES, Euratomas:

★ 2014 m. rugsėjo 24 d. Valstybių narių vyriausybės atstovų sprendimas dėl Teisingumo Teismo teisėjų skyrimo	45
--	----

2014/681/ES, Euratomas:

★ 2014 m. rugsėjo 24 d. Valstybių narių vyriausybės atstovų sprendimas dėl Teisingumo Teismo teisėjo skyrimo	46
--	----

2014/682/ES:

★ 2014 m. rugsėjo 25 d. Tarybos sprendimas, kuriuo skiriamas Regionų komiteto Bulgarijai atstovaujantis pakaitinis narys	47
--	----

2014/683/ES:

★ 2014 m. rugsėjo 25 d. Tarybos sprendimas, kuriuo skiriamas Regionų komiteto Jungtinei Karalystei atstovaujantis narys	48
---	----

2014/684/ES:

★ 2014 m. rugsėjo 25 d. Tarybos sprendimas, kuriuo skiriami Regionų komiteto Graikijai atstovaujantys devyni nariai ir Graikijai atstovaujantys dvylika pakaitinių narių	49
--	----

★ 2014 m. rugsėjo 29 d. Tarybos sprendimas 2014/685/BUSP, kuriuo iš dalies keičiami Bendrieji veiksmai 2008/124/BUSP dėl Europos Sąjungos teisinės valstybės misijos Kosove, EULEX KOSOVO	51
---	----

2014/686/ES:

★ 2014 m. liepos 3 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos SA.33927 (2012/C) (ex 2011/NN), kurią suteikė Belgija Garantijų sistema, pagal kurią apsaugomos finansinių kooperatyvų narių – fizinių asmenų – akcijos (pranešta dokumentu Nr. C(2014)1021) ⁽¹⁾	53
---	----

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

2014/687/ES:

- ★ **2014 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl plaušienos, popieriaus ir kartono gamybos** (*pranešta dokumentu Nr. C(2014) 6750*)⁽¹⁾ 76

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1025/2014

2014 m. liepos 25 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EB) Nr. 1528/2007, kuriuo taikoma prekybos tam tikrų valstybių, kurios yra Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės dalis, kilmės produktais tvarka, nustatyta susitarimais, kuriais sudaromi arba ketinama sudaryti ekonominės partnerystės susitarimus, iš dalies pakeisto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 38/2014, kuriuo iš dalies keičiami tam tikri su bendra prekybos politika susiję reglamentai dėl deleguotųjų ir įgyvendinimo įgaliojimų priimti tam tikras priemones suteikimo, I priedas

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1528/2007, kuriuo taikoma prekybos tam tikrų valstybių, kurios yra Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės dalis, kilmės produktais tvarka, nustatyta susitarimais, kuriais sudaromi arba ketinama sudaryti ekonominės partnerystės susitarimus ⁽¹⁾, iš dalies pakeistą 2014 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 38/2014, kuriuo iš dalies keičiami tam tikri su bendra prekybos politika susiję reglamentai dėl deleguotųjų ir įgyvendinimo įgaliojimų priimti tam tikras priemones suteikimo ⁽²⁾, ypač į jo 2 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) šalių, kurioms taikomas ES importo netaikant muitų ir kvotų režimas, sąrašas nustatytas Reglamento (EB) Nr. 1528/2007 (toliau – Patekimo į rinką reglamentas) I priede;
- (2) Botsvana, Kamerūnas, Dramblio Kaulo Krantas, Fidžis, Gana, Kenija, Namibija ir Svazilandas nesiėmė reikiamų veiksmų savo atitinkamiems susitarimams ratifikuoti ir todėl pagal Reglamento (EB) Nr. 1528/2007 2 straipsnio 3 dalį, ypač jos b punktą, nuo 2014 m. spalio 1 d. šioms šalims nustoja galioti patekimo į rinką tvarka, kurią leista taikyti pagal Reglamentą (EB) Nr. 1528/2007. Tai nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 527/2013 ⁽³⁾;
- (3) Dramblio Kaulo Krantas bei Gana ir Europos Sąjunga bei jos valstybės narės 2014 m. birželio 30 d. baigė derybas dėl ekonominės partnerystės susitarimo;
- (4) Botsvana, Namibija bei Svazilandas ir Europos Sąjunga bei jos valstybės narės 2014 m. liepos 15 d. baigė derybas dėl ekonominės partnerystės susitarimo;
- (5) pagal Reglamento (EB) Nr. 1528/2007 24a straipsnį Komisija yra įgaliota priimti deleguotuosius aktus, kad būtų iš dalies pakeistas to reglamento I priedas į jį įtraukiant AKR valstybių grupei priklausančius regionus ar valstybes, kurios baigė derybas dėl susitarimo su Europos Sąjunga ir atitinka 1994 m. GATT XXIV straipsnio reikalavimus;

⁽¹⁾ O L L 348, 2007 12 31, p. 1.

⁽²⁾ O L L 18, 2014 1 21, p. 52.

⁽³⁾ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 527/2013, kuriuo dėl tam tikrų šalių išbraukimo iš derybas baigusiu regionų ar valstybių sąrašo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1528/2007 (O L L 165, 2013 6 18, p. 59).

- (6) nuo šio reglamento taikymo dienos Botsvanos, Dramblio Kaulo Kranto, Ganos, Namibijos ir Svazilando įtraukimui į Patekimo į rinką reglamento I priedą bus taikomos to reglamento 2 straipsnio 3 dalyje, ypač jos b punkte, nustatytos sąlygos,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Šalių įtraukimas į I priedą

Į Reglamento (EB) Nr. 1528/2007 I priedą įtraukiamos šios valstybės:

Botsvanos Respublika;

Dramblio Kaulo Kranto Respublika;

Ganos Respublika;

Namibijos Respublika;

Svazilando Respublika.

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2014 m. spalio 1 dienos.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 25 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1026/2014**2014 m. liepos 25 d.**

kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EB) Nr. 1528/2007, kuriuo taikoma prekybos tam tikrų valstybių, kurios yra Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės dalis, kilmės produktais tvarka, nustatyta susitarimais, kuriais sudaromi arba ketinama sudaryti ekonominės partnerystės susitarimus, dėl tam tikrų šalių išbraukimo iš derybas baigusių regionų ar valstybių sąrašo iš dalies pakeisto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 527/2013, I priedas

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1528/2007, kuriuo taikoma prekybos tam tikrų valstybių, kurios yra Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės dalis, kilmės produktais tvarka, nustatyta susitarimais, kuriais sudaromi arba ketinama sudaryti ekonominės partnerystės susitarimus ⁽¹⁾, dėl tam tikrų šalių išbraukimo iš derybas baigusių regionų ar valstybių sąrašo iš dalies pakeistą 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 527/2013 ⁽²⁾, ypač į jo 2a ir 2b straipsnius,

kadangi:

- (1) šalių, kurioms taikomas ES importo netaikant muitų ir kvotų režimas, sąrašas nustatytas Reglamento (EB) Nr. 1528/2007 (toliau – Patekimo į rinką reglamentas) I priede;
- (2) derybos dėl ekonominės partnerystės susitarimo (toliau – Susitarimas) tarp Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių buvo baigtos 2007 m. lapkričio 23 d.;
- (3) Botsvana, Kamerūnas, Dramblio Kaulo Krantas, Fidžis, Gana, Kenija, Namibija ir Svazilandas nesinė reikiamų veiksmų savo atitinkamiems susitarimams ratifikuoti. Todėl pagal Reglamento (EB) Nr. 1528/2007 2 straipsnio 3 dalį, ypač jos b punktą, to reglamento I priedas iš dalies pakeistas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 527/2013. Nuo 2014 m. spalio 1 d. šioms šalims nustoja galioti patekimo į rinką tvarka, kurią leista taikyti pagal Reglamentą (EB) Nr. 1528/2007;
- (4) pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1528/2007 2a ir 2b straipsnius Komisija yra įgaliota priimti deleguotuosius aktus, kad būtų iš dalies pakeistas to reglamento I priedas į jį vėl įtraukiant tas šalis, kurios buvo išbrauktos pagal Reglamentą (ES) Nr. 527/2013, joms ėmusius reikiamų veiksmų atitinkamiems jų susitarimams ratifikuoti;
- (5) Fidžis ėmėsi reikiamų veiksmų savo susitarimui ratifikuoti ir 2014 m. liepos 17 d. pranešė apie tai susitarimo depozitarui,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

*1 straipsnis***Pakartotinis šalies įtraukimas į I priedą**

Į Reglamento (EB) Nr. 1528/2007 I priedą įtraukiama ši šalis:

Fidžio Respublika.

⁽¹⁾ O L L 348, 2007 12 31, p. 1.⁽²⁾ O L L 165, 2013 6 18, p. 59.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2014 m. spalio 1 dienos.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 25 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
José Manuel BARROSO

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1027/2014**2014 m. liepos 25 d.**

kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EB) Nr. 1528/2007, kuriuo taikoma prekybos tam tikrų valstybių, kurios yra Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės dalis, kilmės produktais tvarka, nustatyta susitarimais, kuriais sudaromi arba ketinama sudaryti ekonominės partnerystės susitarimus, dėl tam tikrų šalių išbraukimo iš derybas baigusių regionų ar valstybių sąrašo iš dalies pakeisto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 527/2013, I priedas

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1528/2007, kuriuo taikoma prekybos tam tikrų valstybių, kurios yra Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės dalis, kilmės produktais tvarka, nustatyta susitarimais, kuriais sudaromi arba ketinama sudaryti ekonominės partnerystės susitarimus⁽¹⁾, dėl tam tikrų šalių išbraukimo iš derybas baigusių regionų ar valstybių sąrašo iš dalies pakeistą 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 527/2013, kuriuo dėl tam tikrų šalių išbraukimo iš derybas baigusių regionų ar valstybių sąrašo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1528/2007⁽²⁾, ypač į jo 2a ir 2b straipsnius,

kadangi:

- (1) šalių, kurioms taikomas ES importo netaikant muitų ir kvotų režimas, sąrašas nustatytas Reglamento (EB) Nr. 1528/2007 (toliau – Patekimo į rinką reglamentas) I priede;
- (2) derybos dėl ekonominės partnerystės susitarimo (toliau – Susitarimas) tarp Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos buvo baigtos 2007 m. gruodžio 17 d.;
- (3) Botsvana, Kamerūnas, Dramblio Kaulo Krantas, Fidžis, Gana, Kenija, Namibija ir Svazilandas nesiėmė reikiamų veiksmų savo atitinkamiems susitarimams ratifikuoti. Todėl pagal Reglamento (EB) Nr. 1528/2007 2 straipsnio 3 dalį, ypač b punktą, to reglamento I priedas iš dalies pakeistas Reglamentu (ES) Nr. 527/2013. Nuo 2014 m. spalio 1 d. šioms šalims nustoja galioti patekimo į rinką tvarka, kurią leista taikyti pagal Reglamentą (EB) Nr. 1528/2007;
- (4) pagal Reglamento (EB) Nr. 1528/2007 2a ir 2b straipsnius Komisija yra įgaliota priimti deleguotuosius aktus, kad būtų iš dalies pakeistas to reglamento I priedas į jį vėl įtraukiant tas šalis, kurios buvo išbrauktos pagal Reglamentą (ES) Nr. 527/2013, joms ėmusius reikiamų veiksmų atitinkamiems jų susitarimams ratifikuoti;
- (5) Kamerūnas ėmėsi reikiamų veiksmų susitarimui ratifikuoti ir apie tai 2014 m. liepos 22 d. pranešė susitarimo depozitarui,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

*I straipsnis***Pakartotinis šalies įtraukimas I priedą**

Į Reglamento (EB) Nr. 1528/2007 I priedą įtraukiama ši šalis:

Kamerūno Respublika.

⁽¹⁾ O L L 348, 2007 12 31, p. 1.⁽²⁾ O L L 165, 2013 6 18, p. 59.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2014 m. spalio 1 dienos.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 25 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
José Manuel BARROSO

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 1028/2014**2014 m. rugsėjo 26 d.****kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1207/2011, kuriuo nustatomi bendro Europos dangaus su apžvalga susiję veikimo charakteristikų ir sąveikos reikalavimai****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 552/2004 dėl Europos oro eismo valdymo tinklo sąveikos (sąveikos reglamentas) ⁽¹⁾, ypač jo 3 straipsnio 5 dalį,

kadangi:

- (1) siekiant Europos oro eismo valdymo tinkle suderinti apžvalgos duomenims teikti naudojamų sistemų veikimo charakteristikų, sąveikos ir veiksmingumo reikalavimus, taip pat siekiant užtikrinti civilinį ir karinį koordinavimą, Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1207/2011 ⁽²⁾ nustatomi toms sistemoms taikomi reikalavimai;
- (2) kad naujuose orlaiviuose galėtų įdiegti naujas funkcijas, veiklos vykdytojai būtinas specifikacijas turi gauti bent prieš 24 mėnesius iki numatytos taikymo dienos. Tačiau susijusias sertifikavimo specifikacijas Europos aviacijos saugos agentūra (EASA) priėmė tik 2013 m. gruodžio mėn. Todėl iki 2015 m. sausio 8 d. naujų funkcijų *ADS-B Out* ir *Mode S Enhanced* naujuose orlaiviuose veiklos vykdytojai įdiegti negalės. Todėl, siekiant atitinkamiems veiklos vykdytojams suteikti pakankamai papildomo laiko, Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1207/2011 turėtų būti iš dalies pakeistas;
- (3) dėl vėlavimo sertifikuoti ir įdiegti būtiną įrangą, taip pat dėl ribotų pramonės galimybių pagaminti orlaiviams būtiną įrangą sunku sklandžiai atnaujinti esamą orlaivių parką. Funkciją *ADS-B Out* iki 2020 m. sausio 1 d. taip pat reikia įdiegti kai kuriuose, daugiausia skrydžiams per Atlanto vandenyną naudojamuose orlaiviuose, kaip reikalauja JAV Federalinės aviacijos administracija. Todėl funkcijų *ADS-B Out* ir *Mode S Enhanced* įdiegimo orlaiviuose terminą reikėtų nukelti ir labiau suderinti su Federalinės aviacijos administracijos nustatytu funkcijos *ADS-B* įdiegimo terminu;
- (4) valstybinius orlaivius naudojantiems veiklos vykdytojams įdiegimo terminai turėtų būti nukelti taip pat, kaip ir kitiems orlaivius naudojantiems veiklos vykdytojams. Todėl valstybinių orlaivių modernizavimo įdiegiant funkcijas *ADS-B Out* ir *Mode S Enhanced* terminas taip pat turėtų būti nukeltas;
- (5) Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1207/2011 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (6) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (EB) Nr. 549/2004 5 straipsnį įsteigto Bendro dangaus komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1207/2011 iš dalies keičiamas taip:

(1) 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Veiklos vykdytojai užtikrina, kad:

- a) orlaiviuose, kuriais vykdomi 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti skrydžiai ir kurių individualus tinkamumo skraidyti pažymėjimas pirmą kartą išduotas 2015 m. sausio 8 d. arba vėliau, būtų įrengti antrinio apžvalgos radaro atsakikliai, turintys II priedo A dalyje išdėstytas funkcijas;

⁽¹⁾ OL L 96, 2004 3 31, p. 26.⁽²⁾ 2011 m. lapkričio 22 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1207/2011, kuriuo nustatomi bendro Europos dangaus su apžvalga susiję veikimo charakteristikų ir sąveikos reikalavimai (OL L 305, 2011 11 23, p. 35).

- b) orlaiviuose, kurių maksimali sertifikuota kilimo masė yra didesnė kaip 5 700 kg arba kurių maksimalus tikrasis skrydžio kreiserinis greitis yra didesnis kaip 250 mazgų, kuriais vykdomi 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti skrydžiai ir kurių individualus tinkamumo skraidyti pažymėjimas pirmą kartą išduotas 2016 m. birželio 8 d. arba vėliau, būtų įrengti antrinio apžvalgos radaro atsakikliai, turintys ne tik II priedo A dalyje išdėstytas funkcijas, bet ir to priedo B dalyje išdėstytas funkcijas;
- c) orlaiviuose pastoviais sparnais, kurių maksimali sertifikuota kilimo masė yra didesnė kaip 5 700 kg arba kurių maksimalus tikrasis skrydžio kreiserinis greitis yra didesnis kaip 250 mazgų, kuriais vykdomi 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti skrydžiai ir kurių individualus tinkamumo skraidyti pažymėjimas pirmą kartą išduotas 2016 m. birželio 8 d. arba vėliau, būtų įrengti antrinio apžvalgos radaro atsakikliai, turintys ne tik II priedo A dalyje išdėstytas funkcijas, bet ir to priedo C dalyje išdėstytas funkcijas.“

b) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Veiklos vykdytojai užtikrina, kad:

- a) orlaiviuose, kuriais vykdomi 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti skrydžiai ir kurių individualus tinkamumo skraidyti pažymėjimas pirmą kartą išduotas anksčiau kaip 2015 m. sausio 8 d., antrinio apžvalgos radaro atsakikliai, turintys II priedo A dalyje išdėstytas funkcijas, būtų įrengti iki 2017 m. gruodžio 7 d.;
- b) orlaiviuose, kurių maksimali sertifikuota kilimo masė yra didesnė kaip 5 700 kg arba kurių maksimalus tikrasis skrydžio kreiserinis greitis yra didesnis kaip 250 mazgų, kuriais vykdomi 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti skrydžiai ir kurių individualus tinkamumo skraidyti pažymėjimas pirmą kartą išduotas anksčiau kaip 2016 m. birželio 8 d., antrinio apžvalgos radaro atsakikliai, turintys ne tik II priedo A dalyje išdėstytas funkcijas, bet ir to priedo B dalyje išdėstytas funkcijas, būtų įrengti iki 2020 m. birželio 7 d.;
- c) orlaiviuose pastoviais sparnais, kurių maksimali sertifikuota kilimo masė yra didesnė kaip 5 700 kg arba kurių maksimalus tikrasis skrydžio kreiserinis greitis yra didesnis kaip 250 mazgų, kuriais vykdomi 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti skrydžiai ir kurių individualus tinkamumo skraidyti pažymėjimas pirmą kartą išduotas anksčiau kaip 2016 m. birželio 8 d., antrinio apžvalgos radaro atsakikliai, turintys ne tik II priedo A dalyje išdėstytas funkcijas, bet ir to priedo C dalyje išdėstytas funkcijas, būtų įrengti iki 2020 m. birželio 7 d.“

(2) 8 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Valstybės narės užtikrina, kad iki 2020 m. birželio 7 d. valstybiniuose kroviniuose orlaiviuose, kurių maksimali sertifikuota kilimo masė yra didesnė kaip 5 700 kg arba kurių maksimalus tikrasis kreiserinis skrydžio greitis yra didesnis kaip 250 mazgų ir kuriais vykdomi 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti skrydžiai, būtų įrengti antrinio apžvalgos radaro atsakikliai, turintys ne tik II priedo A dalyje išdėstytas funkcijas, bet ir to priedo B ir C dalyse išdėstytas funkcijas.“

(3) 14 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Gali būti nereikalaujama, kad tam tikrų tipų orlaiviai, kuriems tinkamumo skraidyti pažymėjimas pirmą kartą išduotas anksčiau kaip 2016 m. birželio 8 d. ir kurių maksimali kilimo masė yra didesnė kaip 5 700 kg arba kurių maksimalus tikrasis skrydžio greitis yra didesnis kaip 250 mazgų ir kurių skaitmeninė magistralė neužtikrina viso II priedo C dalyje aprašyto parametrų rinkinio, atitiktų 5 straipsnio 5 dalies c punkto reikalavimus.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. rugsėjo 26 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
José Manuel BARROSO

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 1029/2014**2014 m. rugsėjo 26 d.****kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 73/2010, kuriuo nustatomi bendro Europos dangaus oro navigacijos duomenų ir informacijos kokybės reikalavimai****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 552/2004 dėl Europos oro eismo valdymo tinklo sąveikos (sąveikos reglamentą) ⁽¹⁾, ypač jo 3 straipsnio 5 dalį,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamento (ES) Nr. 73/2010 ⁽²⁾ 3 straipsnio 13 dalyje, 7 straipsnio 5 dalyje ir 10 straipsnio 1 dalyje daroma nuoroda į Komisijos reglamentą (EB) Nr. 2096/2005 ⁽³⁾, kuris buvo panaikintas Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1035/2011 ⁽⁴⁾. Todėl nuorodos į Reglamentą (EB) Nr. 2096/2005 Reglamente (ES) Nr. 73/2010 turėtų būti atnaujintos ir tapti nuorodomis į Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1035/2011;
- (2) Reglamento (ES) Nr. 73/2010 III priede daromos nuorodos į standartus, kuriuos nustatė Tarptautinė standartizacijos organizacija (ISO). Tačiau nuo to laiko, kai buvo priimtas Reglamentas (ES) Nr. 73/2010, ISO persvarstė ir pakeitė kai kurių šių standartų numeraciją. Todėl nuorodos Reglamente (ES) Nr. 73/2010 į atitinkamus ISO standartus turėtų būti atnaujintos, kad būtų užtikrintas derėjimas su naujausia tų standartų numeracija ir redakcija;
- (3) Reglamento (ES) Nr. 73/2010 I, III ir XI prieduose yra nuorodos į įvairias apibrėžtis ir nuostatas, nustatytas Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos (Čikagos konvencijos) 15 priede, konkrečiau – jos dvyliktoje redakcijoje (2004 m. liepos mėn.), kurioje yra pakeitimas Nr. 34. Nuo to laiko, kai buvo priimtas Reglamentas (ES) Nr. 73/2010, Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija (ICAO) iš dalies pakeitė kai kurias apibrėžtis bei nuostatas ir Čikagos konvencijos 15 priedo struktūros elementus, paskutinį kartą – keturioliktoje redakcijoje, kurioje yra pakeitimas Nr. 37 (2013 m. liepos mėn.). Todėl nuorodos Reglamente (ES) Nr. 73/2010 į Čikagos konvencijos 15 priedą turėtų būti atnaujintos, kad atitiktų valstybių narių tarptautinius teisinius įsipareigojimus ir būtų užtikrintas derėjimas su ICAO nustatyta tarptautine reguliavimo sistema;
- (4) Reglamentas (ES) Nr. 73/2010 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (5) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 549/2004 ⁽⁵⁾ 5 straipsnį įsteigto Bendro dangaus komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 73/2010 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
 - a) 7 punktą pakeičiamas taip:

„7. „bendras oro navigacijos informacijos komplektas“ (toliau – IAIP) – rinkinys (spausdintas popieriuje arba elektroninis), sudarytas iš šių elementų:

 - a) oro navigacijos informacinių rinkinių (toliau – AIP), įskaitant pataisas;

⁽¹⁾ OL L 96, 2004 3 31, p. 26.⁽²⁾ 2010 m. sausio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 73/2010, kuriuo nustatomi bendro Europos dangaus oro navigacijos duomenų ir informacijos kokybės reikalavimai (OL L 23, 2010 1 27, p. 6)⁽³⁾ 2005 m. gruodžio 20 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2096/2005, nustatantis bendro Europos dangaus oro navigacijos paslaugų teikimo reikalavimus (OL L 335, 2005 12 21, p. 13).⁽⁴⁾ 2011 m. spalio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1035/2011, kuriuo nustatomi bendrieji oro navigacijos paslaugų teikimo reikalavimai ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 482/2008 ir (ES) Nr. 691/2010 (OL L 271, 2011 10 18, p. 23).⁽⁵⁾ 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 549/2004, nustatantis bendro Europos dangaus sukūrimo pagrindą (pagrindų reglamentas) (OL L 96, 2004 3 31, p. 1).

- b) AIP papildymų;
 - c) NOTAM, kaip apibrėžta 17 punkte, ir prieš skrydį teikiamos informacijos biuletenių;
 - d) oro navigacijos informacijos aplinkraščių bei
 - e) patikrinimo sąrašų ir galiojančių NOTAM sąrašų;
- b) 8 punktas pakeičiamas taip:
- „8. „kliūčių duomenys“ – duomenys apie visus nejudamus (laikinuosius ar nuolatinius) ir judamus objektus ar jų dalis, esančius orlaiviui ant žemės judėti skirtoje zonoje ar kyšančius virš skrendančiam orlaiviui apsaugoti skirto paviršiaus arba esančius už tokių nustatytų paviršių ribų ir įvertintus (-as) kaip keliančius (-ias) pavojų oro navigacijai;“
- c) 10 punktas pakeičiamas taip:
- „10. „aerodromo kartografiniai duomenys“ – duomenys, surinkti siekiant parengti aerodromo kartografinę informaciją;“
- d) 13 punktas pakeičiamas taip:
- „13. „oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjas“ – už oro navigacijos informacijos paslaugų teikimą atsakinga organizacija, sertifikuota pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1035/2011 reikalavimus;“
- e) 24 punktas pakeičiamas taip:
- „24. „kritiniai duomenys“ – duomenys, priskiriami vientisumo klasifikacijos, apibrėžtos Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos (toliau – Čikagos konvencija) 15 priedo 1 skyriaus 1.1 skirsnyje, c papunkčiui;“
- f) 25 punktas pakeičiamas taip:
- „25. „svarbūs duomenys“ – duomenys, priskiriami vientisumo klasifikacijos, apibrėžtos Čikagos konvencijos 15 priedo 1 skyriaus 1.1 skirsnyje, c papunkčiui;“
- (2) 7 straipsnio 5 dalis pakeičiama taip:
- „5. Nepažeisdami Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1035/2011 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai užtikrina, kad už oro navigacijos duomenų arba informacijos teikimą atsakingas personalas būtų tinkamai išmokytas, kompetentingas ir įgaliotas atlikti savo darbą.“
- (3) 10 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:
- „1. Nepažeisdami Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1035/2011, 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai įdiegia ir taiko oro navigacijos duomenų ir informacijos teikimo veiklos kokybės valdymo sistemą, laikydamiesi VII priedo A dalyje nustatytų reikalavimų.“
- (4) I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento I priedą.
- (5) III priedas pakeičiamas šio reglamento II priedo tekstu.
- (6) XI priedo tekstas pakeičiamas šio reglamento III priedo tekstu.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. rugsėjo 26 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
José Manuel BARROSO

I PRIEDAS

I priedo B dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) teikiami skaitmenine forma laikantis III priedo 9, 9a ir 12 punktuose nurodytų ICAO standartų reikalavimų;“

—

II PRIEDAS

„III PRIEDAS

STRAIPSNIUOSE IR PRIEDUOSE NURODYTOS NUOSTATOS

1. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, keturioliktoji redakcija, 2013 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 37) 3 skyriaus 3 dalies 7 skirsnis (Kokybės valdymo sistema).
2. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, keturioliktoji redakcija, 2013 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 37) 3 skyriaus 1 dalies 2 skirsnio 1 punktą (Horizontaliosios atskaitos sistema).
3. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, keturioliktoji redakcija, 2013 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 37) 3 skyriaus 1 dalies 2 skirsnio 2 punktą (Vertikaliosios atskaitos sistema).
4. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, keturioliktoji redakcija, 2013 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 37) 4 skyrius (Oro navigacijos informaciniai rinkiniai (AIP)).
5. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, keturioliktoji redakcija, 2013 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 37) 4 skyriaus 4 dalies 3 skirsnis (AIP pataisų reikalavimai).
6. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, keturioliktoji redakcija, 2013 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 37) 4 skyriaus 4 dalies 4 skirsnis (AIP papildymų reikalavimai).
7. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, keturioliktoji redakcija, 2013 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 37) 5 skyrius (NOTAM).
8. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, keturioliktoji redakcija, 2013 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 37) 6 skyriaus 6 dalies 2 skirsnis (Spausdintinės informacijos pateikimas).
9. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, keturioliktoji redakcija, 2013 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 37) 10 skyriaus 10 dalies 1 skirsnis (Aprėpiamos teritorijos ir duomenų teikimo reikalavimai).
- 9a. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, keturioliktoji redakcija, 2004 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 37) 10 skyriaus 10 skirsnio 2 dalis (Vietovės reljefo duomenų rinkinys – turinys, skaitinė specifikacija ir struktūra).
10. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, keturioliktoji redakcija, 2013 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 37) 1 priedėlis (Oro navigacijos informacinių rinkinių (AIP) turinys).
11. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, keturioliktoji redakcija, 2013 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 37) 7 priedėlis (Skelbiamų oro navigacijos duomenų skiriamoji geba ir vientisumo klasifikavimas).
12. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, keturioliktoji redakcija, 2013 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 37) 8 priedėlis (Vietovės reljefo ir kliūčių duomenų reikalavimai).
13. Objektų valdymo grupės universaliosios modeliavimo kalbos (UML) specifikacija, 2.1.1 versija.
14. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO 19107:2003. Geografinė informacija. Erdvinė schema (I redakcija, 2003 m. gegužės 8 d.).
15. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO 19115:2003. Geografinė informacija. Metaduomenys (I redakcija, 2003 m. gegužės 8 d. [I klaidų ištaisymas, 2006 m. liepos 5 d.]).
16. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO 19139:2007. Geografinė informacija. Metaduomenys. XML schemas taikymas (I redakcija, 2007 m. balandžio 17 d.).
17. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO 19118:2011. Geografinė informacija. Erdvinė schema (II redakcija, 2011 m. spalio 10 d.).

18. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO 19136:2007. Geografinė informacija. Geografijos ženklavimo kalba (GML kalba) (I redakcija, 2007 m. rugpjūčio 23 d.).
19. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO/IEC 19757-3:2006. Informacijos technologija. Dokumentų schemos apibrėžimo kalbos (DSDL). 3 dalis. Taisyklėmis pagrįstas patvirtinimas. *Schematron* (I redakcija, 2006 m. gegužės 24 d.).
20. ICAO dokumentas 9674-AN/946. Pasaulio geodezinė sistema. 1984 m. vadovas (antroji redakcija, 2002 m.).
21. ICAO dokumento 9674-AN/946 (Pasaulio geodezinė sistema. 1984 m. vadovas (WGS-84), antroji redakcija, 2002 m.) 7 skyriaus 7 dalies 3 skirsnio 2 punktas (Cikliško perteklinio patikrinimo (CRC) algoritmas).
22. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO/IEC 27002:2005. Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo praktikos kodeksas (I redakcija, 2005 m. birželio 15 d.).
23. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO 28000:2007. Tiekimo grandinės saugumo valdymo sistemų reikalavimai (I redakcija, 2007 m. rugsėjo 21 d., numatyta pakeisti II peržiūrėta redakcija 2008 m. sausio 31 d. [viešosios apklausos etapas]).
24. *Eurocae* ED-99A, Aerodromo kartografinės informacijos naudotojų reikalavimai (2005 m. spalio).
25. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO 19110:2005. Geografinė informacija. Požymių katalogavimo metodika (I redakcija).“

III PRIEDAS

„XI PRIEDAS

14 STRAIPSNYJE NURODYTI ICAO SKIRTUMAI

Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, keturioliktoji redakcija, 2013 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 37) 3 skyriaus 3 dalies 5 skirsnio 2 punktas (Cikliškas perteklinis patikrinimas).“

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 1030/2014**2014 m. rugsėjo 29 d.****kuriuo nustatomi techniniai įgyvendinimo standartai, susiję su vienoda verčių, kurios naudojamos pasaulinės sisteminės svarbos įstaigoms nustatyti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 575/2013, atskleidimo forma ir data****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investiciniams įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ⁽¹⁾, ypač į jo 441 straipsnio 2 dalies trečią pastraipą,

kadangi:

- (1) siekiant padėti užtikrinti bendrą atskleidimo ir skaidrumo nuoseklumą pasaulinės sisteminės svarbos įstaigų (G-SII) nustatymo proceso metu, reikalaujama, kad tos institucijos viešai atskleistų to proceso metu naudojamų rodiklių vertes;
- (2) institucijų, pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES ⁽²⁾ 131 straipsnį nustatytų kaip G-SII, naudojamuose atskleidimo šablonuose reikėtų atsižvelgti į tarptautinius standartus, visų pirma Bazelio bankų priežiūros komiteto nustatytus standartus;
- (3) siekiant užtikrinti surinktos informacijos nuoseklumą ir palyginamumą, reikėtų nustatyti tokią ataskaitinę datą, kuri sutaptų su įstaigos ankstesnių finansinių metų pabaigos duomenimis arba bet kokia kita su jos atitinkama institucija sutarta data;
- (4) norint palengvinti viešą prieigą prie atskleidžiamos informacijos ir atsižvelgiant į tai, kad nustatymo procesui vykdyti reikia visų valstybių narių duomenų, Europos bankininkystės institucija (EBI) turėtų surinkti kiekvienos įstaigos informaciją ir ją paskelbti savo svetainėje;
- (5) šis reglamentas grindžiamas EBI Komisijai pateiktais techninių įgyvendinimo standartų projektais;
- (6) EBI dėl techninių įgyvendinimo standartų projektų, kuriais pagrįstas šis reglamentas, surengė atviras viešas konsultacijas, išnagrinėjo galimas susijusias sąnaudas ir naudą ir paprašė Bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupės, įsteigtos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010 ⁽³⁾ 37 straipsnį, pateikti savo nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

*1 straipsnis***Vienoda informacijos teikimo forma**

G-SII užpildo šio reglamento priede pateiktą šabloną elektronine forma, paskelbta Europos bankininkystės institucijos (EBI) svetainėje. Naudodamos tą šabloną G-SII viešai atskleidžia rodiklių, naudotų įstaigų balui nustatyti pagal Direktyvos 2013/36/ES 131 straipsnyje nurodytą nustatymo metodiką, vertes.

G-SII nėra įpareigosotos viešai atskleisti papildomų duomenų ir papildomų rodiklių.

⁽¹⁾ OL L 176, 2013 6 27, p. 1.

⁽²⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (Tekstas svarbus EEE) (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

⁽³⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

*2 straipsnis***Atskleidimo data**

G-SII viešai atskleidžia 1 straipsnyje nurodytą finansinių metų pabaigos informaciją ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo kiekvienų finansinių metų pabaigos.

Atitinkamos institucijos gali leisti įstaigoms, kurių finansiniai metai baigiasi birželio 30 d., pranešti rodiklių vertes, grindžiamas jų būkle gruodžio 31 d. Bet kuriuo atveju informacija atskleidžiama ne vėliau kaip liepos 31 d.

*3 straipsnis***Atskleidimo vieta**

Įstaigos gali viešai atskleisti šio reglamento priede pateiktame šablone nurodytų rodiklių vertes tokia priemone, kokia jos nusprendžia atskleisti Reglamento (ES) Nr. 575/2013 aštuntoje dalyje reikalaujamą informaciją pagal to reglamento 434 straipsnį.

Jeigu atskleistinos rodiklių vertės nėra įtrauktos į pirmoje pastraipoje minimą priemonę, G-SII pateikia tiesioginę nuorodą į įstaigos svetainėje arba priemonėje, kurioje informacija prieinama, pateiktą visiškai atskleistą informaciją.

Kai G-SII tą informaciją atskleidžia, nepagrįstai nedelsdamos atitinkamos institucijos užpildytus šablonus siunčia EBI, kad ji juos centralizuotai skelbtų savo svetainėje.

4 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. rugsėjo 29 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

PRIEDAS

Duomenys, kurių reikia G-SII nustatyti

Bendri bankų duomenys

1 skirsnis. Bendroji informacija	Atsakymas
a. Bendra nacionalinės priežiūros institucijos pateikta informacija:	
1) šalies kodas	
2) banko pavadinimas	
3) pateikimo data (mmmm-mm-dd)	
b. Bendra ataskaitą teikiančios įstaigos pateikta informacija:	
1) ataskaitinė data (mmmm-mm-dd)	
2) ataskaitose nurodoma valiuta	
3) euro perskaičiavimo kursas	
4) vienetai, už kuriuos atsiskaitoma	
5) apskaitos standartas	
6) viešo atskleidimo vieta	

Dydžio rodiklis

2 skirsnis. Bendra pozicijų suma	Suma
a. Išvestinių finansinių priemonių sandorių sandorio šalies pozicija (1 metodas)	
b. Vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių bendroji vertė	
c. Vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių sandorio šalies pozicija	
d. Kitas turtas	
1) pagal vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorius gauti vertybiniai popieriai, kurie pripažįstami kaip turtas	
e. Bendra balansinių straipsnių suma (2.a, 2.b, 2.c ir 2.d punktų suma, atėmus 2.d.1 punkto sumą)	
f. Išvestinių finansinių priemonių sandorių galima būsima pozicija (1 metodas)	
g. Nebalansinių straipsnių, kuriems pritaikytas 0 % kredito perskaičiavimo koeficientas, nominalioji suma	
1) besąlygiškai anuliuojami kredito kortelių įsipareigojimai	
2) kiti besąlygiškai anuliuojami įsipareigojimai	
h. Nebalansinių straipsnių, kuriems pritaikytas 20 % kredito perskaičiavimo koeficientas, nominalioji suma	

2 skirsnis. Bendra pozicijų suma	Suma
i. Nebalansinių straipsnių, kuriems pritaikytas 50 % kredito perskaičiavimo koeficientas, nominalioji suma	
j. Nebalansinių straipsnių, kuriems pritaikytas 100 % kredito perskaičiavimo koeficientas, nominalioji suma	
k. Bendra nebalansinių straipsnių suma (2.f, 2.g ir 2.h–2.j punktų suma, atėmus iš 0,9 padaugintą 2.g.1 ir 2.g.2 punktų sumą)	
l. Apskaitos, o ne rizika grindžiamo reguliavimo tikslais konsoliduojami subjektai:	
1) balansinis turtas	
2) išvestinių finansinių priemonių sandorių galima būsima pozicija	
3) besąlygiškai anuliuojami įsipareigojimai	
4) kiti nebalansiniai įsipareigojimai	
5) investicijų į konsoliduotus subjektus vertė	
m. Reguliuojamasis koregavimas	
n. Papildomi duomenys:	
1) sumos, gautinos už pinigines užtikrinimo priemones, suteiktas pagal išvestinių finansinių priemonių sandorius	
2) grynoji kredito išvestinių finansinių priemonių nominalioji suma	
3) 2.1 punkte nurodytų subjektų grynoji kredito išvestinių finansinių priemonių nominalioji suma	
4) 2.1 punkte nurodytų subjektų balansinės ir nebalansinės tarpusavio pozicijos	
5) 2.1 punkte nurodytų subjektų balansinės ir nebalansinės pozicijos rizika grindžiamo reguliavimo tikslais konsoliduojamų subjektų atžvilgiu	
6) rizika grindžiamo reguliavimo tikslais konsoliduojamų subjektų balansinės ir nebalansinės pozicijos 2.1 punkte nurodytų subjektų atžvilgiu	
7) bendra pozicijų suma, skirta sverto koeficientui apskaičiuoti (pagal 2014 m. sausio mėn. apibrėžtį)	
o. Bendras pozicijų rodiklis (2.e, 2.k, 2.l.1, 2.l.2 punktų suma, iš 0,1 padauginta 2.l.3 ir 2.l.4 punktų suma, atėmus 2.l.5 ir 2.m punktų sumą)	

Tarpusavio sąsajų rodikliai

3 skirsnis. Finansų sistemos vidaus turtas	Suma
a. Kitose finansų įstaigose laikomos ar joms paskolintos lėšos	
1) indėlių sertifikatai	
b. Nepanaudotos paskirtos kredito linijos, kuriomis gali naudotis kitos finansų įstaigos	

3 skirsnis. Finansų sistemos vidaus turtas	Suma
c. Turimi kitų finansų įstaigų išleisti vertybiniai popieriai:	
1) užtikrinti skolos vertybiniai popieriai	
2) didesnio prioriteto neužtikrinti skolos vertybiniai popieriai	
3) subordinuotieji skolos vertybiniai popieriai	
4) komerciniai vekseliai	
5) akcijos (įskaitant paprastųjų ir privilegijuotųjų akcijų nominaliąją vertę ir perviršį)	
6) trumpųjų pozicijų, susijusių su specialiomis turimomis akcijomis, įtrauktomis į 3.c.5 punktą, užskaita	
d. Grynoji teigiama dabartinė vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių su kitomis finansų įstaigomis pozicija	
e. Ne biržos išvestinės finansinės priemonės su kitomis finansų įstaigomis, turinčios grynąją teigiamą tikrąją vertę:	
1) grynoji teigiama tikroji vertė (įskaitant turimas užtikrinimo priemones, jeigu jos įtrauktos į pagrindinį užskaitos sandorį)	
2) galima būsima pozicija	
f. Finansų sistemos vidaus turto rodiklis (3.a, 3.b–3.c.5, 3.d, 3.e.1 ir 3.e.2 punktų suma, atėmus 3.c.6 punkto sumą))	

4 skirsnis. Finansų sistemos vidaus įsipareigojimai	Suma
a. Depozitoriumo įstaigoms mokėtini indėliai	
b. Ne depozitoriumo finansų įstaigoms mokėtini indėliai	
c. Iš kitų finansų įstaigų gautos nepanaudotos paskirtos kredito linijos	
d. Grynoji neigiama dabartinė vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių su kitomis finansų įstaigomis pozicija	
e. Ne biržos išvestinės finansinės priemonės su kitomis finansų įstaigomis, turinčios grynąją neigiamą tikrąją vertę:	
1) grynoji neigiama tikroji vertė (įskaitant turimas užtikrinimo priemones, jeigu jos įtrauktos į pagrindinį užskaitos sandorį)	
2) galima būsima pozicija	
f. Papildomi duomenys	
1) iš kitų finansų įstaigų pasiskolintos lėšos	
2) indėlių, įtrauktų į 4.a ir 4.b punktus, sertifikatai	
g. Finansų sistemos vidaus įsipareigojimų rodiklis (4.a–4.e.2 punktų suma)	

5 skirsnis. Išleisti vertybiniai popieriai	Suma
a. Užtikrinti skolos vertybiniai popieriai	
b. Didėsio prioriteto neužtikrinti skolos vertybiniai popieriai	
c. Subordinuotieji skolos vertybiniai popieriai	
d. Komeraciniai vekseliai	
e. Indėlių sertifikatai	
f. Bendras nuosavas kapitalas	
g. Privilegiuotosios akcijos ir visos kitos subordinuotojo finansavimo formos, neįtrauktos į 5.c punktą	
h. Papildomi duomenys	
1) Nuosavybės vertybinių popierių, kurių rinkos kaina nežinoma, apskaitinė vertė	
i. Išleistų vertybinių popierių rodiklis (5.a–5.g punktų suma)	

Pakeičiamumo/Finansų įstaigų infrastruktūros rodikliai

6 skirsnis. Ataskaitiniais metais atlikti mokėjimai (išskyrus grupės vidaus mokėjimus)	Pranešta	Suma nurodyta valiuta	Suma
a. Australijos doleris	AUD		
b. Brazilijos realas	BRL		
c. Kanados doleris	CAD		
d. Šveicarijos frankas	CHF		
e. Kinijos juanis	CNY		
f. euro	EUR		
g. Britanijos svaras sterlingų	GBP		
h. Honkongo doleris	HKD		
i. Indijos rupija	INR		
j. Japonijos jena	JPY		
k. Švedijos krona	SEK		
l. JAV doleris	USD		
m. Papildomi duomenys			
1) Meksikos pesas	MXN		

6 skirsnis. Ataskaitiniais metais atlikti mokėjimai (išskyrus grupės vidaus mokėjimus)	Pranešta	Suma nurodyta valiuta	Suma
2) Naujosios Zelandijos doleris	NZD		
3) Rusijos rublis	RUB		
n. Mokėjimų veiklos rodiklis (6.a–6.l punktų suma)			

7 skirsnis. Saugomas turtas	Suma
a. Saugomo turto rodiklis	

8 skirsnis. Garantuoti sandoriai skolos ir nuosavybės vertybinių popierių rinkose	Suma
a. Nuosavybės vertybinių popierių platinimo veikla	
b. Skolos priemonių platinimo veikla	
c. Platinimo veiklos rodiklis (8.a ir 8.b punktų suma)	

Sudėtingumo rodikliai

9 skirsnis. Ne biržos išvestinių finansinių priemonių nominalioji suma	Suma
a. Ne biržos išvestinės finansinės priemonės, kurių tarpuskaitą atlieka pagrindinė sandorio šalis	
b. Ne biržos išvestinės finansinės priemonės, už kurias atsiskaitoma dvišaliu pagrindu	
c. Ne biržos išvestinių finansinių priemonių rodiklis (9.a ir 9.b punktų suma)	

10 skirsnis. Prekybos ir parduoti laikomi vertybiniai popieriai	Suma
a. Prekybai laikomi vertybiniai popieriai	
b. Parduoti laikomi vertybiniai popieriai	
c. Prekybos ir parduoti laikomi vertybiniai popieriai, kurie atitinka 1 lygio turto apibrėžtį	
d. Prekybos ir parduoti laikomi vertybiniai popieriai, kurie atitinka 2 lygio turto apibrėžtį, su sumažinta verte	
e. Papildomi duomenys	
1) iki išpirkimo termino laikomi vertybiniai popieriai	
f. Prekybos ir parduoti laikomų vertybinių popierių rodiklis (10.a ir 10.b punktų suma, atėmus 10.c ir 10.d punktų sumą)	

11 skirsnis. 3 lygio turtas	Suma
a. 3 lygio turto rodiklis	

Keliose jurisdikcijose vykdomos veiklos rodikliai

12 skirsnis. Kelioms jurisdikcijoms teikiami reikalavimai	Suma
a. Užsienio subjektų teikiami reikalavimai galutinės rizikos pagrindu (išskyrus išvestinių finansinių priemonių veiklą)	
b. Papildomi duomenys	
1) užsienio subjektų teikiami išvestinių finansinių priemonių reikalavimai galutinės rizikos pagrindu	
c. Kelioms jurisdikcijoms teikiami reikalavimų rodiklis (12.a punktas)	

13 skirsnis. Kelioms jurisdikcijoms priklausantys įsipareigojimai	Suma
a. Užsienio subjektų įsipareigojimai (išskyrus išvestines finansines priemones ir vietos įsipareigojimus vietos valiuta)	
1) bet kokie užsienio subjektų įsipareigojimai susijusiems biurams, įtraukti į 13.a punktą	
b. Vietos įsipareigojimai vietos valiuta (išskyrus išvestinių finansinių priemonių veiklą)	
c. Papildomi duomenys	
1) užsienio subjektų išvestinių finansinių priemonių įsipareigojimai galutinės rizikos pagrindu	
d. Kelioms jurisdikcijoms priklausančių įsipareigojimų rodikliai (13.a ir 13.b punktų suma, atėmus 13.a.1 punkto sumą)	

Papildomi rodikliai

14 skirsnis. Pagalbiniai rodikliai	Suma
a. Iš viso įsipareigojimų	
b. Mažmeninis finansavimas	
c. Priklausymo nuo didmeninio finansavimo rodiklis (14.a ir 14.b punktų skirtumas, padalintas iš 14.a punkto sumos)	
d. Užsienyje gautos grynosios pajamos	
e. Iš viso grynųjų pajamų	
f. Iš viso bendrųjų pajamų	
g. Pagal vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorius paskolintų pinigų bendroji vertė ir paskolintų vertybinių popierių bendroji tikroji vertė	
h. Pagal vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorius pasiskolintų pinigų bendroji vertė ir pasiskolintų vertybinių popierių bendroji tikroji vertė	
i. Ne biržos išvestinių finansinių priemonių sandorių bendroji teigiama tikroji vertė	
j. Ne biržos išvestinių finansinių priemonių sandorių bendroji neigiama tikroji vertė	
Suma pagal atskirus vienetus	
k. Jurisdikcijų skaičius	

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1031/2014**2014 m. rugsėjo 29 d.****kuriuo nustatomos papildomos išskirtinės laikinosios paramos tam tikrų vaisių ir daržovių auginimo priemonės**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾, ypač į jo 219 straipsnio 1 dalį kartu su 228 straipsniu,

kadangi:

- (1) rugpjūčio 7 d. Rusijos Vyriausybė įvedė tam tikrų produktų, įskaitant vaisius ir daržoves, importo iš Sąjungos į Rusiją draudimą. Dėl šio draudimo staiga netekus svarbios eksporto rinkos iškilo didelis rinkos sutrikimų, susijusių su smarkiu kainų kritimu, pavojus;
- (2) didžiausias tokių rinkos sutrikimų pavojus kyla vaisių ir daržovių sektoriuje, kuriame šiuo metų laiku nuimamas didelis greitai gendančių produktų derlius;
- (3) todėl rinkoje susidarė tokia padėtis, kuriai išspręsti, atrodo, pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 turimų įprastų priemonių nepakanka;
- (4) kad dabartinė rinkos padėtis nesukeltų dar didesnių arba ilgalaikių rinkos sutrikimų, buvo priimtas Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 932/2014 ⁽²⁾. Jame nustatytos didžiausios paramos sumos, skiriamos už produktų pašalinimo iš rinkos, neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimo ir derliaus nenuėmimo veiksmus. Vis dėlto reikia papildomų paramos priemonių. Todėl tame reglamente nustatytas mechanizmas turėtų būti papildytas papildomos tikslinės paramos, skiriamos už tam tikrus produktų kiekius, apskaičiuotus remiantis įprastais eksporto į Rusiją kiekiais, priemonėmis;
- (5) turėtų būti priimtos papildomos išskirtinės laikinosios paramos priemonės, taikomos pomidorų, morkų, kopūstų, saldžiųjų paprikų, žiedinių kopūstų ir brokolių, agurkų ir dygliuotųjų agurkų (kornišonų), pievagrybių, obuolių, kriaušių, slyvų, minkštųjų vaisių, šviežių valgomųjų vynuogių, kivių, tikrųjų apelsinų, klementinų ir mandarinų atveju;
- (6) atsižvelgiant į apskaičiuotus produktų, kuriems importo draudimas turi poveikį, kiekius, Sąjungos finansinė parama turėtų būti skiriama remiantis atitinkamų produktų kiekiais. Tie kiekiai kiekvienai valstybei narei turėtų būti apskaičiuojami, remiantis atitinkamų produktų paskutiniųjų trejų metų eksporto iš atitinkamos valstybės narės į Rusiją kiekiais atėmus kiekius, apie kuriuos jau pranešta pagal Deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 932/2014;
- (7) manoma, kad produktai, kuriems taikomas šis reglamentas ir kurie būtų buvę eksportuoti į Rusiją, pateks į kitų valstybių narių rinkas. Taigi didelių rinkos sutrikimų ir kainų kritimo pavojus kyla ir tų valstybių narių auginimo priemonėms, kurie auginami tuos pačius produktus ir jų įprastai į Rusiją neeksportuoja;
- (8) todėl, siekiant dar labiau stabilizuoti rinką, Sąjungos finansinė parama už vieną ar daugiau produktų, kuriems taikomas šis reglamentas, turėtų būti skiriama visų valstybių narių auginimo priemonėms, tačiau atitinkamas kiekis neturėtų viršyti 3 000 tonų kiekvienai valstybei narei;

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 671.

⁽²⁾ 2014 m. rugpjūčio 29 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 932/2014, kuriuo nustatomos išskirtinės laikinosios paramos tam tikrų vaisių ir daržovių auginimo priemonės ir iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 913/2014 (OL L 259, 2014 8 30, p. 2).

- (9) valstybėms narėms turėtų būti palikta teisė priimti sprendimą nenaudoti 3 000 tonų kiekio. Taip nusprendusios jos turėtų laiku informuoti Komisiją, kad ši galėtų priimti sprendimą dėl nepanaudotų kiekių perskirstymo;
- (10) veiksmingos krizių valdymo priemonės, taikomos dėl laikinų ir nenumatytų aplinkybių susidarius vaisių ir daržovių pertekliui, – produktų pašalinimas iš rinkos, neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimas ir derliaus nenuėmimas. Valstybės narės turėtų turėti galimybę joms skirtus kiekius priskirti vienai ar kelioms iš šių priemonių, kad skiriamos sumos būtų naudojamos efektyviausiai;
- (11) kaip ir Deleguotajame reglamente (ES) Nr. 932/2014, turėtų būti laikinai netaikomas apribojimas remti tik tokį iš rinkos pašalinamos produkcijos kiekį, kuris sudaro ne daugiau kaip 5 proc. parduodamos produkcijos. Todėl Sąjungos finansinė parama turėtų būti skiriama net tais atvejais, kai iš rinkos pašalinamų produktų kiekis viršija 5 proc. ribą;
- (12) už produktų pašalinimą iš rinkos skiriama finansinė parama turėtų būti grindžiama Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 ⁽¹⁾ XI priede nustatytais atitinkamomis sumomis, skiriamomis už produktų pašalinimą iš rinkos, siekiant juos nemokamai paskirstyti, ir už produktų pašalinimą iš rinkos, numatant kitą paskirtį. Produktams, kuriems įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 XI priede jokios sumos nenustatytos, taikomos didžiausios sumos turėtų būti nustatytos šiame reglamente;
- (13) atsižvelgiant į tai, kad Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 XI priede nustatytos sumos taikomos perdirbti skirtų pomidorų ir pomidorų, kurie skirti vartoti švieži, prekybos metams, tikslinga patikslinti, kad šiame reglamente pomidorams, kurie skirti vartoti švieži, taikoma didžiausia suma yra susijusi su laikotarpiu nuo lapkričio 1 d. iki gegužės 31 d.;
- (14) atsižvelgiant į išskirtinius rinkos sutrikimus ir siekiant Sąjungos paramą užtikrinti visiems vaisių ir daržovių augintojams, Sąjungos finansinė parama už produktų pašalinimą iš rinkos turėtų būti skiriama ir tiems vaisių ir daržovių augintojams, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai;
- (15) siekiant paskatinti iš rinkos pašalintus vaisius ir daržoves nemokamai paskirstyti tam tikroms organizacijoms, kaip antai labdaros organizacijoms ir mokykloms, taip pat kitoms tolygioms valstybių narių patvirtintoms paskirstymo vietoms, augintojams, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai, taip pat turėtų būti taikoma 100 proc. Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 XI priede nustatytos didžiausios sumos. Jei produktai pašalinami iš rinkos, numatant kitą paskirtį nei nemokamas paskirstymas, tokie augintojai turėtų gauti 50 proc. didžiausios nustatytos sumos. Šiomis aplinkybėmis augintojai, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai, turėtų tenkinti tas pačias arba panašias sąlygas kaip gamintojų organizacijos. Todėl jiems (kaip ir pripažintoms gamintojų organizacijoms) turėtų būti taikomos atitinkamos Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 ir Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 nuostatos;
- (16) gamintojų organizacijos – svarbiausi vaisių ir daržovių sektoriaus dalyviai ir tinkamiausi subjektai, galintys užtikrinti, kad Sąjungos finansinė parama už produktų pašalinimą iš rinkos būtų išmokėta augintojams, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai. Jos turėtų užtikrinti, kad tokia parama augintojams, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai, būtų išmokėta pagal su jais sudarytą sutartį. Kadangi ne visose valstybėse narėse vaisių ir daržovių rinkos tiekimas organizuojamas vienodai, tikslinga leisti valstybių narių kompetentingoms institucijoms tinkamai pagrįstais atvejais paramą išmokėti tiesiogiai augintojams;
- (17) valstybės narės turėtų nustatyti vienam hektarui taikomas paramos už neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimą ir derliaus nenuėmimą sumas, kurios neturėtų viršyti 90 proc. didžiausių sumų, skiriamų už produktų pašalinimą iš rinkos, numatant kitą paskirtį nei nemokamas paskirstymas, nustatytą Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 XI priede arba – jei tame priede tam tikriems produktams jokia suma nenustatyta – šiame reglamente. Pomidorų, kurie skirti vartoti švieži, atveju valstybės narės turi atsižvelgti į Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 XI priede laikotarpiui nuo lapkričio 1 d. iki gegužės 31 d. nustatytą sumą. Derliaus nenuėmimo veiksmai turėtų būti remiami net jei per įprastą auginimo ciklą atitinkamame plote, kuriame auginama produkcija, buvo renkama parduoti skirta produkcija;

⁽¹⁾ 2011 m. birželio 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 543/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektoriuose taisyklės (OL L 157, 2011 6 15, p. 1).

- (18) gamintojų organizacijos sutelkia pasiūlą ir, kai reikia susitvarkyti su didesniais produktų kiekiais, darančiais tiesioginį poveikį rinkai, gali veikti greičiau nei augintojai, kurie nėra tokių organizacijų nariai. Todėl siekiant efektyviau įgyvendinti šiame reglamente numatytas išskirtines paramos priemones ir paspartinti rinkos stabilizavimąsi tikslinga augintojams, kurie yra pripažintos gamintojų organizacijos nariai, skiriamą Sąjungos finansinę paramą už produktų pašalinimą iš rinkos, numatant kitą paskirtį nei nemokamas paskirstymas, padidinti iki 75 proc. atitinkamų didžiausių paramos sumų, skiriamų už produktų pašalinimą iš rinkos, numatant kitą paskirtį;
- (19) kaip ir produktų pašalinimo iš rinkos atveju, Sąjungos finansinė parama už neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimo ir derliaus nenuėmimo veiksmus turėtų būti skiriama ir augintojams, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai. Finansinė parama turėtų sudaryti 50 proc. didžiausių paramos sumų, nustatytų gamintojų organizacijoms;
- (20) kadangi augintojų, kurie nėra gamintojų organizacijos nariai, yra daug, o patikros, kurias reikia atlikti, turi būti patikimos ir kartu praktiškai įgyvendinamos, Sąjungos finansinė parama augintojams, kurie nėra gamintojų organizacijos nariai, neturėtų būti skiriama už neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimą, jei įprastas jų derliaus nuėmimas jau prasidėjo, ir už derliaus nenuėmimo veiksmus, jei per įprastą auginimo ciklą atitinkamame plote, kuriame auginama produkcija, buvo renkama parduoti skirta produkcija. Šiomis aplinkybėmis augintojams, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai, kaip ir pripažintoms gamintojų organizacijoms, turėtų būti taikomos atitinkamos Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 ir Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 nuostatos;
- (21) Sąjungos finansinę paramą už neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimo ir derliaus nenuėmimo veiksmus augintojams, kurie nėra gamintojų organizacijos nariai, turėtų tiesiogiai išmokėti valstybės narės kompetentinga institucija. Ta kompetentinga institucija augintojams atitinkamas sumas turėtų išmokėti pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 543/2011 ir susijusias nacionalines taisykles ir procedūras;
- (22) siekiant užtikrinti, kad tam tikrų vaisių ir daržovių augintojams skiriama Sąjungos finansinė parama būtų panaudota numatytais tikslais, o Sąjungos biudžetas būtų panaudotas efektyviai, valstybės narės turėtų atlikti tinkamą patikrų skaičių. Visų pirma, turėtų būti atliekamos dokumentų, tapatybės bei fizinės patikros ir patikros vietoje, kurios būtų taikomos tinkamam skaičiui produktų, plotų, gamintojų organizacijų ir augintojų, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad pomidorų pašalinimo iš rinkos, neprinokusių pomidorų derliaus nuėmimo ir derliaus nenuėmimo veiksmai būtų susiję tik su tų rūšių pomidorais, kurie skirti vartoti švieži;
- (23) valstybės narės turėtų reguliariai pranešti Komisijai apie gamintojų organizacijų ir augintojų, kurie nėra gamintojų organizacijų nariai, įgyvendintus veiksmus;
- (24) siekiant iš karto padaryti poveikį rinkai ir prisidėti prie kainų stabilizavimo, šis reglamentas turėtų įsigalioti jo paskelbimo dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiame reglamente nustatomos išskirtinių laikinųjų Sąjungos paramos, skirtinos pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 154 straipsnį pripažintoms vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijoms ir augintojams, kurie nėra tų organizacijų nariai, priemonių taikymo taisyklės.

Šios išskirtinės laikinosios Sąjungos paramos priemonės taikomos produktų pašalinimo iš rinkos, neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimo ir derliaus nenuėmimo veiksams.

2. 1 dalyje nurodyta parama skiriama už šiuos vaisių ir daržovių sektoriaus produktus, kurie skirti vartoti švieži:

- a) pomidorus, kurių KN kodas 0702 00 00;
- b) morkas, kurių KN kodas 0706 10 00;
- c) kopūstus, kurių KN kodas 0704 90 10;

- d) saldžiausias paprikas, kurių KN kodas 0709 60 10;
- e) žiedinius kopūstus ir brokolius, kurių KN kodas 0704 10 00;
- f) agurkus, kurių KN kodas 0707 00 05;
- g) dygliuotuosius agurkus (kornišonus), kurių KN kodas 0707 00 90;
- h) pievagrybius (*Agaricus genticus*), kurių KN kodas 0709 51 00;
- i) obuolius, kurių KN kodas 0808 10;
- j) kriaušes, kurių KN kodas 0808 30;
- k) slyvas, kurių KN kodas 0809 40 05;
- l) minkštuosius vaisius, kurių KN kodai 0810 20, 0810 30 ir 0810 40;
- m) šviežias valgomąsias vynuoges, kurių KN kodas 0806 10 10;
- n) kivių, kurių KN kodas 0810 50 00;
- o) tikruosius apelsinus, kurių KN kodas 0805 10 20;
- p) klementinus, kurių KN kodas 0805 20 10;
- q) mandarinus (įskaitant tikruosius mandarinus ir likerinius mandarinus), vilkingus ir panašius citrusinių hibridus, kurių KN kodai 0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70 ir 0805 20 90.

3. 1 dalyje nurodyta parama apima veiksmus, kurie atliekami laikotarpiu nuo 2014 m. rugsėjo 30 d. iki tos dienos, kai 2 straipsnio 1 dalyje nustatyti kiekiai išnaudojami kiekvienoje atskiroje valstybėje narėje, arba iki 2014 m. gruodžio 31 d., atsižvelgiant į tai, kuri data ankstesnė.

2 straipsnis

Didžiausių kiekių paskirstymas valstybėms narėms

1. 1 straipsnio 1 dalyje nurodyta parama valstybėms narėms skiriama už I priede nustatytus produktų kiekius.

Ta parama skiriama visose valstybėse narėse ir už produktų pašalinimo iš rinkos, neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimo ir derliaus nenuėmimo veiksmus, susijusius su vienu ar daugiau 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų produktų, kaip nustatė valstybės narės, su sąlyga, kad atitinkamas papildomas kiekis neviršija 3 000 tonų kiekvienai valstybei narei.

2. Atsižvelgdamos į 1 dalyje nurodytus kiekius, nustatytus kiekvienai valstybei narei, valstybės narės gali nustatyti kiekvieno produkto arba produktų grupės kiekius, kurie pašalinami iš rinkos, siekiant juos nemokamai paskirstyti, kiekvieno produkto arba produktų grupės kiekius, kurie pašalinami iš rinkos numatant kitą paskirtį nei nemokamas paskirstymas, ir su kiekvienu produktu arba produktų grupe susijusį lygiavertį plotą, kuriame nuimamas neprinokusių vaisių ir daržovių derlius ir nenuimamas derlius.

3. Iki 2014 m. spalio 31 d. valstybės narės gali priimti sprendimą nenaudoti 3 000 tonų kiekio ar jo dalies. Apie nepanaudotus kiekius jos praneša Komisijai iki 2014 m. spalio 31 d. Nuo pranešimo momento už toje valstybėje narėje atliekamus veiksmus parama pagal šį reglamentą neskiriama.

3 straipsnis

Kiekių paskirstymas augintojams

Valstybės narės paskirsto 2 straipsnyje nurodytus kiekius gamintojų organizacijoms ir augintojams, kurie nėra gamintojų organizacijų nariai, laikydamosi eiliškumo principo.

Tačiau valstybės narės gali nuspręsti nustatyti kitokią kiekių paskirstymo sistemą, jei nustatyta sistema yra pagrįsta objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais. Šiuo tikslu valstybės narės gali atsižvelgti į Rusijos įvesto importo draudimo poveikio atitinkamiems augintojams mastą.

4 straipsnis

Gamintojų organizacijoms skiriama finansinė parama už produktų pašalinimą iš rinkos

1. Sąjungos finansinė parama skiriama už šio reglamento 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų produktų pašalinimo iš rinkos, siekiant juos nemokamai paskirstyti, veiksmus, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 34 straipsnio 4 dalyje, ir jų pašalinimo, numatant kitą paskirtį nei nemokamas paskirstymas, veiksmus, atliekamus per šio reglamento 1 straipsnio 3 dalyje nurodytą laikotarpį.
2. Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 34 straipsnio 4 dalyje ir Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 79 straipsnio 2 dalyje nurodyta 5 proc. viršutinė riba netaikoma šio reglamento 1 straipsnio 2 dalyje nurodytiems produktams, kai tie produktai pašalinami iš rinkos per šio reglamento 1 straipsnio 3 dalyje nurodytą laikotarpį.
3. Produktams, nurodytiems šio reglamento 1 straipsnio 2 dalyje, bet neįtrauktiems į Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 XI priedo sąrašą, taikomos didžiausios paramos sumos yra nustatytos šio reglamento II priede.
4. Pomidorams taikoma didžiausia suma – Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 XI priede laikotarpiui nuo lapkričio 1 d. iki gegužės 31 d. nustatyta suma.
5. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 34 straipsnio 1 dalies, Sąjungos finansinė parama už produktų pašalinimą iš rinkos, numatant kitą paskirtį nei nemokamas paskirstymas, sudaro 75 proc. didžiausių paramos sumų, skiriamų už produktų pašalinimą iš rinkos, numatant kitą paskirtį, nustatytų Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 XI priede ir šio reglamento II priede.
6. 1 dalyje nurodyta Sąjungos finansinė parama gamintojų organizacijoms skiriama net ir tuo atveju, jei jų veiklos programose ir valstybių narių nacionalinėse strategijose tokių pašalinimo iš rinkos veiksmų nenumatyta. Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 32 straipsnio 2 dalis ir Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 55 straipsnio 4 dalis pagal šį straipsnį skiriamai Sąjungos finansinei paramai netaikomos.
7. Apskaičiuojant Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 34 straipsnio 2 dalyje nurodytas ribas, į 1 dalyje nurodytą Sąjungos finansinę paramą neatsižvelgiama.
8. Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 33 straipsnio 3 dalies ketvirtoje pastraipoje nurodyta su trečdaliu išlaidų susijusi riba ir Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 66 straipsnio 3 dalies c punkte nurodyta su veiklos fondo padidinimu susijusi didžiausia 25 proc. riba išlaidoms, patirtoms šio reglamento 1 straipsnio 3 dalyje nurodytu laikotarpiu imantis šio reglamento 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų produktų pašalinimo iš rinkos veiksmų, netaikomos.
9. Taikant šį straipsnį patirtos išlaidos sudaro gamintojų organizacijų veiklos fondo dalį.

5 straipsnis

Augintojams, kurie nėra gamintojų organizacijų nariai, skiriama finansinė parama už produktų pašalinimą iš rinkos

1. Pagal šį straipsnį Sąjungos finansinė parama vaisių ir daržovių augintojams, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai, skiriama už:
 - a) produktų pašalinimą iš rinkos, siekiant juos nemokamai paskirstyti, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 34 straipsnio 4 dalyje;
 - b) produktų pašalinimą iš rinkos, numatant kitą paskirtį nei nemokamas paskirstymas.

Pirmos pastraipos a punkte nurodytiems produktų pašalinimo iš rinkos veiksmams taikomos didžiausios finansinės paramos sumos nustatytos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 XI priede ir šio reglamento II priede.

Pomidorams taikoma didžiausia suma – Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 XI priede laikotarpiui nuo lapkričio 1 d. iki gegužės 31 d. nustatyta suma.

Pirmos pastraipos b punkte nurodytiems produktų pašalinimo iš rinkos veiksams taikomos didžiausios finansinės paramos sumos sudaro 50 proc. Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 XI priede ir šio reglamento II priede nustatytų sumų.

Tokia didžiausia pomidorams taikoma suma sudaro 50 proc. Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 XI priede laikotarpiui nuo lapkričio 1 d. iki gegužės 31 d. nustatytos sumos.

2. 1 dalyje nurodyta finansinė parama galima pasinaudoti, jei 1 straipsnio 2 dalyje nurodyti produktai iš rinkos pašalinami 1 straipsnio 3 dalyje nurodytu laikotarpiu.

3. Augintojai sudaro sutartį su pripažinta gamintojų organizacija dėl viso pagal šį straipsnį pristatytino kiekio. Gamintojų organizacijos priima visus pagrįstus augintojų, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai, prašymus. Augintojų, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai, pristatomi kiekiai turi atitikti regioninius produkcijos kiekius ir susijusį plotą.

4. Augintojams, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai, finansinę paramą išmoka gamintojų organizacija, su kuria jie yra sudarę tokią sutartį.

Gamintojų organizacija pasilieka sumas, kurios atitinka jos realias išlaidas, patirtas iš rinkos pašalinant atitinkamus produktus. Išlaidos patvirtinamos sąskaitomis faktūromis.

5. Dėl tinkamai pagrįstų priežasčių, tokių kaip nepakankamas gamintojų organizuotumo lygis atitinkamoje valstybėje narėje, valstybės narės gali nediskriminuodamos leisti augintojui, kuris nėra pripažintos gamintojų organizacijos narys, pateikti pranešimą valstybės narės kompetentingai institucijai, o ne pasirašyti 3 dalyje nurodytą sutartį. Tokiam pranešimui *mutatis mutandis* taikomas Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 78 straipsnis. Augintojų, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai, pristatomi kiekiai turi atitikti regioninius produkcijos kiekius ir susijusį plotą.

Tokiais atvejais valstybės narės kompetentinga institucija Sąjungos finansinę paramą išmoka tiesiogiai augintojui. Valstybės narės šiuo tikslu priima naujas arba taiko galiojančias nacionalines taisykles ar procedūras.

6. Jei gamintojų organizacijos pripažinimas yra sustabdytas pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 114 straipsnio 2 dalį, šio straipsnio taikymo tikslais jos nariai laikomi augintojais, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai.

7. Šio straipsnio atžvilgiu Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 543/2011 ir šio reglamento 4 straipsnio 6–9 dalys taikomi *mutatis mutandis*.

6 straipsnis

Gamintojų organizacijoms skiriama finansinė parama už neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimą ir derliaus nenuėmimą

1. Sąjungos finansinė parama skiriama už 1 straipsnio 3 dalyje nurodytu laikotarpiu vykdomus 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimo ir derliaus nenuėmimo veiksmus.

2. Parama už neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimą skiriama tik už produktus, kurie fiziškai yra laukuose ir kurių derlius iš tikrųjų nuimamas, kol jie neprinoko. Nukrypdomas nuo Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 85 straipsnio 4 dalies, valstybės narės nustato paramos už hektarą sumas, kurios apima Sąjungos finansinę paramą ir gamintojų organizacijų įnašą už neprinokusių vaisių bei daržovių derliaus nuėmimą ir derliaus nenuėmimą ir kurios neviršija 90 proc. sumų, skiriamų už produktų pašalinimą iš rinkos, numatant kitą paskirtį nei nemokamas paskirstymas, nustatytų Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 XI priede ir šio reglamento II priede. Pomidorų atveju ta suma sudaro 90 proc. sumos, nustatytos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 XI priede ir skiriamos laikotarpiui nuo lapkričio 1 d. iki gegužės 31 d. už pomidorų pašalinimą iš rinkos, numatant kitą paskirtį nei nemokamas paskirstymas.

Nukrypstant nuo Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013 34 straipsnio 4 dalies, Sąjungos finansinė parama už neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimą ir derliaus nenuėmimą sudaro 75 proc. valstybių narių pagal pirmą pastraipą nustatytų sumų.

3. Nukrypstant nuo Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 85 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos, to reglamento 84 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos derliaus nenuėmimo priemonės šio reglamento 1 straipsnio 3 dalyje nurodytu laikotarpiu gali būti taikomos šio reglamento 1 straipsnio 2 dalyje nurodytiems produktams net ir tais atvejais, kai per įprastą auginimo ciklą atitinkamame plote, kuriame auginama produkcija, buvo renkama parduoti skirta produkcija. Tokiais atvejais šio straipsnio 2 dalyje nurodytos paramos sumos proporcingai sumažinamos, atsižvelgiant į jau surinktą produkciją, kuri nustatoma remiantis atitinkamos gamintojų organizacijos sandėliuojamų produktų apskaita ir finansinėmis sąskaitomis.
4. Sąjungos finansinė parama skiriama net jei gamintojų organizacijos šių veiksmų nėra numačiusios savo veiklos programose ir jų nėra numatyta valstybių narių nacionalinėse strategijose. Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 32 straipsnio 2 dalis ir Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 55 straipsnio 4 dalis pagal šį straipsnį skiriamai Sąjungos finansinei paramai netaikomos.
5. Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 33 straipsnio 3 dalies ketvirtoje pastraipoje nurodyta su trečdaliu išlaidų susijusi riba ir Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 66 straipsnio 3 dalies c punkte nurodyta su veiklos fondo padidiniu susijusi didžiausia 25 proc. riba išlaidoms, patirtoms šio reglamento 1 straipsnio 3 dalyje nurodytu laikotarpiu imantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytų priemonių ir susijusioms su šio reglamento 1 straipsnio 2 dalyje nurodytais produktais, netaikomos.
6. Apskaičiuojant Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 34 straipsnio 2 dalyje nurodytas ribas, į Sąjungos finansinę paramą neatsižvelgiama.
7. Taikant šį straipsnį patirtos išlaidos sudaro gamintojų organizacijų veiklos fondo dalį.

7 straipsnis

Augintojams, kurie nėra gamintojų organizacijos nariai, skiriama finansinė parama už neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimą ir derliaus nenuėmimą

1. Sąjungos finansinė parama augintojams, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai, skiriama 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimo ir derliaus nenuėmimo veiksams 1 straipsnio 3 dalyje nurodytu laikotarpiu vykdyti.

Nukrypstant nuo Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 85 straipsnio 3 dalies, taikomos šios nuostatos:

- a) parama už neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimą skiriama tik už produktus, kurie fiziškai yra laukuose, kurių derlius iš tikrųjų nuimamas, kol jie neprinoko, ir jų įprastas derliaus nuėmimas dar neprasidėjo;
 - b) derliaus nenuėmimo priemonės netaikomos, jei per įprastą auginimo ciklą atitinkamame plote buvo renkama parduoti skirta produkcija;
 - c) jokiais aplinkybėmis tam pačiam produktui ir tam pačiam atitinkamam plotui neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimo ir derliaus nenuėmimo priemonės kartu netaikomos.
2. Sąjungos finansinės paramos už neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimą ir derliaus nenuėmimą sumos sudaro 50 proc. sumų, kurias valstybės narės nustato pagal 6 straipsnio 2 dalį.
 3. Augintojai, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai, vadovaudamiesi išsamiais nuostatomis, kurias valstybė narė priėmė pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 85 straipsnio 1 dalies a punktą, pateikia valstybės narės kompetentingai institucijai atitinkamą pranešimą.

Tokiais atvejais valstybės narės kompetentinga institucija Sąjungos finansinę paramą išmoka tiesiogiai augintojui. Valstybės narės šiuo tikslu priima naujas arba taiko galiojančias nacionalines taisykles ar procedūras.

4. Jei gamintojų organizacijos pripažinimas yra sustabdytas pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 114 straipsnio 2 dalį, šio straipsnio taikymo tikslais jos nariai laikomi augintojais, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai.
5. Šio straipsnio atžvilgiu Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013 ir Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 543/2011 taikomi *mutatis mutandis*.

8 straipsnis

Produktų pašalinimo iš rinkos, neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimo ir derliaus nenuėmimo veiksmų patikros

1. 4 ir 5 straipsniuose nurodytiems produktų pašalinimo iš rinkos veiksams pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 108 straipsnį taikomos pirmojo lygio patikros. Tačiau tokios patikros taikomos bent 10 proc. iš rinkos pašalintų produktų kiekio ir bent 10 proc. gamintojų organizacijų, besinaudojančių šio reglamento 4 straipsnyje nurodyta Sąjungos finansine parama.

Tačiau, kai tikrinami 5 straipsnio 5 dalyje nurodyti pašalinimo iš rinkos veiksmai, pirmojo lygio patikros apima 100 proc. iš rinkos pašalintų produktų kiekio.

2. 6 ir 7 straipsniuose nurodytiems neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimo ir derliaus nenuėmimo veiksams taikomos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 110 straipsnyje nurodytos patikros ir sąlygos, tačiau, jei taikoma šio reglamento 6 straipsnio 3 dalyje numatyta nukrypti leidžianti nuostata, reikalavimas, kad derlius nebūtų iš dalies nuimtas, netaikomas. Tikrinama bent 25 proc. atitinkamų plotų, kuriuose auginama produkcija.

Kai tikrinami 7 straipsnyje nurodyti neprinokusių vaisių ir daržovių derliaus nuėmimo ir derliaus nenuėmimo veiksmai, patikros apima 100 proc. atitinkamų plotų, kuriuose auginama produkcija.

3. 4 ir 5 straipsniuose nurodytiems produktų pašalinimo iš rinkos veiksams pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 109 straipsnį taikomos antrojo lygio patikros. Tačiau patikros vietoje apima bent 40 proc. subjektų, kuriems taikomos pirmojo lygio patikros, ir bent 5 proc. iš rinkos pašalinamų produktų kiekio.

4. Valstybės narės imasi atitinkamų kontrolės priemonių, kad užtikrintų, jog pomidorų pašalinimo iš rinkos, neprinokusių pomidorų derliaus nuėmimo ir derliaus nenuėmimo veiksmai būtų taikomi tik pomidorų, kurie skirti vartoti švieži, rūšims.

9 straipsnis

Sąjungos finansinės paramos paraiška ir paramos išmokėjimas

1. Gamintojų organizacijos paraiškas išmokėti Sąjungos finansinę paramą, nurodytą 4, 5 ir 6 straipsniuose, teikia iki 2015 m. sausio 31 d.

2. Laikydamosi Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 72 straipsnyje nurodytos tvarkos, gamintojų organizacijos paraiškas išmokėti visą Sąjungos finansinę paramą, nurodytą šio reglamento 4 ir 6 straipsniuose, teikia iki 2015 m. sausio 31 d.

Tačiau Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 72 straipsnio pirma pastraipa, antros pastraipos pirmas sakinytis ir to straipsnio trečioje pastraipoje nustatyta 80 proc. riba, taikoma pradžioje patvirtintai su veiklos programa susijusios pagalbos sumai, netaikomi.

3. Augintojai, kurie nėra pripažintos gamintojų organizacijos nariai ir su ja nėra pasirašę sutarties, 5 ir 7 straipsnių taikymo tikslais Sąjungos finansinės paramos išmokėjimo paraiškas valstybių narių paskirtoms kompetentingoms institucijoms teikia patys iki 1 dalyje nurodytos datos.

4. 1, 2 ir 3 dalyse nurodytos paraiškos teikiamos kartu su dokumentais, kuriais pagrindžiama susijusi Sąjungos finansinės paramos suma, ir pateikiamas rašytinis patvirtinimas, kad pareiškėjas nėra gavęs ir negaus jokio dvigubo Sąjungos ar nacionalinio finansavimo arba kompensacijos pagal draudimo liudijimą, susijusios su veiksmais, už kuriuos pagal šį reglamentą galima skirti Sąjungos finansinę paramą.

10 straipsnis

Pranešimai

1. Iki 2014 m. rugsėjo 30 d., 2014 m. spalio 15 d. ir 31 d., 2014 m. lapkričio 15 d. ir 30 d., 2014 m. gruodžio 15 d. ir 31 d., 2015 m. sausio 15 d. ir 31 d. ir 2015 m. vasario 15 d. valstybės narės Komisijai apie kiekvieną produktą pateikia šią informaciją:

a) kiekius, pašalintus iš rinkos siekiant juos nemokamai paskirstyti;

- b) kiekius, pašalintus iš rinkos numatant kitą paskirtį nei nemokamas paskirstymas;
- c) lygiavertį plotą, kuriame nuimtas neprinokusių vaisių ir daržovių derlius ir nenuimtas derlius;
- d) visas išlaidas, susijusias su a, b ir c punktuose nurodytais kiekiais ir plotais.

Į pranešimus įtraukiami tik įgyvendinti veiksmai.

Teikdamos tokius pranešimus, valstybės narės naudoja III priede nustatytą šabloną.

2. Valstybės narės, teikdamos pirmąjį pranešimą ir naudodamos IV priede nustatytus šablonus, praneša Komisijai apie paramos sumas, kurias jos nustatė pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 79 straipsnio 1 dalį arba 85 straipsnio 4 dalį ir šio reglamento 4 ir 5 straipsnius.

11 straipsnis

Sąjungos finansinės paramos išmokėjimas

Sąjungos finansinė parama gali būti teikiama tik už valstybių narių išlaidas, susijusias su mokėjimais pagal šį reglamentą, kurias jos patiria iki 2015 m. birželio 30 d.

12 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. rugsėjo 29 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
José Manuel BARROSO

I PRIEDAS

Didžiausi kiekvienai valstybei narei skiriami produktų kiekiai, nurodyti 2 straipsnio 1 dalyje

(tonomis)	Obuoliai ir kriaušės	Slyvos, valgomosios vynuogės ir kiviai	Pomidorai, morkos, saldžiosios paprikos, agurkai ir dygliuotieji agurkai (kornišonai)	Apelsinai, klementinai ir mandarinai
Belgija	43 300	1 380	14 750	0
Vokietija	13 100	0	0	0
Graikija	5 100	28 475	750	10 750
Ispanija	8 700	6 900	20 400	58 600
Prancūzija	28 950	500	1 600	0
Kroatija	1 050	0	0	7 900
Italija	35 805	38 845	0	2 620
Kipras	0	0	0	16 220
Lietuva	0	0	4 000	0
Vengrija	725	570	0	0
Nyderlandai	22 200	0	6 800	0
Lenkija	18 750	0	0	0
Portugalija	4 120	225	0	0

II PRIEDAS

Didžiausios paramos sumos, skiriamos už produktų, neįtrauktų į Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 XI priedo sąrašą, pašalinimą iš rinkos, kaip nurodyta šio reglamento 4, 5 ir 6 straipsniuose

Produktas	Didžiausia parama (EUR/100 kg)	
	Nemokamas paskirstymas	Kita paskirtis
Morkos	12,81	8,54
Kopūstai	5,81	3,88
Saldžiosios paprikos	44,4	30
Brokoliai	15,69	10,52
Agurkai ir dygliuotieji agurkai (kornišonai)	24	16
Pievagybiai	43,99	29,33
Slyvos	34	20,4
Minkštieji vaisiai	12,76	8,5
Šviežios valgomosios vynuogės	39,16	26,11
Kiviai	29,69	19,79

III PRIEDAS

10 straipsnyje nurodytų pranešimų šablonai

PRANEŠIMAS APIE PAŠALINIMĄ IŠ RINKOS. NEMOKAMAS PASKIRSTYMAS

Valstybė narė

Laikotarpis

Data

Produktas	Gamintojų organizacijos					Augintojai, kurie nėra gamintojų organizacijos nariai					Bendras kiekis (t)	Bendra Sąjungos finansinė parama (EUR)
	Kiekis (t)	Sąjungos finansinė parama (EUR)				Kiekis (t)	Sąjungos finansinė parama (EUR)					
		Pašalinimas iš rinkos	Transportavimas	Rūšiavimas ir pakavimas	IŠ VISO		Pašalinimas iš rinkos	Transportavimas	Rūšiavimas ir pakavimas	IŠ VISO		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e) = (b) + (c) + (d)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j) = (g) + (h) + (i)	(k) = (a) + (f)	(l) = (e) + (j)	
Obuoliai												
Kriaušės												
Iš viso obuolių ir kriaušių												
Pomidorai												
Morkos												
Saldžiosios paprikos												
Agurkai ir dygliuotieji agurkai (kornišonai)												
Iš viso daržovių												
Slyvos												
Šviežios valgomosios vynuogės												
Kiviai												
Iš viso kitų vaisių												
Apelsinai												
Klementinai												
Mandarinai												

Produktas	Gamintojų organizacijos					Augintojai, kurie nėra gamintojų organizacijos nariai					Bendras kiekis (t)	Bendra Sąjungos finansinė parama (EUR)
	Kiekis (t)	Sąjungos finansinė parama (EUR)				Kiekis (t)	Sąjungos finansinė parama (EUR)					
		Pašalinimas iš rinkos	Transportavimas	Rūšiavimas ir pakavimas	IŠ VISO		Pašalinimas iš rinkos	Transportavimas	Rūšiavimas ir pakavimas	IŠ VISO		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e) = (b) + (c) + (d)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j) = (g) + (h) + (i)	(k) = (a) + (f)	(l) = (e) + (j)	
Iš viso citrusinių vaisių												
Kopūstai												
Žiediniai kopūstai ir brokoliai												
Pievagrybiai												
Minkštieji vaisiai												
Iš viso kitų												
IŠ VISO												

* Kiekvienam pranešimui pildoma atskira „Excel“ lentelė.

PRANEŠIMAS APIE PAŠALINIMĄ IŠ RINKOS. KITA PASKIRTIS

Valstybė narė

Laikotarpis

Data

Produktas	Gamintojų organizacijos		Augintojai, kurie nėra gamintojų organizacijos nariai		Bendras kiekis (t)	Bendra Sąjungos finansinė parama (EUR)
	Kiekis (t)	Sąjungos finansinė parama (EUR)	Kiekis (t)	Sąjungos finansinė parama (EUR)		
	(a)	(b)	(c)	(d)		
Obuoliai						
Kriaušės						
Iš viso obuolių ir kriaušių						
Pomidorai						
Morkos						

Produktas	Gamintojų organizacijos		Augintojai, kurie nėra gamintojų organizacijos nariai		Bendras kiekis (t)	Bendra Sąjungos finansinė parama (EUR)
	Kiekis (t)	Sąjungos finansinė parama (EUR)	Kiekis (t)	Sąjungos finansinė parama (EUR)		
	(a)	(b)	(c)	(d)		
				(e) = (a) + (c)	(f) = (b) + (d)	
Saldžiosios paprikos						
Agurkai ir dygliuotieji agurkai (kornišonai)						
Iš viso daržovių						
Slyvos						
Šviežios valgomosios vynuogės						
Kiviai						
Iš viso kitų vaisių						
Apelsinai						
Klementinai						
Mandarinai						
Iš viso citrusinių vaisių						
Kopūstai						
Žiediniai kopūstai ir brokoliai						
Pievagrybiai						
Minkštieji vaisiai						
Iš viso kitų						
IŠ VISO						

* Kiekvienam pranešimui pildoma atskira „Excel“ lentelė.

PRANEŠIMAS APIE NEPRINOKUSIŲ VAISIŲ IR DARŽOVIŲ DERLIAUS NUĖMIMĄ IR DERLIAUS NENUĖMIMĄ

Valstybė narė

Laikotarpis

Data

Produktas	Gamintojų organizacijos			Augintojai, kurie nėra gamintojų organizacijos nariai			Bendras kiekis (t)	Bendra Sąjungos finansinė parama (EUR)
	Plotas (ha)	Kiekis (t)	Sąjungos finansinė parama (EUR)	Plotas (ha)	Kiekis (t)	Sąjungos finansinė parama (EUR)		
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)		
Obuoliai								
Kriaušės								
Iš viso obuolių ir kriaušių								
Pomidorai								
Morkos								
Saldžiosios paprikos								
Agurkai ir dygliuotieji agurkai (kornišonai)								
Iš viso daržovių								
Slyvos								
Šviežios valgomosios vynuogės								
Kiviai								
Iš viso kitų vaisių								
Apelsinai								
Klementinai								
Mandarinai								
Iš viso citrusinių vaisių								
Kopūstai								

Produktas	Gamintojų organizacijos			Augintojai, kurie nėra gamintojų organizacijos nariai			Bendras kiekis (t)	Bendra Sąjungos finansinė parama (EUR)
	Plotas (ha)	Kiekis (t)	Sąjungos finansinė parama (EUR)	Plotas (ha)	Kiekis (t)	Sąjungos finansinė parama (EUR)		
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)		
Žiediniai kopūstai ir brokoliai								
Pievagrybiai								
Minkštieji vaisiai								
Iš viso kitų								
IŠ VISO								

* Kiekvienam pranešimui pildoma atskira „Excel“ lentelė.

IV PRIEDAS

TEIKIANT PIRMAJĄ PRANEŠIMĄ SIŪSTINOS LENTELĖS, KAIP NURODYTA 10 STRAIPSNIO 1 DALYJE

PAŠALINIMAS IŠ RINKOS. KITA PASKIRTIS

Valstybės narės pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 79 straipsnio 1 dalį ir šio reglamento 4 ir 5 straipsnius nustatytos didžiausios paramos sumos

Valstybė narė	Data	
Produktas	Gamintojų organizacijos įnašas (EUR/100 kg)	Sąjungos finansinė parama (EUR/100 kg)
Obuoliai		
Kriaušės		
Pomidorai		
Morkos		
Kopūstai		
Saldžiosios paprikos		
Žiediniai kopūstai ir brokoliai		
Agurkai ir dygliuotieji agurkai (kornišonai)		
Pievagybiai		
Slyvos		
Minkštieji vaisiai		
Šviežios valgomosios vynuogės		
Kiviai		
Apelsinai		
Klementinai		
Mandarinai		

Valstybės narės pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 85 straipsnio 4 dalį ir šio reglamento 6 straipsnį nustatytos didžiausios paramos sumos

Valstybė narė

Data

Produktas	Lauke		Šiltnamiuose	
	Gamintojų organizacijos įnašas (EUR/ha)	Sąjungos finansinė parama (EUR/ha)	Gamintojų organizacijos įnašas (EUR/ha)	Sąjungos finansinė parama (EUR/ha)
Obuoliai				
Kriaušės				
Pomidorai				
Morkos				
Kopūstai				
Saldžiosios paprikos				
Žiediniai kopūstai ir brokoliai				
Agurkai ir dygliuotieji agurkai (kornišonai)				
Pievagrybiai				
Slyvos				
Minkštieji vaisiai				
Šviežios valgomosios vynuogės				
Kiviai				
Apelsinai				
Klementinai				
Mandarinai				

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 1032/2014**2014 m. rugsėjo 29 d.****kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendrą bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentą) ⁽¹⁾,atsižvelgdama į 2011 m. birželio 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 543/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektoriuose taisyklės ⁽²⁾, ypač į jo 136 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 543/2011, atsižvelgiant į daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raunde rezultatus, nustatomi kriterijai, pagal kuriuos Komisija nustato standartinės importo iš trečiųjų šalių vertes produktams ir laikotarpiams, nurodytiems jo XVI priedo A dalyje;
- (2) remiantis Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 136 straipsnio 1 dalimi, standartinė importo vertė apskaičiuojama kiekvieną darbo dieną atsižvelgiant į kintančius kasdienes duomenis. Todėl šis reglamentas turėtų įsigaliooti jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 136 straipsnyje minimos standartinės importo vertės yra nustatytos šio reglamento priede.

*2 straipsnis*Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. rugsėjo 29 d.

Komisijos vardu
Pirmininko pavedimu
Jerzy PLEWA
Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius

⁽¹⁾ O L L 299, 2007 11 16, p. 1.

⁽²⁾ O L L 157, 2011 6 15, p. 1.

PRIEDAS

Standartinės importo vertės, skirtos kai kurių vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti

(EUR/100 kg)

KN kodas	Trečiosios šalies kodas ⁽¹⁾	Standartinė importo vertė	
0702 00 00	MK	67,6	
	TR	85,0	
	XS	74,9	
	ZZ	75,8	
0707 00 05	MK	29,8	
	TR	100,6	
	ZZ	65,2	
0709 93 10	TR	110,7	
	ZZ	110,7	
0805 50 10	AR	139,2	
	CL	139,2	
	IL	107,6	
	TR	120,7	
	UY	112,1	
	ZA	171,0	
	ZZ	131,6	
	0806 10 10	BR	167,9
		MK	103,8
TR		119,6	
ZZ		130,4	
0808 10 80	BA	41,5	
	BR	56,4	
	CL	101,5	
	NZ	110,2	
	US	135,4	
	ZA	97,0	
	ZZ	90,3	
0808 30 90	CN	104,2	
	TR	115,8	
	ZZ	110,0	
0809 40 05	MK	13,1	
	ZZ	13,1	

⁽¹⁾ Šalių nomenklatūra nustatyta Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1833/2006 (OL L 354, 2006 12 14, p. 19). Kodas „ZZ“ atitinka „kitas šalis“.

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 1033/2014**2014 m. rugsėjo 29 d.****kuriuo nustatomos nuo 2014 m. spalio 1 d. taikytinos cukraus sektoriaus produkto melasos reprezentacinės kainos ir papildomų importo muitų dydžiai**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾, ypač į jo 183 straipsnį,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamente (EB) Nr. 951/2006 ⁽²⁾ numatyta, kad jo 27 straipsnyje nustatytos standartinės kokybės melasos importo CIF kaina laikoma „reprezentacine kaina“;
- (2) nustatant reprezentacines kainas, reikia atsižvelgti į visą Reglamento (EB) Nr. 951/2006 29 straipsnyje numatytą informaciją, išskyrus minėto reglamento 30 straipsnyje numatytus atvejus, o tam tikrais atvejais šias kainas galima nustatyti pagal minėto reglamento 33 straipsnyje numatytą metodą;
- (3) tikslinant kainas, kurios netaikomos standartinės kokybės melasai, reikėtų didinti arba mažinti kainas atsižvelgiant į siūlomos melasos kokybę, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 951/2006 32 straipsnyje;
- (4) kai skiriasi šio produkto ribinė ir reprezentacinė kainos, reikėtų nustatyti papildomus importo muitus Reglamento (EB) Nr. 951/2006 39 straipsnyje nurodytomis sąlygomis. Jei pagal minėto reglamento 40 straipsnį importo muitų taikymas sustabdomas, reikėtų nustatyti konkrečius tų muitų dydžius;
- (5) pagal Reglamento (EB) Nr. 951/2006 34 straipsnį reikėtų nustatyti KN 1703 10 00 ir 1703 90 00 kodais žymimos melasos reprezentacines kainas ir papildomus importo muitus;
- (6) kadangi reikia užtikrinti, kad ši priemonė būtų taikoma kuo greičiau po atnaujintų duomenų pateikimo, šis reglamentas turėtų įsigalioji jo paskelbimo dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Šio reglamento priede nustatomos KN 1703 10 00 ir 1703 90 00 kodais žymimos melasos reprezentacinės kainos ir papildomi importo muitai.

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 671.

⁽²⁾ 2006 m. birželio 30 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 951/2006, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 318/2006 įgyvendinimo taisykles dėl prekybos su trečiosiomis šalimis cukraus sektoriuje (OL L 178, 2006 7 1, p. 24).

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. rugsėjo 29 d.

Komisijos vardu
Pirmininko pavedimu
Jerzy PLEWA
Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius

PRIEDAS

Nuo 2014 m. spalio 1 d. taikytinos cukraus sektoriaus produkto melasos reprezentacinės kainos ir papildomų importo muitų dydžiai

(EUR)

KN kodas	100 kg neto produkto reprezentacinė kaina	Papildomas muftas už 100 kg neto produkto	100 kg neto produkto importo muto dydis, nustatomas, kai pagal Reglamento (EB) Nr. 951/2006 40 straipsnį importo muto taikymas sustabdomas ⁽¹⁾
1703 10 00 ⁽²⁾	13,48	—	0
1703 90 00 ⁽²⁾	15,93	—	0

⁽¹⁾ Remiantis Reglamento (EB) Nr. 951/2006 40 straipsniu, šis dydis pakeičia Bendrajame muitų tarife šiems produktams nustatytą muto dydį.

⁽²⁾ Nustatoma standartinės kokybės, apibrėžtos Reglamento (EB) Nr. 951/2006 27 straipsnyje, produktams.

SPRENDIMAI

VALSTYBIŲ NARIŲ VYRIAUSYBIŲ ATSTOVŲ SPRENDIMAS

2014 m. rugsėjo 24 d.

dėl Teisingumo Teismo teisėjų skyrimo

(2014/680/ES, Euratomas)

EUROPOS SAJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI,
atsižvelgdami į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 19 straipsnį,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 253 ir 255 straipsnius,
atsižvelgdami į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106a straipsnio 1 dalį,
kadangi:

- (1) 2015 m. spalio 6 d. baigiasi keturiolikos Teisingumo Teismo teisėjų ir keturių generalinių advokatų kadencija. Reikėtų atlikti naujus paskyrimus laikotarpiui nuo 2015 m. spalio 7 d. iki 2021 m. spalio 6 d.;
- (2) buvo pasiūlyta atnaujinti Koen LENAERTS ir Rosario SILVA DE LAPUERTA kadenciją Teisingumo Teismo teisėjų pareigose;
- (3) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 255 straipsniu įsteigtas komitetas pateikė nuomonę dėl Koen LENAERTS ir Rosario SILVA DE LAPUERTA tinkamumo eiti Teisingumo Teismo teisėjų pareigas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Laikotarpiui nuo 2015 m. spalio 7 d. iki 2021 m. spalio 6 d. Teisingumo Teismo teisėjais skiriami:

- Koen LENAERTS
- Rosario SILVA DE LAPUERTA.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2014 m. rugsėjo 24 d.

Pirmininkas
S. SANNINO

VALSTYBIŲ NARIŲ VYRIAUSYBIŲ ATSTOVŲ SPRENDIMAS**2014 m. rugsėjo 24 d.****dėl Teisingumo Teismo teisėjo skyrimo**

(2014/681/ES, Euratomas)

EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI,
atsižvelgdami į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 19 straipsnį,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 253 ir 255 straipsnius,
atsižvelgdami į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106a straipsnio 1 dalį,
kadangi:

- (1) pagal Protokolo dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 5 ir 7 straipsnius ir atsižvelgiant į George ARESTIS atsistatydinimą nuo 2014 m. spalio 6 d., turėtų būti paskirtas Teisingumo Teismo teisėjas likusiam George ARESTIS kadencijos laikui iki 2018 m. spalio 6 d.;
- (2) į laisvą vietą pasiūlyta Constantinos LYCOURGOS kandidatūra;
- (3) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 255 straipsniu įsteigtas komitetas pateikė palankią nuomonę dėl Constantinos LYCOURGOS tinkamumo eiti Teisingumo Teismo teisėjo pareigas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Constantinos LYCOURGOS skiriamas Teisingumo Teismo teisėju laikotarpiui nuo 2014 m. spalio 7 d. iki 2018 m. spalio 6 d.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2014 m. rugsėjo 24 d.

Pirmininkas
S. SANNINO

TARYBOS SPRENDIMAS**2014 m. rugsėjo 25 d.****kuriuo skiriamas Regionų komiteto Bulgarijai atstovaujantis pakaitinis narys**

(2014/682/ES)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 305 straipsnį,

atsižvelgdama į Bulgarijos Vyriausybės pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2009 m. gruodžio 22 d. ir 2010 m. sausio 18 d. Taryba priėmė sprendimus 2009/1014/ES ⁽¹⁾ ir 2010/29/ES ⁽²⁾ dėl Regionų komiteto narių ir pakaitinių narių skyrimo laikotarpiui nuo 2010 m. sausio 26 d. iki 2015 m. sausio 25 d. 2012 m. liepos 10 d. sprendimu 2012/403/ES ⁽³⁾ Kornelia MARINOVA paskirta pakaitine nare iki 2015 m. sausio 25 d.;
- (2) pasibaigus Kornelia MARINOVA kadencijai tapo laisva Regionų komiteto pakaitinio nario vieta,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Likusiam kadencijos laikui iki 2015 m. sausio 25 d. Regionų komiteto pakaitine nare skiriama:

— Madlena BOYADZHIEVA, *Chair of the Municipal Council of the Municipality of Teteven.**2 straipsnis*

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2014 m. rugsėjo 25 d.

*Tarybos vardu**Pirmininkė*

F. GUIDI

⁽¹⁾ OL L 348, 2009 12 29, p. 22.

⁽²⁾ OL L 12, 2010 1 19, p. 11.

⁽³⁾ 2012 m. liepos 10 d. Tarybos sprendimas, kuriuo skiriami Regionų komiteto Bulgarijai atstovaujantys šeši nariai ir Bulgarijai atstovaujantys aštuoni pakaitiniai nariai (OL L 188, 2012 7 18, p. 16).

TARYBOS SPRENDIMAS**2014 m. rugsėjo 25 d.****kuriuo skiriamas Regionų komiteto Jungtinei Karalystei atstovaujantis narys**

(2014/683/ES)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 305 straipsnį,

atsižvelgdama į Jungtinės Karalystės Vyriausybės pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2009 m. gruodžio 22 d. ir 2010 m. sausio 18 d. Taryba priėmė sprendimus 2009/1014/ES ⁽¹⁾ ir 2010/29/ES ⁽²⁾ dėl Regionų komiteto narių ir pakaitinių narių skyrimo laikotarpiui nuo 2010 m. sausio 26 d. iki 2015 m. sausio 25 d. 2014 m. kovo 11 d. Tarybos sprendimu 2014/C 74/01 ⁽³⁾ Andrew LEWER paskirtas nariu iki 2015 m. sausio 25 d.;
- (2) pasibaigus Andrew LEWER kadencijai tapo laisva nario vieta,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Likusiam kadencijos laikui iki 2015 m. sausio 25 d. Regionų komiteto nare skiriama:

— Ann STRIBLEY, *Councillor*.*2 straipsnis*

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2014 m. rugsėjo 25 d.

*Tarybos vardu**Pirmininkė*

F. GUIDI

⁽¹⁾ O L L 348, 2009 12 29, p. 22.

⁽²⁾ O L L 12, 2010 1 19, p. 11.

⁽³⁾ 2014 m. kovo 11 d. Tarybos sprendimas, kuriuo skiriami Regionų komiteto Jungtinei Karalystei atstovaujantys keturi nariai (O L C 74, 2014 3 13, p. 1).

TARYBOS SPRENDIMAS

2014 m. rugsėjo 25 d.

kuriuo skiriami Regionų komiteto Graikijai atstovaujantys devyni nariai ir Graikijai atstovaujantys dvylika pakaitinių narių

(2014/684/ES)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 305 straipsnį,

atsižvelgdama į Graikijos Vyriausybės pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2009 m. gruodžio 22 d. ir 2010 m. sausio 18 d. Taryba priėmė sprendimus 2009/1014/ES ⁽¹⁾ ir 2010/29/ES ⁽²⁾ dėl Regionų komiteto narių ir pakaitinių narių skyrimo laikotarpiui nuo 2010 m. sausio 26 d. iki 2015 m. sausio 25 d. 2010 m. balandžio 9 d. Tarybos sprendimu 2010/217/ES ⁽³⁾ Dimitris MARAVELIAS buvo paskirtas pakaitiniu nariu iki 2015 m. sausio 25 d. 2011 m. kovo 21 d. Tarybos sprendimu 2011/191/ES ⁽⁴⁾ Ioannis BOUTARIS, Dimitrios KALOGEROPOULOS, Georgios KOTRONIAS, Nikolaos PAPANDREOU, Ioannis SGOUROS ir Grigorios ZAFEIROPOULOS buvo paskirti nariais, o Pavlos ALTINIS, Athanasios GIAKALIS, Aristeidis GIANNAKIDIS, Dimitrios DRAKOS, Polydoros LAMPRINOUDIS, Christos LAPPAS, Ioannis MACHAIRIDIS ir Dimitrios BIRMPAS buvo paskirti pakaitiniais nariais iki 2015 m. sausio 25 d. 2012 m. spalio 29 d. Tarybos sprendimu 2012/676/ES ⁽⁵⁾ Spyridon SPYRIDON buvo paskirtas nariu, o Dimitrios PETROVITS – pakaitiniu nariu iki 2015 m. sausio 25 d.;
- (2) pasibaigus Ioannis BOUTARIS, Theodoros GKOTSOPOULOS, Dimitrios KALOGEROPOULOS, Georgios KOTRONIAS, Nikolaos PAPANDREOU, Ioannis SGOUROS, Konstantinos SIMITSIS, Spyridon SPYRIDON ir Grigorios ZAFEIROPOULOS kadencijai tapo laisvos devynios Regionų komiteto narių vietos;
- (3) pasibaigus Pavlos ALTINIS, Dimitrios BIRMPAS, Dimitrios DRAKOS, Athanasios GIAKALIS, Aristeidis GIANNAKIDIS, Ioannis KOURAKIS, Polydoros LAMPRINOUDIS, Christos LAPPAS, Ioannis MACHAIRIDIS, Dimitrios MARAVELIAS, Dimitrios PETROVITS ir Dimitrios PREVEZANOS kadencijai tapo laisvos dvylika Regionų komiteto pakaitinių narių vietų,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

I straipsnis

Likusiam kadencijos laikui iki 2015 m. sausio 25 d. į Regionų komitetą skiriami:

a) nariais:

- Konstantinos AGORASTOS, *Governor of Thessaly Region*,
- Dimitrios KALOGEROPOULOS, *Advisor, politically accountable to the elected Municipal Council of Maroussi (įgaliojimų pakeitimas)*,
- Stavros KALAFATIS, *Municipal Councillor of Thessaloniki*,
- Alexandros KAHRIMANIS, *Governor of the Region of Epirus*,

⁽¹⁾ OL L 348, 2009 12 29, p. 22.⁽²⁾ OL L 12, 2010 1 19, p. 11.⁽³⁾ 2010 m. balandžio 9 d. Tarybos sprendimas 2010/217/ES, kuriuo skiriamas Regionų komiteto Graikijai atstovaujantis narys ir Graikijai atstovaujantis pakaitinis narys (OL L 96, 2010 4 16, p. 7).⁽⁴⁾ 2011 m. kovo 21 d. Tarybos sprendimas 2011/191/ES dėl Regionų komiteto Graikijai atstovaujančių dešimt narių ir Graikijai atstovaujančių devynių pakaitinių narių skyrimo (OL L 81, 2011 3 29, p. 12).⁽⁵⁾ 2012 m. spalio 29 d. Tarybos sprendimas 2012/676/ES, kuriuo skiriamas Regionų komiteto Graikijai atstovaujantis narys ir Graikijai atstovaujantis pakaitinis narys (OL L 305, 2012 11 1, p. 26).

- Ioannis KOURAKIS, *Municipal Councillor of Heraklion*,
- Dimitrios MARAVELLAS, *Regional Councillor of Attica*,
- Ioannis SGOUROS, *Regional Councillor of Attica (igaliojimų pakeitimas)*,
- Konstantinos TZANAKOULIS, *Municipal Councillor of Larissa*,
- Nikolaos CHIOTAKIS, *Municipal Councillor of Kifissia*,

ir

b) pakaitiniais nariais:

- Dimitrios BIRMPAS, *Mayor of Aigaleo (igaliojimų pakeitimas)*,
- Ioannis BOUTARIS, *Mayor of Thessaloniki*,
- Fotios CHATZIDIAKOS, *Mayor of Rhodes*,
- Georgios DAKIS, *Regional Councillor, West Macedonia Region*,
- Nikolaos KARAPANOS, *Mayor of the city of Messolonghi*,
- Panagiotis KATSIVELAS, *Mayor of Trifylia*,
- Charalampos KOKKINOS, *Regional Councillor, South Aegean Region*,
- Anna PAPADIMITRIOU, *Regional Councillor, Region of Attica*,
- Dimitrios PETROVITS, *Deputy Governor, Region of Evros (igaliojimų pakeitimas)*,
- Dimitrios PREVEZANOS, *Mayor of Skiathos (igaliojimų pakeitimas)*,
- Konstantinos SIMITSIS, *Municipal Councillor of Kavala*,
- Petros SOULAS, *Mayor of Kordelio-Evosmos*.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2014 m. rugsėjo 25 d.

Tarybos vardu
Pirmininkė
F. GUIDI

TARYBOS SPRENDIMAS 2014/685/BUSP

2014 m. rugsėjo 29 d.

kuriuo iš dalies keičiami Bendrieji veiksmai 2008/124/BUSP dėl Europos Sąjungos teisinės valstybės misijos Kosove ⁽¹⁾, EULEX KOSOVO

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnį, 42 straipsnio 4 dalį ir 43 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2008 m. vasario 4 d. Taryba priėmė Bendruosius veiksmus 2008/124/BUSP ⁽²⁾;
- (2) 2010 m. birželio 8 d. Taryba priėmė Sprendimą 2010/322/BUSP ⁽³⁾, kuriuo buvo iš dalies pakeisti Bendrieji veiksmai 2008/124/BUSP ir dvejiems metams – iki 2012 m. birželio 14 d. pratęstas jų galiojimo terminas;
- (3) 2012 m. birželio 5 d. Taryba priėmė Sprendimą 2012/291/BUSP ⁽⁴⁾, kuriuo buvo iš dalies pakeisti Bendrieji veiksmai 2008/124/BUSP ir dvejiems metams – iki 2014 m. birželio 14 d. pratęstas jų galiojimo terminas;
- (4) 2014 m. birželio 12 d. Taryba priėmė Sprendimą 2014/349/BUSP ⁽⁵⁾, kuriuo iš dalies keičiami Bendrieji veiksmai 2008/124/BUSP ir dvejiems metams – iki 2016 m. birželio 14 d. pratęstas jų galiojimo terminas, ir nustatoma orientacinė finansavimo suma laikotarpiui nuo 2014 m. birželio 15 d. iki 2014 m. spalio 14 d.;
- (5) Bendrieji veiksmai 2008/124/BUSP turėtų būti iš dalies pakeisti, kad būtų nustatyta nauja orientacinė finansavimo suma, numatyta laikotarpiui nuo 2014 m. spalio 15 d. iki 2015 m. birželio 14 d.;
- (6) pagal savo įgaliojimus ir pagal 2014 m. rugsėjo 2 d. Politinio ir saugumo komiteto išvadas misija EULEX KOSOVO taip pat turėtų teikti paramą valstybėje narėje perkeltiems baudžiamiesiems teisiniams procesams, jei bus sudaryti visi būtini teisiniai susitarimai, taikomi visiems tų procesų etapams;
- (7) EULEX KOSOVO bus vykdoma tokiomis aplinkybėmis, kurios gali pablogėti ir galėtų kliudyti pasiekti Sutarties 21 straipsnyje nustatytus Sąjungos išorės veiksmų tikslus;
- (8) todėl Bendrieji veiksmai 2008/124/BUSP turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Bendrieji veiksmai 2008/124/BUSP iš dalies keičiami taip:

1. Įterpiamas šis straipsnis:

*„3a straipsnis***Perkelti teisminiai procesai**

1. Vykdydama savo įgaliojimus, įskaitant vykdomąsias pareigas, kaip išdėstyta 3 straipsnio a ir d punktuose, EULEX KOSOVO teikia paramą valstybėje narėje perkeltiems teisiniams procesams siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą ir nagrinėti baudžiamuosius kaltinimus, susijusius su ataskaitoje „Nežmoniškas elgesys su žmonėmis ir neteisėta prekyba žmogaus organais Kosove“, kurią 2010 m. gruodžio 12 d. paskelbė Europos Tarybos Teisės reikalų ir žmogaus teisių komiteto specialusis pranešėjas, iškeltais įtarimais.

⁽¹⁾ Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244 (1999) bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

⁽²⁾ 2008 m. vasario 4 d. Tarybos bendrieji veiksmai 2008/124/BUSP dėl Europos Sąjungos teisinės valstybės misijos Kosove, EULEX KOSOVO (OL L 42, 2008 2 16, p. 92).

⁽³⁾ 2010 m. birželio 8 d. Tarybos sprendimas 2010/322/BUSP, kuriuo iš dalies keičiami Bendrieji veiksmai 2008/124/BUSP dėl Europos Sąjungos teisinės valstybės misijos Kosove, EULEX KOSOVO, ir pratęsiamas jų galiojimo terminas (OL L 145, 2010 6 11, p. 13).

⁽⁴⁾ 2012 m. birželio 5 d. Tarybos sprendimas 2012/291/BUSP, kuriuo iš dalies keičiami Bendrieji veiksmai 2008/124/BUSP dėl Europos Sąjungos teisinės valstybės misijos Kosove, EULEX KOSOVO, ir pratęsiamas jų galiojimo terminas (OL L 146, 2012 6 6, p. 46).

⁽⁵⁾ 2014 m. birželio 12 d. Tarybos sprendimas 2014/349/BUSP, kuriuo iš dalies keičiami Bendrieji veiksmai 2008/124/BUSP dėl Europos Sąjungos teisinės valstybės misijos Kosove EULEX KOSOVO (OL L 174, 2014 6 13, p. 42).

2. Teisėjai ir prokurorai atsakingi už procesą savo pareigas vykdo visiškai nepriklausomai ir savarankiškai.“
2. 8 straipsnio 2 dalis papildoma šiuo sakiniu:
„EULEX KOSOVO teisėjai ir prokurorai atitinka aukščiausių profesinę kvalifikaciją, būtiną nagrinėjant jiems pateikto lygio ar sudėtingumo bylą, ir skiriami vykdam nepriklausomą atrankos procesą.“
3. 16 straipsnio 1 dalies paskutinė pastraipa pakeičiama taip:
„Orientacinė finansavimo suma, skirta su EULEX KOSOVO susijusioms išlaidoms padengti nuo 2014 m. spalio 15 d. iki 2015 m. birželio 14 d., yra 55 820 000 EUR.
Sprendimą dėl orientacinės finansavimo sumos, skirtos vėlesnio laikotarpio su EULEX KOSOVO susijusioms išlaidoms padengti, priima Taryba.“
4. 18 straipsnis papildomas šia dalimi:
„5. Vyriausiajam įgaliotiniui suteikti įgaliojimai trečiosioms šalims ir kompetentingoms vietos valdžios institucijoms atskleisti ES išslaptintą informaciją ir dokumentus, parengtus EULEX KOSOVO tikslais, pagal 1 ir 2 dalis neapima teismo proceso, vykdomo pagal EULEX KOSOVO įgaliojimus, tikslais surinktos informacijos ar parengtų dokumentų. Tai nedraudžia atskleisti neišslaptintą informaciją, susijusią su teisminių procesų administraciniu organizavimu ar veiksmingumu.“
5. 20 straipsnio antra pastraipa pakeičiama taip:
„Jie nustoja galioti 2016 m. birželio 14 d. Taryba, veikdama vyriausiojo įgaliotinio pasiūlymu, ir apsvarstydama papildomus finansavimo šaltinius bei įnašus iš kitų partnerių priima būtinus sprendimus siekdama užtikrinti, kad EULEX KOSOVO įgaliojimai teikiant paramą 3a straipsnyje nurodytiems perkeltiems teisiniams procesams ir susijusios būtinos finansinės priemonės galiotų tol, kol bus užbaigti tie teisiniai procesai.“

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2014 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
S. GOZI

KOMISIJOS SPRENDIMAS**2014 m. liepos 3 d.****dėl valstybės pagalbos SA.33927 (2012/C) (ex 2011/NN),****kurią suteikė Belgija Garantijų sistema, pagal kurią apsaugomos finansinių kooperatyvų narių – fizinių asmenų – akcijos***(pranešta dokumentu Nr. C(2014)1021)***(Tekstas autentiškas tik nyderlandų ir prancūzų kalbomis)****(Tekstas svarbus EEE)****(2014/686/ES)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal minėtas nuostatas ⁽¹⁾ ir atsižvelgdama į gautus atsakymus,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

- (1) 2011 m. lapkričio 7 d. raštu Belgijos valstybė pranešė Komisijai, kad sukūrė garantijų sistemą (toliau – kooperatyvų garantijų sistema arba priemonė), pagal kurią apsaugomos patvirtintų kooperatinių bendrovių, kurioms taikoma rizikos ribojimu pagrįsta Belgijos nacionalinio banko (toliau – BNB) priežiūra arba kurios ne mažiau kaip pusę turto yra investavusios į įstaigą, kuriai taikoma tokia priežiūra, (toliau – finansiniai kooperatyvai), narių – fizinių asmenų – akcijos.
- (2) 2011 m. gruodžio 6 d. raštu Komisija nurodė Belgijos valstybei, kad ši priemonė gali būti neteisėta valstybės pagalba ⁽²⁾, ir paragino ją susilaikyti nuo bet kokių papildomų veiksmų jai įgyvendinti. Komisija paragino Belgijos valstybę pateikti pastabas dėl Komisijos preliminarinių išvadų, ir Belgija jas pateikė 2011 m. gruodžio 22 d. raštu.
- (3) 2012 m. balandžio 3 d. sprendimu (toliau – sprendimas pradėti procedūrą) Komisija pranešė Belgijai, kad pradėjo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartis) 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl priemonės, ir nurodė Belgijai, vadovaujantis 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles ⁽³⁾ 11 straipsnio 1 dalimi, sustabdyti šios priemonės įgyvendinimą, kol ji priims sprendimą dėl jos suderinamumo su vidaus rinka. Komisija paprašė Belgijos nedelsiant nutraukti visus veiksmus, kuriais siekiama toliau įgyvendinti kooperatyvų garantijų sistemą, ir neatlikti jokių mokėjimų pagal šią priemonę. Komisijos sprendimas pradėti procedūrą – kuriuo ji taip pat paragino suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas dėl priemonės – buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽⁴⁾.
- (4) 2012 m. balandžio 24 d. ir 2012 m. gegužės 31 d. raštais Belgija paprašė nustatyti papildomą atsakymo į sprendimą pradėti procedūrą pateikimo terminą; Komisija tam neprieštaravo. 2012 m. birželio 18 d. raštu Belgija pateikė savo pastabas, kuriose atsakė į sprendimą pradėti procedūrą, ir prie jų visų pirma pridėjo 2011 m. spalio 7 d. BNB vadovo raštą, skirtą Belgijos finansų ministru.

⁽¹⁾ OL C 213, 2012 7 19, p. 64.⁽²⁾ Dėmesį į tai, kad priemonė gali būti valstybės pagalba, atkreipė ir Belgijos Valstybės Taryba. Žr. 2009 m. kovo 4 d. Valstybės Tarybos nuomonę Nr. 46.131/2.⁽³⁾ OLL 83, 1999 3 27, p. 1.⁽⁴⁾ Žr. I išnašą.

- (5) 2012 m. rugpjūčio 17 d. grupė Arco (ARCO ⁽⁵⁾) taip pat pateikė savo komentarus, kuriuose atsakė į sprendimą pradėti procedūrą. 2012 m. rugpjūčio 29 d. Komisija perdavė šį dokumentą Belgijai, ir taip suteikė šiai valstybei narei galimybę atsakyti į ARCO pastabas. Tačiau 2012 m. spalio 16 d. Belgija nurodė, kad šia galimybe nepasinaudos.
- (6) 2012 m. rugsėjo 17 d. ir 2013 m. liepos 24 d. Komisija pateikė papildomų klausimų dėl priemonės, ir Belgija į juos atsakė atitinkamai 2012 m. gruodžio 5 d. bei 2013 m. rugsėjo 20 d.

2. FAKTŲ PRIMINIMAS

2.1. Priemonės, apie kurią pranešta, sukūrimas

- (7) Kooperatyvų garantijų sistemos sukūrimas susijęs su kitoje valstybės pagalbos byloje nagrinėtomis sanavimo priemonėmis.
- (8) 2008 m. rugsėjo 30 d. įmonė *Dexia* paskelbė, kad savo kapitalą padidins 6,4 mlrd. EUR, ir šiam padidiniui pritarė esami jos akcininkai (įskaitant ARCO) bei Prancūzijos, Belgijos ir Liuksemburgo institucijos. Belgijos parlamento specialiajai komisijai, kuriai buvo pavesta išnagrinėti *Dexia* uždarymo aplinkybes (*Dexia* komisija), Belgijos finansų ministras, ėjęs pareigas tuomet, kai 2008 m. įmonei *Dexia* suteikta valstybės pagalba, paaiškino, kad politinis sprendimas sukurti kooperatyvų garantijų sistemą buvo priimtas dar 2008 m. rugsėjo–spalio mėn., po to, kai paprašyta imtis veiksmų siekiant padėti ARCO. Jis paaiškino, kad siekdama susitarimo dėl įmonės *Dexia* Vyriausybė privalėjo kartu priimti sprendimą dėl ARCO ir *Ethias* ⁽⁶⁾. Iš dabartinio Belgijos finansų ministro pareiškimų taip pat aiškėja, kad 2008 m. įsipareigojimas priimtas siekiant, kad ARCO sutiktų dalyvauti sanuojant įmonę *Dexia* ⁽⁷⁾.

i) Pranešimai spaudai

- (9) 2008 m. spalio 10 d. finansų ministro kabineto pranešimu spaudai Belgijos Vyriausybė pranešė, kad priėmė tokį sprendimą:

— padidinti pagal esamą kredito įstaigų indėlių garantijų sistemą apsaugomą sumą nuo 20 000 iki 100 000 EUR,

⁽⁵⁾ ARCO išsamiau aprašoma 38–44 konstatuojamosiose dalyse.

⁽⁶⁾ Žr. (http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/comm/dexia/N031_20120125reynders.pdf). Išrašas iš 2012 m. sausio 25 d. *Dexia* komisijos atliktos ministro D. Reynderso apklausos dokumento, p. 7 ir 32. Citatos: „..., 2008 m. ribotos sudėties Tarybos posėdyje Vyriausybės nariai paprašė valstybės imtis veiksmų siekiant suteikti pagalbą *Ethias* ir ARCO. Atsižvelgdama į tuometinę krizę, 2008 m. spalio 10 d. ir 2009 m. sausio 21 d. Vyriausybė įsipareigojo apsaugoti kooperatyvams priklausantių fizinių asmenų valdomas kooperatinių bendrovių kapitalo dalis. <...> Taigi priimant politinį sprendimą tam tikru metu aš aiškiai supratau, kad negalėsiu – kaip ir to meto Ministras Pirmininkas – sudaryti susitarimo su mūsų kolegomis [primename, kad kitos su *Dexia* byla susijusios valstybės narės buvo Prancūzija ir Liuksemburgas] ir su *Dexia* vadovybe, jeigu kartu nebus priimti sprendimai dėl *Ethias* ir ARCO. <...> Taigi ši įsipareigojimą prisiėmėme siekdami padėti kooperatyvų nariams Kodėl viskas vyko trim etapais ir truko gana ilgai? Nes pirmiausia reikėjo užtikrinti, kad šis politinis susitarimas būtų įteisintas dokumentu“. (Citata prancūzų kalba: „..., en 2008, des membres du gouvernement sont intervenus en Conseil restreint afin de demander à l'État d'intervenir pour *Ethias* et pour ARCO. Compte tenu de la situation de crise dans laquelle on était, le gouvernement s'est engagé le 10 octobre 2008 et le 21 janvier 2009 à protéger la part de capital des coopérateurs personnes physiques dans des sociétés coopératives. [...] Dans une décision politique, j'ai donc bien compris à un moment donné que je ne pourrais pas – et le premier ministre aussi à l'époque – boucler l'accord avec nos collègues [pour mémoire: la France et le Luxembourg étaient les autres États membres concernés dans le dossier *Dexia*] et avec la direction de *Dexia* – si en même temps, il n'y avait pas des décisions prises sur *Ethias* et sur ARCO. [...] Donc, pour les coopérateurs des coopératives, nous avions pris cet engagement Alors pourquoi en trois étapes et pourquoi avec pas mal de temps? Parce qu'il a d'abord fallu faire en sorte que cet accord politique puisse se traduire dans un texte“).

⁽⁷⁾ Tuo metu pareigas ėjęs ministras 2014 m. gegužės 15 d. žurnalo *Trends* straipsnyje (p. 20), kurį paskelbė savo interneto svetainėje, teigė: „2008 m. rugsėjo pabaigoje, įmonė *Dexia* ištikus pirmajai krizei, paprašė patronuojančiosios bendrovės Holding Communal, ARCO ir *Ethias* prisidėti prie kapitalo didinimo, kuriam jos neturėjo pinigų. ARCO ir *Ethias* indėlininkams reikėjo garantijos, kitaip jie būtų atsiėmę savo santaupas. Tai būtų reiškę ARCO bankrotą. Garantija labai susijusi su to meto aplinkybėmis. ARCO, *Ethias* ir Holding Communal privalėjo dalyvauti didinant *Dexia* kapitalą, nes kitos išeities nebuvo. Visa tai vyko 2008 m. <...> Tada federalinis teisės aktų leidėjas – kuriame atstovaujama penkioms politinėms partijoms – suteikė Vyriausybės garantiją. Todėl ARCO indėlininkai savo pinigų neatsiėmė. Jie galvojo: turime nuolat teikti pagalbą, o jeigu padėtis pablogės, pasinaudosime gelbėjimo ratu“. [Citata nyderlandų kalba: „Eind september 2008, bij de eerste *Dexia*-crisis, werd aan de Gemeentelijke Holding, Arco en *Ethias* gevraagd om deel te nemen aan een kapitaalverhoging waarvoor ze het geld niet hadden. De achterban van onder andere Arco en *Ethias* had waarborgen nodig, anders zouden ze hun spaargeld weghalen. Dat had het faillissement van Arco betekend. Die waarborg heeft dus veel te maken met de context van dat moment. Arco, *Ethias* en de Gemeentelijke Holding waren verplicht om mee te gaan in de kapitaalverhoging van *Dexia*, omdat er geen andere oplossing was. Dat was 2008. [...] Op dat moment kende de federale wetgever — met vijf partijen — een overheidswaarborg toe. Het resultaat was dat de Arcospaarders hun geld lieten staan. Ze dachten: we moeten blijven steunen, en als het misloopt is er een vangnet.“]

— sukurti panašią sistemą, taikytiną kitoms finansinėms priemonėms (visų pirma 21 klasei priskirtiems gyvybės draudimo produktams ⁽⁸⁾ ir finansinių kooperatyvų akcijoms) ⁽⁹⁾.

- (10) 2009 m. sausio 21 d. bendrame pranešime spaudai Ministras Pirmininkas ir finansų ministras patvirtino ankstesnės Vyriausybės ⁽¹⁰⁾ priimtą įsipareigojimą įdiegti kooperatyvų garantijų sistemą ⁽¹¹⁾. Tą pačią dieną ARCO ši Belgijos Vyriausybės pranešimą spaudai paskelbė savo interneto svetainėje. Tačiau kiti finansiniai kooperatyvai atsiribojo nuo finansinių kooperatyvų akcijų prilyginimo indėliams, kuriuo grindžiama kooperatyvų garantijų sistema ⁽¹²⁾.

ii) Teisėkūros procesas

- (11) 2008 m. spalio 15 d. Belgijos parlamentas priėmė įstatymą ⁽¹³⁾, pagal kurį Belgijos Vyriausybė gali imtis priemonių finansiniam stabilumui didinti. 2008 m. lapkričio 14 d. ⁽¹⁴⁾ Belgija paskelbė karaliaus nutarimą, pagal kurį suma, kuriai taikoma kredito įstaigų indėlių garantijų sistemos apsauga, padidinta iki 100 000 EUR, ir įdiegti panašią garantijų sistemą, taikomą 21 klasei priskirtiems gyvybės draudimo produktams. 2008 m. spalio 29 d. Finansinio stabilumo komitetas iš anksto paskelbė teigiamą nuomonę apie šį karaliaus nutarimo projektą ⁽¹⁵⁾.
- (12) 2009 m. balandžio 14 d. ⁽¹⁶⁾ Belgija iš dalies pakeitė 2008 m. spalio 15 d. įstatymą, leidusi Vyriausybei karaliaus nutarimu sukurti apmokėto kapitalo garantijų sistemą, pagal kurią finansinių kooperatinių bendrovių nariams – fiziniams asmenims – atlyginama jų kapitalo dalis. 2011 m. spalio 10 d. karaliaus nutarimu ⁽¹⁷⁾ Belgija iš dalies pakeitė 2008 m. lapkričio 14 d. karaliaus nutarimą. 2011 m. spalio 10 d. karaliaus nutarime pateikiama papildomų techninių paaiškinimų apie kooperatyvų garantijų sistemą.
- (13) 2011 m. spalio 7 d. BNB vadovas raštu paprašė tuometinio finansų ministro pateikti nuomonę apie 2011 m. spalio 10 d. karaliaus nutarimą (projektą) – tokios procedūros turi būti laikomasi pagal įstatymą, kuriuo nustatomas BNB konstitucinis statusas ⁽¹⁸⁾. Šiame rašte vadovas pažymėjo, kad Vyriausybė karaliaus nutarimą dėl kooperatyvų

⁽⁸⁾ 21 klasei priskirto gyvybės draudimo produkto sąvoka apibrėžta Karaliaus nutarimo, kuriuo nustatomos bendrosios draudimo įmonių kontrolės taisyklės, I priedo 21 punkte ir taikoma draudimo produktams, nesusijusiems su investiciniais fondais (kitais negu 23 klasei priskirtų gyvybės draudimo produktų sąvoka). Iš 21 klasei priskirtų produktų gaunama garantuotų investicijų grąža iš esmės gali būti padidinta draudimo bendrovės investavimo rezultato dalimi.

⁽⁹⁾ Pranešime spaudai yra tokia pastraipa: „Vyriausybė nusprendė išplėsti šio fondo teikiamą apsaugą – teikti ją kitoms finansų sektoriaus įstaigoms (būtent draudimo bendrovėms arba patvirtintiems kooperatyvams), kurios pateiktų prašymą šią apsaugą taikyti banko indėliams prilyginamiems produktams, pvz., tam tikriems 21 klasės produktams. Tam tikros įstaigos jau išreiškė susidomėjimą tokia galimybe.“ (Citata prancūzų kalba: „Le gouvernement a décidé d'étendre la protection donnée par ce fonds à 'autres institutions du secteur financier (notamment des compagnies d'assurances ou des coopératives agréées) qui en feraient la demande pour des produits assimilables à des dépôts bancaires comme par exemple certains produits faisant partie de la branche 21. Certains organismes ont déjà fait part de leur intérêt.“).

⁽¹⁰⁾ 2008 m. gruodžio 18 d. ankstesnė Vyriausybė atsisakė, o naujoji Vyriausybė pradėjo dirbti 2008 m. gruodžio 30 d.

⁽¹¹⁾ Šiame pranešime spaudai Belgijos Vyriausybė dar kartą patvirtino įsipareigojimą sukurti kooperatyvų garantijų sistemą: „Vyriausybė patvirtina ankstesnės Vyriausybės priimtą įsipareigojimą užtikrinti, kad patvirtintų kooperatinių bendrovių nariams būtų taikoma garantijų sistema.“ (Citata prancūzų kalba: „Le gouvernement a décidé d'étendre la protection donnée par ce fonds à 'autres institutions du secteur financier (notamment des compagnies d'assurances ou des coopératives agréées“)). Pranešime spaudai taip pat buvo aprašyti techniniai kooperatyvų garantijų sistemos aspektai.

⁽¹²⁾ Įmonė *ArgenCo* 2010 m. spalio 5 d. akcijų prospekte pateikė tokius paaiškinimus (p. 4): „Akcijos negali būti laikomos nei kredito įstaigos išleistas skolos vertybiniais popieriais, nei taupomaisiais indėliais. Taigi akcijoms indėlių apsaugos sistema netaikoma.“ Įmonė *Lanbokas/Agricaisse* savo 2009 m. gegužės 15 d. prospekto 6 puslapyje paskelbė panašų pranešimą, kuriame nurodė, kad jos akcininkai turi atsižvelgti į tai, jog Indėlių apsaugos fondo garantija jiems nesuteikiama.

⁽¹³⁾ *Moniteur belge*, 2008 10 17, 2 leidimas, F.2008–3690 [2008/03425].

⁽¹⁴⁾ *Moniteur belge*, 2008 11 17, 2 leidimas, F.2008–4088 [2008/03450].

⁽¹⁵⁾ Finansinio stabilumo komitetas padarė išvadą, kad išplėsti indėlių garantijų sistemą būtina siekiant užtikrinti Belgijos finansų sistemos stabilumą, ir pareiškė, kad „mano, kad siūlomos priemonės iš tiesų būtinos Belgijos finansų sistemos stabilumui išsaugoti ir turi įsigalioti pačiu artimiausiu metu“ (Citata prancūzų kalba: „Le Comité de Stabilité Financière estime que les mesures proposées sont effectivement indispensables afin de préserver la stabilité du système financier belge et doivent pouvoir entrer en vigueur dans les plus brefs délais.“)).

⁽¹⁶⁾ *Moniteur belge*, 2009 4 21, 1 leidimas, F. 2009 1426 [2009/03147].

⁽¹⁷⁾ *Moniteur belge*, 2011 10 12, 2 leidimas, F. 2011 2682 [2011/205241].

⁽¹⁸⁾ Įdiegtus kooperatyvų garantijų sistemą, atitinkamai pritaikytas įstatymas, kuriuo nustatomas BNB konstitucinis statusas, ir įterptas 36/24 straipsnis (http://www.nbb.be/doc/ts/Enterprise/juridisch/F/loi_organique.pdf).

garantijų sistemos teisėtai gali priimti „tuo atveju, jeigu finansų rinkas ištiktų staigi krizė arba iškiltų didelė sisteminės krizės grėsmė“. Vadovas padarė išvadą, kad aplinkybės veikiausiai atitinka šias sąlygas ir kad kooperatyvų garantijų sistema padėtų mažinti tokios krizės poveikį⁽¹⁹⁾. Tačiau kartu jis konkrečiai neišreiškė nuomonės dėl to, ar finansinių kooperatyvų narių, kurie yra fiziniai asmenys, turimos akcijos iš esmės yra indėliai⁽²⁰⁾. Jis taip pat nurodė, kad gali kilti problemų dėl šios priemonės suderinamumo su valstybės pagalbos taisyklėmis⁽²¹⁾, ir išreiškė susirūpinimą dėl to, kad kooperatyvų garantijų sistema yra neprivaloma, todėl gali kilti su „netinkama atranka“ susijusių problemų⁽²²⁾.

- (14) 2011 m. spalio 13 d. trys grupės ARCO kooperatinės bendrovės (ARCOFIN, ARCOPAR ir ARCOPLUS) pateikė prašymą prisijungti prie kooperatyvų garantijų sistemos. Belgijos Vyriausybė šį prašymą patenkino 2011 m. lapkričio 7 d. karaliaus nutarimu⁽²³⁾. Pateikusi šį prašymą grupė ARCO taip pat iš viso sumokėjo 2,05 mln. EUR įmokų⁽²⁴⁾.
- (15) 2011 m. gruodžio 8 d. ARCOFIN, ARCOPAR ir ARCOPLUS visuotiniuose susirinkimuose buvo priimtas šių bendrovių valdybų pasiūlymas savanoriškai likviduoti bendroves.

2.2. Direktyva 94/19/EB dėl indėlių garantijų sistemų

- (16) pagal 1994 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/19/EB dėl indėlių garantijų sistemų⁽²⁵⁾ 3 straipsnį kiekviena valstybė narė privalo užtikrinti:

„kad jos teritorijoje būtų įdiegta ir oficialiai pripažinta viena ar kelios indėlių garantijų sistemos. Nė viena <...> toje valstybėje narėje veiklos licenciją gavusi kredito įstaiga⁽²⁶⁾, nedalyvaujanti minėtoje sistemoje, negali priimti indėlių⁽²⁷⁾, išskyrus <...> [tam tikras] aplinkybes.“

- (17) 1998 m. Belgija Direktyvą 94/19/EB perkėlė į nacionalinę teisę ir sukūrė indėlių garantijų sistemą, pagal kurią negrąžinimo atveju apsaugomi visi to paties indėlininko indėliai. Belgijos indėlių garantijų sistema buvo patikėta valdyti Indėlių garantijų fondui. Paskui 2008 m. lapkričio 14 d. karaliaus nutarimu Belgija įsteigė Specialųjį indėlių apsaugos fondą, kurio lėšos naudotos vėlesnėms Belgijos iniciatyvoms finansuoti⁽²⁸⁾.

⁽¹⁹⁾ „Mums atrodo, kad esamos aplinkybės atitinka šias sąlygas, nes valstybės skolos krizė, dabartiniai sutrikimai finansų rinkose ir tarpbankinių rinkų nepakankamumas kelia mūsų ekonomikai didelį sisteminės krizės pavojų. Šiuo požiūriu tam tikrų patvirtintų kooperatinių bendrovių narių akcijoms taikoma valstybės garantija padėtų mažinti šios krizės poveikį.“ (Citata prancūzų kalba: „Les circonstances actuelles nous semblent répondre à ces conditions, en ce que la crise des dettes souveraines, les perturbations actuelles sur les marchés financiers et le dysfonctionnement des marchés interbancaires font peser sur notre économie un risque grave de crise systémique. À cet effet, une garantie d'État couvrant les parts des coopérateurs de certaines sociétés coopératives agréées permettrait de limiter les effets de cette crise.“)

⁽²⁰⁾ „Teisės aktų leidėjas šią nuostatą pateisina remdamasis tuo, kad tam tikrų kooperatinių bendrovių narių akcijos prilyginamos banko indėliams. Kadangi ši nuomonė pateikiama tik dėl preliminaraus karaliaus nutarimo projekto, teisės aktų leidėjo taikomas prilyginimas joje nenagrinėjamas.“ (Citata prancūzų kalba: „Le législateur justifie cette disposition sur la base d'une assimilation des parts de coopérateurs de certaines sociétés coopératives à des dépôts bancaires. Le présent avis étant limité à l'avant-projet d'arrêté royal, il n'examine pas l'assimilation pratiquée par le législateur“)

⁽²¹⁾ „Prima facie, mes nemanome, kad galėsime iškart įtikinti Komisiją tuo, kad priemonė, kurią siekiama įgyvendinti preliminariu karaliaus nutarimo projektu, skirta visiems palyginamiems rinkos dalyviams, taigi jai netaikomos valstybės pagalbos taisyklės.“ (Citata prancūzų kalba: „Prima facie, il ne nous semble pas évident de convaincre à coup sûr la Commission de ce que la mesure que l'avant-projet d'arrêté royal vise à exécuter s'adresse bien à tous les acteurs comparables du marché et ne relève donc pas du champ d'application des règles sur les aides d'État.“)

⁽²²⁾ „Kadangi sistema neprivaloma, kyla netinkamos atrankos pavojus, dėl kurio įmokas į Specialųjį apsaugos fondą iš tiesų mokėtų tikrai didelę praradimo riziką patiriančios kooperatinės bendrovės.“ (Citata prancūzų kalba: „Ce caractère facultatif donne lieu à un risque de sélection adverse par lequel seules les sociétés coopératives fortement exposées à des risques de perte contribueraient effectivement au Fonds Spécial de Protection.“)

⁽²³⁾ *Moniteur belge*, 2011 11 18, 2 leidimas, F. 2011 2974 [2011/03368].

⁽²⁴⁾ ARCOPAR iš viso sumokėjo 1 794 102 EUR, ARCOFIN – 193 391 EUR, o ARCOPLUS – 63 265 EUR.

⁽²⁵⁾ O L 135, 1994 5 31, p. 5.

⁽²⁶⁾ Direktyvos 94/19/EB 1 straipsnio 4 dalyje kredito įstaiga apibūdinta kaip „įstaiga, kuri iš visuomenės priima indėlius ar kitas grąžintinas lėšas bei savo sąskaita teikia paskolas“.

⁽²⁷⁾ Direktyvos 94/19/EB 1 straipsnio 1 dalyje indėlis apibūdintas kaip „bet koks kredito likutis, atsiradęs dėl sąskaitoje paliktų lėšų arba dėl laikinų situacijų, susidariusių dėl įprastų bankinių sandorių, kurį kredito įstaiga turi grąžinti pagal taikomas teisinės nuostatas ir sutartines sąlygas, taip pat bet kokia skola, patvirtinta kredito įstaigos išduotu sertifikatu“.

⁽²⁸⁾ Indėlių dalims nuo 50 000 EUR iki 100 000 EUR padengti, taip pat 21 klasei priskirtiems gyvybės draudimo produktams bei finansinių kooperatyvų narių, kurie yra fiziniai asmenys, akcijoms iki 100 000 EUR padengti.

- (18) Pagal pradines Direktyvos 94/19/EB 7 straipsnio nuostatas garantijų sistema turėjo būti taikoma visų to paties indėlininko indėlių sumai, ne didesnei nei 20 000 EUR. 2008 m. spalio 7 d. posėdyje *Ecofin* taryba pritarė Direktyvoje 94/19/EB nustatytų indėlių garantijų padidimui. *Ecofin* tarybos pranešime spaudai nurodoma:
- „Susitarėme, kad visos valstybės narės bent vienu metų pradiniam laikotarpiui užtikrins minimalią 50 000 EUR asmeninių indėlių garantijų apsaugą, pripažindami, kad daugelis valstybių narių yra pasirengusios padidinti savo minimalią sumą iki 100 000 EUR. Palankiai vertiname Komisijos ketinimą skubiai pateikti atitinkamą pasiūlymą, kuriuo būtų skatinama suvienodinti indėlių garantijų sistemas“⁽²⁹⁾.
- (19) Dėl apsaugos taikymo Direktyvos 94/19/EB 2 straipsnyje nurodyta, kad apsauga pagal indėlių garantijų sistemas netaikoma kredito įstaigų nuosavų lėšų priemonėms⁽³⁰⁾.
- (20) 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/14/EB, iš dalies keičiančia Direktyvos 94/19/EB dėl indėlių garantijų sistemų nuostatas dėl kompensacijų lygio ir išmokėjimo termino⁽³¹⁾ buvo užtikrinta didesnė pagal indėlių garantijų sistemas teikiama apsauga (iš pradžių buvo apsaugota ne mažesnė kaip 50 000 EUR suma, vėliau – iš esmės ne mažesnė kaip 100 000 EUR suma ne vėliau kaip 2010 m. gruodžio 31 d.).
- (21) 1997 m. kovo 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 97/9/EB dėl investuotojų kompensavimo sistemų⁽³²⁾ nustatyta, kad investuotojams kompensacija mokama tais atvejais, kai investicinė įmonė nepajėgia grąžinti investuotojui priklausančio turto. Tokia kompensacija mokama, pvz., įmonės sukčiavimo ar aplaidumo arba jos sistemų klaidų ar problemų atvejais. Tačiau investuotojų kompensavimo sistemos (žr. IATE) neapima investavimo rizikos (pvz., kai investuotojas įsigijo akcijų, o jos vėliau prarado vertę).

2.3. Kooperatinėms bendrovėms taikoma Belgijos teisinė sistema

- (22) Belgijos bendrovių kodekse⁽³³⁾, būtent jo 350–436 straipsniuose, apibrėžiama kooperatinėms bendrovėms taikoma teisinė sistema. Jame nurodyta, kad savo įstatuose kooperatinė bendrovė privalo nurodyti arba statusą „ribotos atsakomybės bendrovė“ (narių nuostoliai negali būti didesni už jų įnašus), arba statusą „neribotos atsakomybės bendrovė“ (nariai asmeniškai atsako už bendrovės socialines skolas, taigi gali prarasti ne tik savo investicijas į kapitalą).
- (23) Pagal Belgijos bendrovių kodeksą (būtent jo 362, 364, 366, 367 ir 374 straipsnius) leidžiama taikyti tam tikrus apribojimus, susijusius su galimybėmis perleisti kooperatinės bendrovės akcijas. Kooperatinės bendrovės akcijos gali būti laisvai perleidžiamos kitiems kooperatinės bendrovės nariams, bet šios bendrovės įstatuose gali būti nustatytos tam tikros perleidimo sąlygos. Perleidimai tretiesiems asmenims galimi tiksliai Belgijos bendrovių kodekso 366 straipsnyje nurodytomis sąlygomis ten pat nustatytiems asmenims.
- (24) Belgijos bendrovių kodekse (367 straipsnyje) taip pat nurodoma, kad kooperatinės bendrovės nariai gali iš jos pasitraukti tik per šešis pirmuosius finansinių metų mėnesius. Jeigu narys pasinaudoja šia teise, pagal Belgijos bendrovių kodekso 374 straipsnį jis gali atgauti sumą, lygią finansinių metų balanse nustatytai jam priklausančių akcijų vertei.
- (25) Belgijos bendrovių kodekse nustatyta kooperatinėms bendrovėms taikoma bendra sistema, o 1962 m. sausio 8 d. karaliaus nutarime⁽³⁴⁾ apibrėžti „patvirtintoms kooperatinėms bendrovėms“ taikomi kriterijai⁽³⁵⁾. Konkrečiai patvirtinta kooperatinė bendrovė spekuliacijos tikslais negali atsakyti priimti naujų narių arba paskelbti apie

⁽²⁹⁾ <https://www.consilium.europa.eu/uedocs/NewsWord/LT/ecofin/103564.doc>.

⁽³⁰⁾ Direktyvos 94/19/EB 2 straipsnis suformuluotas taip: „Garantijų sistemų išmokos netaikomos:<...> — bet kurioms nuosavų lėšų sudėtinėms dalims, kurios patenka į 1989 m. balandžio 17 d. Tarybos direktyvos 89/299/EEB dėl kredito įstaigų nuosavų lėšų 2 straipsnyje pateiktą nuosavų lėšų apibrėžimą“.

⁽³¹⁾ O L L 68, 2009 3 13, p. 3.

⁽³²⁾ O L L 84, 1997 3 26, p. 22.

⁽³³⁾ *Moniteur belge*, 1999 8 6, 2 leidimas, F. 99–2630 [99/09646].

⁽³⁴⁾ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=fr&la=F&cn=1962010830&table_name=loi

⁽³⁵⁾ 1955 m. liepos 20 d. įstatymu įsteigta Nacionalinė bendradarbiavimo taryba atlieka svarbų vaidmenį tvirtinant patvirtintus kooperatyvus.

narių pašalinimą; dėl visų bendrovės akcinio kapitalo dalių, kad ir kokia būtų jų vertė, įgyjamos vienodos teisės; visi nariai turi vienodas teises balsuoti metiniuose visuotiniuose susirinkimuose (MVS); MVS turi būti skiriami administratoriai ir auditoriai; likutinis perteklius (gaunamas atskaičius visas išlaidas) nariams gali būti paskirstytas tik proporcingai jų su bendrove sudarytiems sandoriams, o pagal kapitalo dalis skiriami dividendai negali viršyti tam tikros karaliaus nutarimu nustatytos procentinės dalies.

- (26) Belgijos mokesčių kodekso 21 straipsnyje nustatyta, kad tam tikra patvirtintų kooperatinių bendrovių dividendų suma yra neapmokestinama ⁽³⁶⁾.

2.4. Priemonės aprašymas

- (27) Kooperatyvų garantijų sistema taikoma kooperatinių bendrovių narių, kurie yra fiziniai asmenys, apmokėtam kapitalui (o ne galimam kapitalo prieaugiui), kurio suma negali viršyti 100 000 EUR.
- (28) Kitaip negu kredito įstaigų indėlių garantijų sistemų atveju, prisijungti prie kooperatyvų garantijų sistemos neprivaloma.
- (29) Jeigu finansiniai kooperatyvai nori dalyvauti kooperatyvų garantijų sistemoje, finansų ministrui privalo pateikti atitinkamą prašymą. Ministrų taryba privalo per vieną mėnesį priimti sprendimą dėl finansinio kooperatyvo prašymo leisti dalyvauti kooperatyvų garantijų sistemoje ir, jei reikia, nustatyti tam tikras sąlygas. Šios sąlygos gali apimti:
- a) pareigą suteikti galimybę dalyvauti ateityje viešai platinant akcijas tik nariams, kurie yra institucijos;
 - b) visų narių – institucijų – išpareigojimą neatsiimti jokių akcijų ir jokių į kooperatinę bendrovę įmokėtų sumų, neatsisakyti narystės bendrovėje, išskyrus akcijų perleidimo atvejus;
 - c) 4,5 % viršutinės palūkanų, kurios nariams turi būti sumokėtos per metus, ribos nustatymą.
- (30) Garantijos paprašęs finansinis kooperatyvas turi likti sistemoje vienus metus. Praėjus šiam laikui kooperatyvas gali nebedalyvauti sistemoje, apie tai išpėjęs prieš tris mėnesius. Jis negali susigrąžinti jokia forma sumokėtų įmokų. Jeigu kooperatyvas nusprendžia pasitraukti iš kooperatyvų garantijų sistemos, norėdamas vėl joje dalyvauti privalo laukti trejus metus.
- (31) Priemonė taikoma tiktai kooperatyvų akcijoms, išleistoms prieš įsigaliojant 2011 m. spalio 10 d. karaliaus nutarimui.
- (32) Kooperatyvų garantijų sistema skirta finansinių kooperatyvų nariams, kurie yra fiziniai asmenys, o ne institucijos.
- (33) Specialusis apsaugos fondas finansuojamas:
- i) metine įmoka, lygia 0,15 % saugomos sumos (mokama visų dalyvių);
 - ii) vienkartiniais stojamaisiais mokesčiais, lygiais 0,10 % saugomos sumos (mokamais kooperatyvų).

⁽³⁶⁾ Tame pačiame Mokesčių kodekso straipsnyje išvardytos kitos finansinės priemonės, iš kurių gaunamos pajamos taip pat iš dalies ar visiškai neapmokestinamos.

- (34) Be to, finansiniai kooperatyvai taip pat gali būti įpareigoti Specialiajam apsaugos fondui mokėti įmoką nuo jiems priklausančių kotiruojamųjų akcijų kapitalo prieaugio. Tokia įmoka gali siekti 10 % atitinkamų akcijų pardavimo kainos (arba, jeigu akcijos neparduodamos per trejus metus nuo apsaugos sistemos taikymo nutraukimo, vidutinės biržos kainos, taikytos tuo metu, kai atitinkama akcija panaikinta, 30 dienų laikotarpiu iki trečiųjų metų pabaigos) ir orientacinės kainos, kurią institucijos nustatė finansiniam kooperatyvui prisijungiant prie kooperatyvų garantijų sistemos, skirtumo.
- (35) Specialusis apsaugos fondas pradeda mokėti išmokas, jeigu finansinis kooperatyvas bankrutuoja arba jeigu finansų priežiūros institucija praneša fondui, kad finansinis kooperatyvas nebegali mokėti kompensacijų norintiems pasitraukti savo nariams.
- (36) Jeigu Specialiajame apsaugos fonde nėra pakankamai lėšų kompensacijoms išmokėti, reikiamas lėšas kaip avansą skiria Indėlių ir konsignacijų kasa (pranc. *Caisse des dépôts et consignations*) – teisinio statuso neturinti viešoji įstaiga. Atsižvelgiant į tai, ar nemoki įstaiga privalo prisidėti lėšomis, ar yra finansinis kooperatyvas, toks avansinis mokėjimas vėliau grąžinamas skiriant:
- 50 % metinių įmokų, kurias moka privalančios prisidėti įstaigos,
 - specialiasias metines įmokas, mokamas finansinių kooperatyvų (kurių dalyvavimas neprivalomas).
- (37) Jeigu Specialusis apsaugos fondas skiria išmokas, jis perima kooperatyvo narių, kurie yra fiziniai asmenys, teises ir įgyja toki pat statusą kaip ir kiti kooperatyvo nariai. Tuo ši sistema skiriasi nuo kredito įstaigų indėlių garantijų sistemos, pagal kurią fondas įgyja toki pat statusą kaip ir kiti atitinkamos bendrovės kreditoriai.

2.5. ARCO aprašymas

- (38) Iš pradžių grupė ARCO buvo grupės *Artesia Banking Corporation NV* (toliau – *Artesia*), kuriai priklausė 100 % banko BACOB ir 82 % draudimo bendrovės DVV kapitalo, akcininkė. Po to, kai 2001 m. *Artesia* susijungė su *Dexia*, ARCO tapo pagrindine *Dexia* akcininke – jai priklausė apie 15 % šios įmonės akcijų paketo ⁽³⁷⁾.
- (39) ARCO – tai grupės, kuriai priklauso patvirtintos kooperatinės bendrovės ARCOPAR, ARCOPLUS ir ARCOFIN, pavadinimas ⁽³⁸⁾. ARCO turi daugiau kaip 800 000 narių, ir 99 % jų yra privatūs asmenys. Narių, kurie yra fiziniai asmenys, valdomas ARCOPAR, ARCOPLUS ir ARCOFIN kapitalas siekė atitinkamai 1,3 mlrd. EUR, 46 mln. EUR ir 140 mln. EUR.
- (40) ARCOPAR, ARCOPLUS ir ARCOFIN įstatuose nurodoma, kad visi trys subjektai yra ribotos atsakomybės bendrovės ⁽³⁹⁾.
- (41) Visų trijų subjektų įstatuose yra nuostatų, taikomų norintiems iš bendrovių pasitraukti nariams.

⁽³⁷⁾ Šaltinis: leidinys „Entreprendre avec du capital coopératif – Le groupe ARCO 1935–2005“; Maarten Van Dijck, *Kadoc, Lannoo*, p. 176–177.

⁽³⁸⁾ Reikia pažymėti, kad iškart po sandorio su *Dexia* 2001 m. ARCOFIN laikinai atsisakė turėto patvirtinto kooperatyvo statuso. Leidinyje „Entreprendre avec du capital coopératif“ šis laikotarpis aprašytas taip: „Praėjus keliems mėnesiams po sandorio su *Dexia* grupė ARCO pakeitė savo kooperatinių bendrovių įstatus siekdama suteikti seniesiems akcininkams geresnes grupės *Dexia* ir ARCO bendrovių pelningumo perspektyvas. <...> Naujuosiuose įstatuose nurodyta, kad akcininkams bus išmokėta ne mažiau kaip 80 % ir ne daugiau kaip 90 % einamųjų metų pelno. Dėl tokios nuostatos nuo 2003 m. kovo mėn. *Arcofin* dividendus pavyko padidinti nuo 6 % grynujų dividendų iki 8 % bendrųjų dividendų. Kadangi dėl tokio padidėjimo buvo viršyta teisės aktuose nustatyta pripažintoms kooperatinėms bendrovėms taikoma didžiausia dividendų norma (6 %), *Arcofin* Nacionalinėje kooperacijos taryboje atsisakė pripažinto kooperatyvo statuso, todėl nebebuvo atleista nuo kilnojamojo turto mokesčio, skaičiuojamo nuo dividendų. Išskaičius šį mokestį, dauguma akcininkų vis dėlto dar gavo 6,8 % grynujų dividendų. 2005 m. kovo mėn. bendrieji dividendai buvo padidinti iki 8,5 %“.

⁽³⁹⁾ http://www.groeparco.be/website/groeparco/assets/files/arcopar/ARCOPAR_20100629_FR.pdf.

- (42) Pavyzdžiui, pagal ARCOPAR įstatus kooperatyvas gali riboti pasitraukimą, jeigu tais pačiais finansiniais metais jis netektų daugiau nei 10 % viso investuoto kapitalo arba daugiau nei 10 % visų narių ⁽⁴⁰⁾. Iš ARCOPAR norintis pasitraukti narys susigrąžina savo kapitalą. ARCOPAR nariai, kuriems priklauso A, B ir C kategorijų akcijos ⁽⁴¹⁾, taip pat turi teisę į premijų rezervą ⁽⁴²⁾.
- (43) ARCOPAR įstatų 35 straipsnyje aprašoma, kokias teises nariai įgyja bendrovės likvidavimo atveju. Iš esmės jeigu sumokėjus skolas ir socialinius mokesčius likutis būtų teigiamas, nariams būtų mokamos kompensacijos ⁽⁴³⁾.
- (44) Su investicijomis į ARCO akcijas susijusi rizika aprašyta, pvz., 2008 m. birželio mėn. Belgijos institucijų patvirtintame ARCOPAR prospekte, išleistame 2008 m. liepos 7 d.–2008 m. rugsėjo 30 d. vykdant sandorį kapitalo rinkoje. Šiame prospekte aiškiai nurodyta, kad iš *Dexia* gautas pelnas 2005–2006, 2006–2007 ir 2007–2008 finansiniais metais sudarė daugiau kaip 69 % ARCOPAR grynojo pelno. Prospekte taip pat užsimenama apie masinio pasitraukimo pavojų, pabrėžiant, kad likvidavimo atveju nariai gali prarasti viską. Kartu bendrovės metinėse ataskaitose aiškiai nurodyta, kad ARCO padidino savo įsiskolinimą, nes pasiskolino lėšų investicijoms ⁽⁴⁴⁾.

2.6. Priežastys, dėl kurių pradėta procedūra

- (45) Sprendime pradėti procedūrą Komisija padarė preliminarią išvadą, kad priemonė, apie kurią pranešta, atitinka keturis valstybės pagalbos kriterijus (taikomus visus kartu) ir kad ji abejoja, ar priemonė gali būti paskelbta suderinama su vidaus rinka.
- (46) Komisijos vertinimu, atsakomybė už šią priemonę priskirtina Belgijai, nes buvo finansuojama Specialiojo apsaugos fondo lėšomis. Šiuo tikslu Komisija konstatavo, kad Belgijos teisės aktuose yra nustatyta įmoka, kurią dalyviai privalo mokėti į Specialųjį apsaugos fondą, taip pat nustatytas šių lėšų panaudojimo būdas. Be to, Komisija pažymėjo, kad prirėkus Indėlių ir konsignacijų kasa atlieka avansinį kapitalo pervedimą į Specialųjį apsaugos fondą. Komisijai iškilo klausimas, kaip kompensuojamos Indėlių ir konsignacijų kasos sumokėtos lėšos, nes nebuvo aišku, ar finansiniai kooperatyvai turi pakankamai finansinių išteklių. Ji taip pat iškėlė klausimą, ar dėl neprivalomo finansinių kooperatyvų dalyvavimo nekils kliūčių siekiant veiksmingai refinansuoti Specialųjį apsaugos fondą.

⁽⁴⁰⁾ Įstatuose nurodoma, kad „<...> gali būti neleidžiama pasitraukti, jeigu po pasitraukimo tais pačiais finansiniais metais bendrovė netektų daugiau kaip 1/10 akcininkų arba daugiau kaip 1/10 investuoto kapitalo, <...>“. (Citata prancūzų kalba: „[...] cette démission peut être refusée si à la suite de la démission, plus d'1/10 des actionnaires ou plus d'1/10 du capital placé devrait disparaître au cours du même exercice, [...]“).

⁽⁴¹⁾ Tai iki susijungimo su *Dexia* buvusios akcijos.

⁽⁴²⁾ Savo interneto svetainėje (<http://www.groupearco.be/faq/be-fr/1/detail/item/823/navigationcats/587/navigationcats/587/parentcat/142/>) premijų rezervo sąvoką ARCO aiškina taip: „Premijų rezervo sąvoka į įstatus įtraukta 2004 m. Kadangi ARCOPAR rezultatai leido tai padaryti, iki 2010 m. imtinai tam tikra suma galėjo būti priskirta specialiajam įmonės rezervui, vadintam „premijų rezervu“. Nariai, kurie į bendrovę įstojo iki 2001 m. liepos 3 d. <...> ir kuriems dėl tos priežasties priklauso A, B arba C kategorijų akcijos, turi teisę pasitraukdami iš bendrovės gauti proporcingą premijų rezervo dalį <...>. Ši premijų rezervo suma pridedama prie jų turimų akcijų nominaliosios vertės. Pavyzdys <...>: narys [X] atsiima iš bendrovės 100 EUR vertės A kategorijai priskiriamo kapitalo. Visa A, B ir C kategorijų kapitalo vertė siekia 10 000 EUR. Proporcinga abiejų verčių dalis apskaičiuojama taip: 100/10 000 = 1/100-oji. Premijų rezervo suma siekia 500 EUR. Proporcinga išmoka apskaičiuojama taip: 1/100-oji 500 EUR sumos = 5 EUR. Pasitraukdamas iš bendrovės, [X] gauna 100 EUR kapitalo ir 5 EUR iš premijų rezervo.“

⁽⁴³⁾ ARCOPAR įstatų 35 straipsnyje nurodyta: „Išskyrus atvejus, kai visuotiniame susirinkime nusprendžiama kitaip, visas bendrovės turtas parduodamas. Jeigu ne visos akcijos yra apmokėtos vienodai, likvidatoriai atkuria pusiausvyrą paprašę įmokėti papildomus įnašus arba išmokėję išankstines išmokas. Suma, likusi sumokėjus skolas ir socialinius mokesčius, visų pirma naudojama už akcijas sumokėtoms sumoms kompensuoti. Bet kokių atveju likvidavus įmonę gautas galimas likutis turi būti naudojamas atsižvelgiant į bendrovės tikslus.“ (Citata prancūzų kalba: „Sauf si l'Assemblée générale en décide autrement, tous les actifs de la société sont réalisés. Au cas où les parts ne sont pas toutes libérées dans la même mesure, les liquidateurs restaurent l'équilibre, soit en demandant des versements supplémentaires, soit en effectuant des paiements préalables. Après paiement des dettes et des charges sociales, le solde servira d'abord au remboursement des sommes libérées sur les parts. En tout cas, le solde éventuel de la liquidation doit être affecté en tenant compte des objectifs de la société.“).

⁽⁴⁴⁾ ARCOPAR įsiskolinimas (skolos ir (arba) visi įsipareigojimai) sudarė 19,1 % (2011 m. kovo 31 d.), o ARCOPLUS ir ARCOFIN įsiskolinimas – atitinkamai 6,5 % (2011 m. kovo 31 d.) ir 25,9 % (2010 m. gruodžio 31 d.).

- (47) Komisija padarė išvadą, kad finansiniai kooperatyvai gali būti laikomi įmonėmis ir kad dėl priemonės jiems suteikiamas atrankusis pranašumas. Vertinant atrankųjį pranašumą pažymėtina, kad kooperatyvų garantijų sistema veikiausiai padėjo kooperatyvams pritraukti naujo kapitalo arba išsaugoti esamą kapitalą, įtikinus esamus narius nepasitraukti iš finansinio kooperatyvo. Tokia apsauga buvo ypač naudinga finansinio netikrumo laikotarpiais, kaip antai laikotarpiu nuo 2008 m. rudens iki karaliaus nutarimo priėmimo dienos, kai finansiniai kooperatyvai buvo veiksmingai apsaugoti nuo rizikos, kad kapitalas labai sumažės dėl narių pasitraukimo.
- (48) Komisija taip pat pažymėjo, kad apsauga išplėsta ir kad leisdama prašymą pateikusiam finansiniam kooperatyvui prisijungti prie kooperatyvų garantijų sistemos Belgija neatsižvelgė į jo finansinę padėtį. Pavyzdžiui, ARCO atveju finansiniams kooperatyvams prisijungti prie kooperatyvų garantijų sistemos buvo leista, nors jie jau buvo nemokūs, ir galiausiai netrukus buvo pradėtas jų likvidavimas.
- (49) Komisija taip pat padarė išvadą, kad dėl priemonės iškraipyta konkurencija, nes finansiniai kooperatyvai konkuruavo mažmeninėje investicinių produktų rinkoje ir ten naudojami atrankiuoju pranašumu, kurio neturėjo kiti panašius produktus siūlę rinkos dalyviai.
- (50) Be to, Komisijos vertinimu, kooperatyvų garantijų sistema daro poveikį prekybai Sąjungoje. Iš tiesų daugelis tarptautinio masto investicinių produktų tiekėjų veikia Belgijos rinkoje ir negali pretenduoti į tokią pat rinkos dalį, kokią finansinis kooperatyvas gali išsaugoti taikant priemonę.
- (51) Komisija iškėlė klausimą, ar finansiniai kooperatyvai gali būti laikomi finansų įstaigomis ir ar šis veiksnys daro poveikį 2008 m. Komunikato dėl bankų sektoriaus taikomumui ⁽⁴⁵⁾. Komisija padarė išvadą, kad pagalba turi būti vertinama tiesiogiai remiantis Sutartimi, nes atrodo, jog pagal 2008 m. Komunikatą dėl bankų sektoriaus finansiniai kooperatyvai nėra finansų įstaigos.
- (52) Konkrečiai priemonė turi būti reikalinga, tinkama ir proporcinga, kad būtų suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą. Komisijai kilo abejonių dėl priemonės atitikties šioms trimis kartu taikomiems kriterijams. Ji iškėlė klausimą, ar finansinių kooperatyvų narių apsauga buvo reikalinga siekiant išvengti sunkaus Belgijos ekonomikos sutrikdymo. Vertindama galimą šalutinį poveikį Komisija pažymėjo, kad Belgija jau yra įdiegusi keletą priemonių (pvz., pagal indėlių garantijų sistemą apsaugoma suma padidinta iki 100 000 EUR ir keliems bankams suteikta įvairi valstybės pagalba (rekapitalizavimas, grynųjų pinigų injekcijos, nuvertėjusio turto sanavimo priemonės ir kitos *ad hoc* priemonės)). Todėl ji neįžvelgė, dėl kokios priežasties, šalia visų šių priemonių, prireikė ir finansinių kooperatyvų narių apsaugos.
- (53) Komisijai kilo klausimas, ar reikėjo apsaugoti finansinių kooperatyvų narius. Šia tema ji pažymėjo, kad finansiniai kooperatyvai nėra finansų įstaigos ir kad dėl savo dydžio jie veikiausiai nesvarbūs visos sistemos mastu. Ji paragino Belgiją paaiškinti, kaip investicijų praradimas, kurį taip pat patiria, pavyzdžiui, į savitarpio fondus investavę asmenys, padarytų didelį neigiamą šalutinį poveikį Belgijos ekonomikai.
- (54) Galų gale Komisija suabejojo priemonės proporcingumu. Pirma, Komisija nebuvo įsitikinusi, kad finansiniai kooperatyvai tinkamai atlygina už suteiktą garantiją. Antra, Komisija pažymėjo, kad finansiniai kooperatyvai, galėdami laisvai prisijungti prie sistemos pagal Belgijos nustatytą prisijungimo procedūrą, kurią vykdant netikrinamas jų gyvybingumas, buvo suinteresuoti prie jos prisijungti tikrai būdami tikri, kad garantija bus panaudota. Dėl to gali susidaryti padėtis, kai garantijos gavėjai garantija gali naudotis praktiškai už ją neatlygindami. Galiausiai Komisija taip pat iškėlė klausimą, ar taikant kooperatyvų garantijų sistemą nederamai neiškraipoma konkurencija, kadangi konkuruojančių bendrovių akcininkams apsauga netaikoma, todėl finansiniai kooperatyvai turi geresnes galimybes gauti kapitalo ir padidinti savo užimamą bendrą mažmeninės investicijų rinkos dalį.

⁽⁴⁵⁾ Komisijos komunikatas „Valstybės pagalbos taisyklių taikymas finansų įstaigoms skirtoms priemonėms dėl dabartinės pasaulinės finansų krizės“ (OL C 270, 2008 10 25, p. 8).

3. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS DĖL SPRENDIMO PRADĖTI PROCEDŪRĄ

3.1. ARCO pastabos

- (55) Pasak ARCO, 2008 m. spalio 10 d. Belgijos institucijos nusprendė sukurti kooperatyvų garantijų sistemą, kuri yra platesnio priemonių rinkinio dalis, ir paskelbė apie tokį sukūrimą (kitos priemonės – kredito įstaigų taupomųjų indėlių sumos, kuriai taikoma indėlių garantija, padidinimas iki 100 000 EUR, garantijų sistemos išplėtimas pradedant ją taikyti 21 klasei priskirtiems gyvybės draudimo produktams bei finansinių kooperatyvų nariams, kurie yra fiziniai asmenys). ARCO tvirtino, kad 2008 m. spalio 10 d. sprendimo nuostatos, susijusios su 21 klasei priskirtais produktais, buvo įvykdytos 2008 m. spalio 15 d. įstatymu ir 2008 m. lapkričio 14 d. karaliaus nutarimu, o nuostatos, susijusios su finansinių kooperatyvų išleistais akcijų sertifikatais, – 2009 m. balandžio 14 d. įstatymu bei 2011 m. spalio 10 d. karaliaus nutarimu.
- (56) ARCO nurodė, kad kooperatyvų garantijų sistema nėra valstybės pagalba, nes dėl jos finansiniams kooperatyvams nesuteikiamas joks atrankusis pranašumas. ARCO taip pat teigė, kad Komisija padarė išvadą, jog 21 klasei priskirtiems draudimo bendrovių produktams taikoma garantijų sistema neturi jokių valstybės pagalbos požymių, nes ji taikoma visoms draudimo bendrovėms, taigi nėra atrankinė⁽⁴⁶⁾. Be to, ARCO nurodė, kad visi finansiniai kooperatyvai gali tomis pačiomis sąlygomis ištraukti į kooperatyvų garantijų sistemą, todėl ji nėra atrankinė.
- (57) Pritardama Belgijos pastaboms, ARCO teigė, kad atsižvelgiant į visus finansinių kooperatyvų akcijų ypatumus akivaizdu, jog jos tenkina tuos pačius klientų poreikius kaip ir indėliai, todėl teisės aktų leidėjas jas laiko indėliais. ARCO pabrėžė, kad Belgija baiminasi persidavimo poveikio. Jeigu Belgija nebūtų įdiegusi kooperatyvų garantijų sistemos, investuotojų pasitikėjimas būtų žlugęs, o tai galėjo sukelti masinį visų taupymo produktų atsiėmimą.

3.2. Belgijos pastabos

- (58) Belgija tvirtino, kad kooperatyvų garantijų sistema neatitinka visų kartu taikomų valstybės pagalbos kriterijų, įvardytų Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje, todėl nėra valstybės pagalba. Konkrečiai Belgija teigė, kad neįgyvendinti trys valstybės pagalbos kriterijai. Iš pradžių Belgija laikėsi pozicijos, kad taikant priemonę pagalba teikta tiktai privatiems asmenims, o ne įmonėms. Vėliau Belgija rėmėsi argumentu, kad dėl priemonės nesuteiktas joks atrankusis pranašumas finansiniams kooperatyvams, o galiausiai tvirtino, kad dėl priemonės niekaip neiškraipyta konkurencija.
- (59) Aptardama argumentą, kad pagalba nėra naudinga įmonėms, Belgija nurodė, kad įprastinė kredito įstaigų indėlių garantijų sistema, įskaitant jos išplėtimą (t. y. kooperatyvų garantijų sistemą), buvo priimta taikant *Ecofin* tarybos sprendimus bei Direktyvą 94/19/EB, iš dalies pakeistą Direktyva 97/9/EB, ir jais vadovaujantis.
- (60) Belgija laikėsi pozicijos, kad fiziniams asmenims priklausančios finansinių kooperatyvų akcijos turi visas indėlio ypatybes ir taip pat įgyjamos kaip indėliai. Tokią nuomonę ji pagrindė šiais duomenimis:
- i) asmenims, kuriems taikoma kooperatyvų garantijų sistema (fiziniams asmenims), suteikiama tokia pat apsauga ir taikoma tokia pat kontrolė kaip ir kitų šio sektoriaus įstaigų indėlininkams;
 - ii) dėl fiskalinių prielaidų tiek finansinių kooperatyvų mokami dividendai, tiek indėlių palūkanos yra – nustatytas tam tikrą fiksuotą sumą – atleidžiami nuo kilnojamojo turto mokesčio⁽⁴⁷⁾;
 - iii) finansinių kooperatyvų nariai, kurie yra fiziniai asmenys, gali įsipareigoti tik dėl konkrečios didžiausios kapitalo sumos pagal finansinio kooperatyvo įstatų nuostatas;

⁽⁴⁶⁾ Komisijos sprendimas byloje N256/09 – *Ethias* restruktūrizavimo pagalba (OL C 252, 2010 9 18, p. 5). Šio sprendimo 99 konstatuojamojoje dalyje nurodyta: „Komisija pažymi, kad nors sistemos išplėtimas buvo naudingas *Ethias*, visi rinkos dalyviai gali į ją ištraukti vienodomis sąlygomis. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija mano, kad dėl priemonės suteiktas pranašumas nėra atrankusis, todėl nėra valstybės pagalba pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį.“

⁽⁴⁷⁾ Žr. 26 konstatuojamąją dalį ir 36 išnašą.

- iv) finansinių kooperatyvų nariai gali iš bendrovės pasitraukti tik tai šešis pirmuosius finansinių metų mėnesius, ir norintis pasitraukti narys negali pretenduoti į jam priklausančią akciją proporcingą kooperatyvo kapitalo prieaugio dalį. Pasak Belgijos valstybės, turimų kooperatyvo akcijų vertė neatspindi finansinio kooperatyvo turto vertės, taigi finansinio kooperatyvo akcijos konkuruoja ne su visais investiciniais produktais, o tik su tam tikru jų pogrupiu, kuriam jau taikoma valstybės garantija (t. y. indėliais ir 21 klasei priskirtiems gyvybės draudimo produktams);
 - v) finansinių kooperatyvų akcijos įregistruojamos ir jų perleidžiamumas ribojamas pagal įstatymą⁽⁴⁸⁾. Jos negali būti laisvai parduodamos siekiant panaudoti kapitalo prieaugį. Finansinių kooperatyvų nariai turi teisę tikrai į nedidelius dividendus (atleidžiamus nuo mokesčio) ir į kompensaciją, mokamą jiems nustojus būti akcininkais;
 - vi) finansinių kooperatyvų akcijos negali būti laikomos investicija į bendrovės ar kotiruojamo subjekto akcijas;
 - vii) finansinių kooperatyvų akcijos negali būti laikomos rizikinga investicija, nes finansinių kooperatyvų nariai negali pretenduoti į kapitalo prieaugį;
 - viii) pagal kooperatyvų garantijų sistemą apsaugomos tikrai fiziniams asmenims (o ne nariams, kurie yra institucijos) priklausančios akcijos.
- (61) Teigdama, kad atrankusis pranašumas nesuteiktas, Belgija pabrėžė, kad kooperatyvų garantijų sistema taikoma tikrai finansinių kooperatyvų akcijoms, išleistoms iki 2011 m. spalio 10 d. Belgija nurodė, kad po šios dienos finansiniai kooperatyvai nebegalėjo naudotis kooperatyvų garantijų sistema siekdami išvirtinti rinkoje. Ji taip pat nurodė, kad nuo 2008 m. rugsėjo mėn. ARCO neišleido nė vienos naujos akcijos.
- (62) Belgija taip pat neigė, kad kooperatyvų garantijų sistema padėjo finansiniams kooperatyvams išlaikyti esamą kapitalą. Norėdama pagrįsti šį argumentą Belgija nurodė, kad 2008 m. spalio 10 d. pranešimas spaudai tebuvo strateginės iniciatyvos pasiūlymas, kuriame tarp kitko paminėti finansiniai kooperatyvai. Pasak Belgijos, 2008 m. spalio 10 d. pranešimas spaudai nebuvo išsamus susitarimas, paskelbtas suderinus su kartu paskelbtais finansinių kooperatyvų pranešimais spaudai. Šiuo klausimu Belgija nurodė, kad jos pranešimas skiriasi nuo Jungtinės Karalystės institucijų bei bendrovės *Lloyds* pranešimų byloje *Lloyds*⁽⁴⁹⁾, apie kuriuos Komisija užsiminė sprendime pradėti procedūrą. Belgija padarė išvadą, kad 2008 m. spalio 10 d. pranešimas spaudai nėra priemonė, dėl kurios finansiniams kooperatyvams galėjo būti suteiktas atrankusis pranašumas. Vertindama paskesnę 2009 m. sausio 21 d. pranešimą spaudai, Belgija nusprendė, jog tai, kad ARCO ši institucijų pranešimą nedelsdama paskelbė savo interneto svetainėje, yra visiškai įprasta, nes visi finansiniai kooperatyvai (įskaitant ARCO) tuo metu atidžiai sekė šios bylos eigą.
- (63) Belgija pabrėžė, kad Komisija turėtų laikytis tokio pat požiūrio kaip ir byloje *Ethias* ir padaryti išvadą, kad kooperatyvų garantijų sistema nėra atrankinė. Belgija taip pat pareiškė, kad ypatingą tikrųjų kooperatyvų statusą Teisingumo Teismas jau buvo pripažinęs sprendime *Paint Graphos*⁽⁵⁰⁾. Ji konkrečiai nurodė šio sprendimo 61 punktą, iš kurio aiškėja, kad atsižvelgiant į kooperatinių bendrovių ypatybes šių bendrovių faktinė ir teisinė padėtis iš esmės negali būti laikoma panašia į komercinių bendrovių padėtį.
- (64) Belgija taip pat suteikė informacijos apie tai, kiek ARCO akcininkų iš šio subjekto pasitraukė nuo krizės pradžios. Per kelerius finansinius metus, kurie buvo savanoriško ARCO likvidavimo priežastis, ARCO narių, paprašiusių grąžinti jiems priklausiusį kapitalą, buvo: 2007–2008 m. – 9 764, 2008–2009 m. – 21 150, o 2010–2011 m. – 23 762;
- (65) Vertindama dėl priemonės patirto iškraipymo poveikį Belgija teigė, kad Komisija turėjo pagrįstai paaiškinti, su kokiomis finansinėmis priemonėmis konkuruoja finansinių kooperatyvų akcijos, nors ir pripažino, kad vykdydama su valstybės pagalba susijusią procedūrą Komisija neprivalo pateikti išsamaus rinkos aprašymo. Iš esmės Belgija teigė, kad finansinių kooperatyvų nariams, kurie yra fiziniai asmenys, buvo teikiama tokio pat lygio apsauga kaip ir asmenims, investuojantiems į visus panašius indėlių ir (arba) taupymo produktus.

⁽⁴⁸⁾ Žr. 23 konstatuojamąją dalį.

⁽⁴⁹⁾ Byla N428/09: *Lloyds Bank Group* restruktūrizavimo planas (OL C 46, 2010 2 24, p. 2, 124 konstatuojamoji dalis).

⁽⁵⁰⁾ Žr. 2011 m. rugsėjo 8 d. Sprendimą *Paint Graphos ir kt.*, C-78/08–C-80/08 (2011 m. Rink. p. I-7611, 61 punktą).

- (66) Belgija taip pat paaiškino, kad kooperatyvų garantijų sistema siekiama tokio pat tikslo kaip ir Direktyva 94/19/EB, būtent apsaugoti asmeninius taupomuosius indėlius, išsaugoti indėlininkų pasitikėjimą ir padidinti finansų rinkų stabilumą. Belgija mano, kad kitų valstybių narių indėlių garantijų sistemos kartais taip pat apima neįprastus indėlių produktus; ji teigė, kad Komisija turėtų į tai atsižvelgti ⁽⁵¹⁾.
- (67) Belgija taip pat pabrėžė, kad jeigu Komisija padarytų išvadą, kad kooperatyvų garantijų sistema yra valstybės pagalba, ši pagalba turėtų būti laikoma suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą. Jos nuomone, nereikia nustatyti, ar ARCO yra finansų įstaiga pagal 2008 m. komunikatą dėl bankų sektoriaus. Pasak Belgijos, pagrindinis klausimas, į kurį turėtų atsakyti Komisija, – tai klausimas, ar kooperatyvų garantijų sistema yra tinkama bei reikalinga intervencinė priemonė siekiant išvengti sunkaus ekonomikos sutrikdymo.
- (68) Belgija laikėsi pozicijos, kad priemonė reikalinga, jos poveikis ne didesnis už būtina, o mokesčių naštos pasidalijimo mechanizmai yra taikomi.
- (69) Visų pirma Belgija teigė, kad kooperatyvų garantijų sistema yra tinkama bei reikalinga siekiant nuraminti Belgijos indėlininkus.
- (70) Belgija sutiko, kad įstaigos, balanse turinčios indėlių, kuriems taikoma apsauga, teoriškai gali turėti netiesioginės naudos iš tokių apsaugos sistemų, nes jos padeda išvengti panikos bankų sektoriuje. Tačiau ji paaiškino, kad indėlių garantijų sistemos reikalingos tam, kad būtų išvengta panikos bankų sektoriuje ir finansų rinkų sutrikdymo. Belgija taip pat teigė, kad kooperatyvų garantijų sistema reikalinga siekiant išvengti visuomenės pasitikėjimo Belgijos finansų sistema mažėjimo. Tai, kad kooperatyvų akcijos turi pagrindines taupymo produktų ypatybes ir kad daugiau nei pusė kooperatyvų turimų lėšų investuojama į bankus, sustiprina jų panašumą į indėlius ir pabrėžia jų svarbą Belgijos bankų sistemai. Nevaldomas finansinių kooperatyvų nemokumas būtų sukėlęs sniego gniūžtės efektą, kuris būtų turėjęs poveikį visoms finansų įstaigoms bei Belgijos ekonomikai. Finansinių kooperatyvų akcijoms netaikant tokio pat lygio apsaugos kaip įprastiems indėliams, būtų kilęs toks pat pavojus kaip ir netaikant indėlių apsaugos. Tai būtų turėjęs didelį poveikį visuomenės pasitikėjimui visais Belgijos indėlių produktais, ir dėl to būtų kilusi sisteminė krizė. Savo argumentus Belgija grindė aplinkybe, kad finansinių kooperatyvų narių (fizinį asmenų) yra daug, palyginti su bendru Belgijos gyventojų skaičiumi ⁽⁵²⁾.
- (71) Be to, Belgija visiškai nesutiko su Komisijos sprendime pradėti procedūrą vartojamais terminais, ypač terminais „capital instruments“ (nuosavų lėšų priemonės) ir „risk capital“ (rizikos kapitalas), vartojamais atitinkamai 62 konstatuojamojoje dalyje ir 35 išnašoje.
- (72) Norėdama įrodyti kooperatyvų garantijų sistemos būtinumą, Belgija Komisijai taip pat perdavė Finansinio stabilumo tarybos ir BNB vadovo raštus to meto finansų ministrui, parašytus atitinkamai 2008 m. spalio 29 d. ⁽⁵³⁾ ir 2011 m. spalio 7 d. ⁽⁵⁴⁾.
- (73) Vertindama priemonės suderinamumą su valstybės pagalbos taisyklėmis Belgija visų pirma nurodo Komisijos sprendimą dėl *Ethias*. Belgijos nuomone, Komisija leido taikyti *Ethias* naudingas priemones, būtent išplėsti indėlių garantijų sistemą įtraukiant į ją 21 klasei priskirtus produktus, nes manė jas esant tinkamas ir reikalingas siekiant išvengti sunkaus Belgijos ekonomikos sutrikdymo.
- (74) Antra, Belgija dar kartą pakartojo mananti, kad priemonė yra proporcinga. Finansiniai kooperatyvai mokesčių našta dalijasi būtent mokėdami įmokas į Specialųjį apsaugos fondą. Atlygio už garantiją dydį Belgija įvertino kaip pagrįstą į panašų į kitų įstaigų, kurioms taikoma apsauga, garantijų sistemų įmokas. Belgija prieštaravo teiginiui, kad priemonė gali būti neproporcinga, nes kooperatyvų garantijų sistema neįpraloma.

⁽⁵¹⁾ Pavyzdžiui, Belgija užsimena apie Airijos indėlių garantijų sistemą, taikomą ir didesniems nei 100 000 EUR indėliams, Danijos indėlininkų ir investuotojų garantijų fondą, kuriuo, pasak Belgijos, siekiama apsaugoti visas senatvės pensijų sąskaitas, advokatų klientų sąskaitas ir su nekilnojamojo turto pirkimo kaina susijusius indėlius ne ilgiau kaip devynis mėnesius nuo indėlio įdėjimo, bei Kipro kooperatinių bendrovių priežiūros ir vystymo instituciją, kuri, pasak Belgijos, apsaugo nuolatinius taupymo kooperatinių bendrovių narių indėlius.

⁽⁵²⁾ Belgija paaiškino, kad grupė ARCO turi 800 000 narių, kurie yra fiziniai asmenys, *Cera* – daugiau kaip 400 000, *Lanbokas/Agricaisse* – 150 000, o *ArgenCo* – apie 70 000.

⁽⁵³⁾ Taip pat žr. 11 konstatuojamąją dalį.

⁽⁵⁴⁾ Taip pat žr. 13 konstatuojamąją dalį.

- (75) Belgija teigė, kad jeigu Komisija vis dėlto padarytų išvadą, jog priemonė yra valstybės pagalba, ji turėtų nurodyti, kad tai likvidavimo pagalba, atitinkanti valstybės pagalbos taisykles. Belgija priminė, kad 2011 m. lapkričio 7 d. karaliaus nutarime aiškiai nurodyta, jog kooperatyvo likvidavimo atveju Specialusis apsaugos fondas imtis veiksmų ir skirti kompensaciją privalo tiksliai po to, kai jam pateikiama atitinkamų bendrovių visuotiniame susirinkime patvirtinta galutinė jų likvidavimo tvarka.
- (76) Belgija taip pat gynė savo požiūrį, kad Komisijos reikalavimas sustabdyti priemonės taikymą negaliojo išmokoms, kurios likvidavus ARCO išmokėtos fiziniams asmenims, nes šie asmenys nėra įmonės.
- (77) Be to, papildomas pastabas Komisijai Belgija pateikė 2014 m. kovo 18 d. raštu, t. y. pasibaigus nustatytam terminui.
- (78) Belgija mano, kad Komisija negali uždrausti teikti garantijų nariams, kurie yra fiziniai asmenys. Ji negali reikalauti, kad valstybė sustabdytų visus pagal kooperatyvų garantijų sistemą atliekamus mokėjimus ar susigrąžintų išmokas, pagal šią sistemą išmokėtas nariams – fiziniams asmenims.
- (79) Iš tiesų nariai – fiziniai asmenys – nėra įmonės pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, ir garantijos teikimas nariams, kurie yra fiziniai asmenys, nedaro jokio poveikio grupei ARCO ar Belgijos galimybėms ateityje susigrąžinti šioms bendrovėms suteiktą pagalbą.

4. PRIEMONĖS VERTINIMAS

4.1. Subjektas, kuriam taikoma priemonė

- (80) Visų pirma Komisija primena, kad sprendimo pradėti procedūrą 18 konstatuojamojoje dalyje ji nurodė, jog kooperatyvų garantijų sistema yra naudinga finansiniams kooperatyvams. Tačiau išsamiai išnagrinėjusi įvykių seką bei priemonės ypatybes, ji padarė išvadą, kad, kaip aprašyta šiame skirsnyje, vienintelis subjektas, kuriam iš tikrųjų taikoma priemonė, yra ARCO.
- (81) Šiuo atveju Komisija pažymi, kad ARCO labai skiriasi nuo kitų finansinių kooperatyvų, kurie gali naudotis kooperatyvų garantijų sistema.
- (82) Iš faktų aprašymo ⁽⁵⁵⁾ aiškiai matyti, kad kooperatyvų garantijų sistema nuo pat pradžių buvo sukurta specialiai ARCO, kuri patyrė sunkumų dėl investicijų į *Dexia*. Galiausiai ARCO buvo vienintelis finansinis kooperatyvas, paprašęs taikyti jam priemonę.
- (83) Vertindama kitus finansinius kooperatyvus Komisija pažymi, kad prisijungti prie kooperatyvų garantijų sistemos neprivaloma, kad Ministrų taryba gali nuspręsti, ar priimti tam tikrą kooperatinę bendrovę į kooperatyvų garantijų sistemą, ar ne, ir prireikus kokiomis sąlygomis, kad nė vienas kitas finansinis kooperatyvas neprašė leisti dalyvauti šioje sistemoje, o kai kurie aktyviai nuo jos atsiribojo. Komisija taip pat pažymi, kad nė vienas kitas finansinis kooperatyvas neturėjo tokio masto problemų dėl savo investicijų, kokių iškilo ARCO investavus į *Dexia*.
- (84) Todėl Komisija daro išvadą, kad vienintelis ekonominę veiklą vykdančias subjektas, kuriam iš tikrųjų taikoma kooperatyvų garantijų sistema, yra ARCO.

⁽⁵⁵⁾ Konkrečiai žr. 8 konstatuojamojoje dalyje ir 6 išnašoje pateiktus tuomečio finansų ministro paaikškinimus *Dexia* komisijai. Taip pat žr. 7 išnašoje pateiktą 2014 m. gegužės mėn. pareigas ėjusio finansų ministro pareiškimą žurnalui *Trends*.

4.2. Pranešimas apie priemonę ir jos įgyvendinimas yra tik vienas ir tas pats veiksmas

- (85) Komisija pažymi, kad Vyriausybės sprendimas dėl priemonės buvo priimtas ir apie šią priemonę paskelbta 2008 m. spalio 10 d. ⁽⁵⁶⁾. Aišku, kad Belgijos Vyriausybė nusprendė ARCO suteikti galimybę pasinaudoti kooperatyvų garantijų sistema tuo metu, kai 2008 m. buvo sukurta įmonei *Dexia* skirta priemonė ⁽⁵⁷⁾. Kitame 2009 m. sausio 21 d. pranešime spaudai išdėstytas išsamesnis priemonės aprašymas. Vyriausybės išpareigojimo teisinis įforminimas buvo pradėtas tik vėliau.
- (86) Komisija pažymi, kad 2008 m. spalio 10 d. ir 2009 m. sausio 21 d. pranešimuose spaudai vartotos formuluotės ir terminai („nusprendė“, „išpareigojimas“) nedviprasmiškai rodo, jog priimtas išpareigojimas, ir teisėtai leidžia manyti, kad priemonė bus įgyvendinta.
- (87) Pranešimai spaudai taip pat buvo pateikti oficialiais kanalais: 2008 m. spalio 10 d. pranešimą pateikė finansų ministro kabinetas, o 2009 m. sausio 10 d. pranešimai pateikti Ministro Pirmininko ir finansų ministro vardu. Šiuos pranešimus spaudai pateikus pakartotinai, buvo akcentuota jais perteikta žinia.
- (88) Komisija pažymi, kad jau skelbiant 2008 m. spalio 10 d. pranešimą spaudai buvo aišku, kad indėlių garantijų sistema bus išplėsta įtraukus į ją kooperatyvų garantijų sistemą. 2009 m. sausio 21 d. pranešime spaudai patikslinti kiti techniniai dalykai. Išplatinus šį pranešimą, ARCO jį paskelbė savo interneto svetainėje, akivaizdžiai siekdama nuraminti savo narius – fizinius asmenis. Be to, Komisija pažymi, kad bėgant laikui – nuo pradinio pranešimo apie priemonę 2008 m. spalio 10 d. iki galutinio karaliaus nutarimo paskelbimo – priemonė išliko beveik nepakeista.
- (89) Savo 2013 m. kovo 19 d. sprendime sujungtose bylose C-399/10 P ir C-401/10 P ⁽⁵⁸⁾ Teisingumo Teismas patvirtino, kad pranešimas apie tam tikrą priemonę ir faktinis jos įgyvendinimas gali būti laikomi vienu veiksmu, jeigu tai galima pagrįsti jų chronologine seka ir tikslu bei įmonės padėtimi įgyvendinant tokį veiksmą. Be to, aptariant šią priemonę pažymėtina, kad 2008 m. spalio 10 d. Belgija priėmė sprendimą dėl priemonės, kuri buvo įgyvendinta vėliau, siekiant to paties su pradiniu naudos gavėju susijusio tikslo, ir paskelbė apie šią priemonę. Savo sprendimuose Komisija priemonės paskelbimą ir įgyvendinimą taip pat pripažino viena priemone ir nurodė mananti, kad dėl priemonės suteikiamas pranašumas nuo pat jos paskelbimo dienos ⁽⁵⁹⁾. Galų gale 2014 m. gegužės mėn. pareigas ėjęs Belgijos finansų ministras šią priemonę apibūdino kaip 2008 m. priimtą išpareigojimą ⁽⁶⁰⁾.
- (90) Remdamasi 85–89 konstatuojamosiose dalyse pateikta informacija, Komisija daro išvadą, kad kooperatyvų garantijų sistemos paskelbimas ir įgyvendinimas turi būti laikomi viena ir ta pačia priemone.

⁽⁵⁶⁾ Tai patvirtinama ir tuomečio finansų ministro paaiškinimuose *Dexia* komisijai, aprašytuose 8 konstatuojamojoje dalyje ir 6 išnašoje.

⁽⁵⁷⁾ 6 išnašoje cituojamuose tuomečio finansų ministro pareiškimuose *Dexia* komisijai nurodoma, kad veiksmai buvo vykdomi „tuo pačiu metu“ [„*En même temps*“].

⁽⁵⁸⁾ Žr. 2013 m. kovo 19 d. Sprendimą *Bouygues SA ir Bouygues Télécom SA prieš Europos Komisiją ir kitus*, C-399/10 P ir C-401/10 P (dar nepaskelbtas 2013 m. Rinkinyje).

⁽⁵⁹⁾ Žr., pvz., 2010 m. kovo 30 d. Komisijos sprendimo byloje NN11/10 dėl kapitalo paramos priemonių, susijusių su bendrove *Irish Nationwide Building Society* (OL C 60, 2011 2 25, p. 6), 48 konstatuojamąją dalį: „Be to, Komisija pažymi, kad pagalba faktiškai suteikta 2009 m. gruodžio 22 d., kai finansų ministras pranešė apie savo ketinimą rekapitalizuoti INBS“; 2010 m. rugpjūčio 10 d. Komisijos sprendimo byloje NN 35/10 dėl trečiojo bendrovės *Anglo Irish Bank* rekapitalizavimo (OL C 290, 2010 10 27, p. 4) 41 konstatuojamąją dalį: „Be to, Komisija pažymi, kad rekapitalizavimui faktiškai pritarta 2010 m. birželio 30 d., kai finansų ministras pranešė apie savo ketinimą rekapitalizuoti *Anglo*“; 2012 m. liepos 27 d. Komisijos sprendimo byloje SA.34824 dėl Graikijos finansinio stabilumo fondo išpareigojimo rekapitalizuoti Graikijos nacionalinį banką (OL C 359, 2012 11 21, p. 18) 49 ir 50 konstatuojamąsias dalis: „2012 m. gegužės 28 d. tarpiniu rekapitalizavimu buvo įvykdytas išpareigojimo raštu priimtas išpareigojimas, taigi teikiama ta pati pagalba“. Panaši išvada padaryta ir kitose bylose, susijusiose su Graikijos bankais: byloje SA.34823 dėl išpareigojimo rekapitalizuoti *Alpha Bank* panaudojant Graikijos finansinio stabilumo fondą (OL C 357, 2012 11 20, p. 36); byloje SA.34825 dėl išpareigojimo rekapitalizuoti *Eurobank* panaudojant Graikijos finansinio stabilumo fondą (OL C 359, 2012 11 21, p. 31); ir byloje SA.34826 dėl išpareigojimo rekapitalizuoti *Piraeus Bank* panaudojant Graikijos finansinio stabilumo fondą (OL C 359, 2012 11 21, p. 43).

⁽⁶⁰⁾ Žr. 7 išnašą.

4.3. Pagalba

- (91) Kaip nurodyta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje, „[i]šskyrus tuos atvejus, kai Sutartis nustato kitaip, valstybės narės arba jos iš valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.
- (92) Tiek Belgija, tiek ARCO tvirtina, kad išnagrinėti, ar ARCO gavo valstybės pagalbą, Komisija turėtų remdamasi kitu savo sprendimu, t. y. sprendimu dėl *Ethias* ⁽⁶¹⁾. Tačiau valstybės pagalbos sąvoka – tai objektyvi sąvoka, apibrėžta Sutartyje. Kad būtų laikoma valstybės pagalba, priemonė privalo atitikti tokius keturis kriterijus (taikomus visus kartu): i) ji turi būti suteikta valstybės arba iš valstybinių išteklių; ii) dėl priemonės subjektui, kuriam ji taikoma, turi būti suteiktas atrankusis pranašumas; iii) dėl jos turi būti (galbūt) iškraipoma konkurencija; iv) priemonė privalo daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.
- (93) Komisija turi įvertinti priemonę pagal šiuos keturis kriterijus (žr. 94–110 konstatuojamąsias dalis).

Valstybiniai ištekliai

- (94) Komisija turi įvertinti, ar kooperatyvų garantijų sistema yra finansuojama valstybiniais ištekliais ir priskirtina valstybei.
- (95) Pagal nusistovėjusią teismo praktiką ⁽⁶²⁾ visos lėšos, kurias valdžios institucijos iš tiesų gali naudoti įmonėms remti ir kurios nebūtinai nuolat turi priklausyti valstybės turtui, patenka į Sutarties 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, jeigu yra nuolat kontroliuojamos valstybės, taigi lieka kompetentingų nacionalinių institucijų žinioje.
- (96) Konkrečiai valstybės pagalba laikoma suteikta, jeigu lėšos gaunamos iš valstybės teisės aktuose nustatytų įmokų ir jeigu jos valdomos ir paskirstomos pagal tų teisės aktų nuostatas, net jeigu jas administruoja skirtingos valstybės institucijos. Tokią pagalbą teikiančio subjekto ar įmonės statusas nelaikomas lemiamu veiksniu taikant valstybės pagalbos taisykles.
- (97) Vertindama kooperatyvų garantijų sistemos struktūrą Komisija pažymi, kad Belgijos teisės aktuose yra nustatytos sistemos dalyvių mokėtinios įmokos ir šių lėšų panaudojimo būdas. Todėl įmokos į Specialųjį apsaugos fondą laikomos valstybiniais ištekliais net tuo atveju, kai yra gautos iš privačių šaltinių.
- (98) Be to, prireikus Indėlių ir konsignacijų kasa, kuri yra viešoji įstaiga, iš anksto skiria lėšas, būtinas numatytoms Specialiojo apsaugos fondo išmokoms finansuoti. Dėl šio kooperatyvų garantijų sistemos aspekto bet koku atveju kyla gana konkreti ekonominė rizika patirti išlaidų iš valstybės narės biudžeto, siekiant padaryti išvadą, jog valstybiniai ištekliai panaudoti pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį ⁽⁶³⁾.
- (99) Vertinant priemonės priskirtinumą Belgijai aišku, kad kooperatyvų garantijų sistema negali būti laikoma Direktyvos 94/19/EB perkėlimo į nacionalinę teisę padariniu. Pagal šios direktyvos nuostatas valstybės narės privalo sukurti tikrai kredito įstaigų indėlių garantijų sistemą; jos 2 straipsnyje aiškiai nurodyta, kad taikant indėlių garantijų sistemas nekompensuojamos jokios priemonės, kurioms taikoma kredito įstaigų nuosavų lėšų apibrėžtis. Jeigu

⁽⁶¹⁾ Kaip aprašyta 56 ir 63 konstatuojamosiose dalyse.

⁽⁶²⁾ Žr. 2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Vent de Colère*, C-262/12 (dar nepaskelbtas 2013 m. Rinkinys, 21 punktą) ir 1996 m. gruodžio 12 d. Sprendimą *Air France prieš Komisiją*, T-358/94 (1996 m. Rink. p. II-2109, 63–69 punktai).

⁽⁶³⁾ Žr. 2011 m. rugsėjo 8 d. Sprendimą *Komisija prieš Nyderlandus*, C-279/08 P (2011 m. Rink. p. I-7671, 111 punktą).

valstybė narė nusprendžia sukurti kitų kompensavimo sistemų, pagal kurias garantijos suteikiamos kitoms finansinėms priemonėms, toks sprendimas neatitinka Sąjungos teisės nuostatų, o laikomas pačios valstybės narės iniciatyva⁽⁶⁴⁾. Komisija taip pat pažymi, kad Belgija nurodo investuotojų kompensavimo garantijų sistemą, bet toks sistemų palyginimas netinkamas, nes šios sistemos neskirtos su investavimu susijusiai rizikai kompensuoti. Kaip jau paaiškinta 21 konstatuojamojoje dalyje, investuotojų kompensavimo sistemos sukurtos tik tiems atvejams, kai investicinė įmonė yra nepajėgi grąžinti investuotojui priklausančio turto, pvz., dėl sukčiavimo arba įmonės sisteminių problemų.

Atrankusis pranašumas

- (100) Komisija daro išvadą, kad dėl kooperatyvų garantijų sistemos grupei ARCO buvo suteiktas pranašumas. Teisingumo Teismas sutiko, kad įmonės gali įgyti pranašumą turėdamos geresnes galimybes gauti kapitalo, jeigu dėl priemonės, kurios valstybė narė ėmėsi remdama investuotojus, investuotojai savo pinigus labiau siekia skirti tam tikroms tikslinėms investicijoms⁽⁶⁵⁾. Šiuo konkrečiu atveju priemonė grupės ARCO subjektams padėjo išsaugoti esamą kapitalą, įtikinus esamus kooperatyvų narius iš jų nepasitraukti⁽⁶⁶⁾, ir tai buvo ypač svarbus pranašumas atsižvelgiant į iškart po banko *Lehman Brothers* bankroto rinkoje tvyrojusią įtampą. Norėdama nuraminti grupės narius, 2009 m. sausio 21 d. ARCO savo interneto svetainėje paskelbė Belgijos Vyriausybės pranešimą spaudai, ir tai aiškiai rodo, kad galimybė nuraminti investuotojus buvo svarbus ARCO pranašumas. Šiuo klausimu Komisija pažymi, kad 2008 m. vasarą paskelbtame ARCOPAR prospekte⁽⁶⁷⁾ taip pat kalbama apie riziką, kurią nariai – fiziniai asmenys – patirtų pasitraukę iš finansinio kooperatyvo⁽⁶⁸⁾ ⁽⁶⁹⁾.
- (101) Priemonė taip pat yra akivaizdžiai atrankinė. Visų pirma ji taikoma tik asmenims, kuriems priklauso finansinio kooperatyvo akcijos, ir netaikoma konkuruojančių įmonių išleistų investicinių produktų savininkams. Taigi finansų subjektai, siūlę lėšų apsauginių obligacijų rinkoje ar pinigų rinkoje arba bendrą garantuoto kapitalo investicinių lėšų, negalėjo savo klientams suteikti panašios garantijos. Belgija teigia, kad finansinių kooperatyvų nariams, kurie yra privatūs asmenys, priklausančias akcijas iš esmės galima prilyginti indėliams⁽⁷⁰⁾. Tačiau savo argumentuose Belgija dažniausiai mini visus, o ne vien finansinius kooperatyvus. Be to, Belgijos pateiktame finansinių kooperatyvų akcijų aprašyme nėra jokios nuorodos į tokią svarbią informaciją kaip investavimo į šias priemones rizika⁽⁷¹⁾, kuri nepatiriama indėlių atveju.
- (102) Tai, kad priemonė atrankinė, taip pat matyti lyginant finansiniams kooperatyvams ir kitiems patvirtintiems nefinansiniams kooperatyvams taikomas nuostatas. Remdamasi Sprendimu *Paint Graphos*, Belgija pritaria specialių nuostatų taikymui finansinių kooperatyvų nariams, kurie yra fiziniai asmenys. Sprendimas *Paint Graphos* – tai prejudicinis sprendimas, susijęs su Italijos teismo nutartimi dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą; šis teismas norėjo išsiaiškinti, ar gamintojų ir darbuotojų kooperatyvams suteikiamos mokesčių lengvatos gali būti prilygintos valstybės pagalbai pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį. Savo sprendime Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad mokesčių lengvata turi būti vertinama pagal keturis kartu taikomus valstybės pagalbos kriterijus, ir pateikė išsamesnes gaires, kaip visų pirma vertinti, ar tokia mokesčių lengvata suteikiamas atrankusis pranašumas⁽⁷²⁾. Teisingumo Teismas teigė, kad reikia nustatyti, i) ar tokią mokesčių lengvatą galima pateisinti atitinkamai mokesčių sistemai būdingomis savybėmis⁽⁷³⁾; ii) ar esama tinkamų priežiūros bei kontrolės procedūrų⁽⁷⁴⁾, iii) ar mokesčių lengvata yra proporcinga ir neviršija to, kas būtina⁽⁷⁵⁾.

⁽⁶⁴⁾ Šiuo klausimu žr. 2009 m. balandžio 23 d. Sprendimą *Puffër*, C-460/07 (2009 m. Rink. p. I-3251, 69–71 punktai) ir 2006 m. balandžio 5 d. Sprendimą *Deutsche Bahn prieš Komisiją*, T-351/02 (2006 m. Rink. p. II-1047, 99–104 punktai).

⁽⁶⁵⁾ 2000 m. rugsėjo 19 d. Sprendimas *Vokietija prieš Komisiją*, C-156/98 (Rink. p. I-6857, 26 ir 27 punktai). Sprendimo *Nyderlandai prieš Komisiją*, C-382/99, 2002 m. Rink. p. I-5163, 38 ir 60–66 punktai. Taip pat žr. Sprendimo *Associazione italiana del risparmio gestito ir Fineco Asset Management prieš Komisiją*, T-445/05, 2009 m. Rink. p. II-289, 131 punktą.

⁽⁶⁶⁾ Žr. 7 išnašoje cituotą dabartinio Belgijos finansų ministro interviu žurnalui *Trends*.

⁽⁶⁷⁾ Žr. 39 išnašą.

⁽⁶⁸⁾ Žr. 44 konstatuojamąją dalį.

⁽⁶⁹⁾ Be to, ARCO gavo naudos iš priemonės, nes galėjo naudotis kooperatyvų garantijų sistema naujam kapitalui pritraukti, nors Komisija pripažįsta, kad po 2008 m. spalio 10 d. ARCO šia galimybe nepasinaudojo. Tačiau kiti finansiniai kooperatyvai, kaip antai *ArgenCo* ir *Lanbokas/Agricaïsse*, nors ir pritraukė naujo kapitalo, aiškiai atsiribojo nuo kooperatyvų garantijų sistemos, kaip nurodyta 12 išnašoje.

⁽⁷⁰⁾ Žr. 60 konstatuojamąją dalį, kurioje aprašytos svarbiausios ypatybės, Belgijos priskiriamos akcijoms, kurios priklauso finansinių kooperatyvų nariams – fiziniams asmenims.

⁽⁷¹⁾ 44 konstatuojamojoje dalyje konkrečiai nurodyta, kad ARCO nariai pasiskolintus pinigus investavo į turtą, kelusį didelę riziką, susijusią tik su viena įmone (būtent įmone *Dexia*).

⁽⁷²⁾ Žr. sprendimo 48–76 punktus.

⁽⁷³⁾ Sprendimo 67–73 punktai.

⁽⁷⁴⁾ Sprendimo 74 punktą.

⁽⁷⁵⁾ Sprendimo 75 ir 76 punktai.

- (103) Komisija mano, kad Belgijos argumentams pritarti negalima, nes dėl priemonės teikiamas pranašumas kokybės požiūriu yra kitoks nei byloje *Paint Graphos* Teisingumo Teismo nagrinėtas pranašumas. Taikant Belgijos sukurtą priemonę suteiktas pranašumas, o ne atleista nuo mokesčio ar mokesčio mokėjimo prievolės. Todėl trijų etapų analizės modelis, Teisingumo Teismo taikytas siekiant įvertinti, ar mokesčio lengvata arba atleidimas nuo mokesčio yra atrankinis, negali būti taikomas šiai priemonei.
- (104) Bet koku atveju net jeigu Sprendimas *Paint Graphos* nagrinėjamai priemonei būtų taikomas, dėl tam tikrų konkrečių priemonės aspektų ji vis tiek būtų laikoma atrankine.
- (105) Pirma, Komisija pažymi, kad byloje *Paint Graphos* kalbama apie visus gamintojų ir darbuotojų kooperatyvus, o ne tam tikrą palyginti nedidelę sektoriaus dalį, kokią sudaro finansiniai kooperatyvai. Jeigu, kaip teigia Belgija, „tikriesiems“ kooperatyvams reikėtų taikyti specialią tvarką, ši speciali tvarka turėtų būti taikoma visiems patvirtintiems kooperatyvams. Todėl vien fakto, kad priemonė taikoma tikrai finansiniams kooperatyvams, pakanka, kad ji būtų pripažinta atrankine.
- (106) Antra, Komisija pažymi, kad, Belgijos nuomone, finansiniai kooperatyvai nusipelnė papildomų lengvatų, taikytinų nuo 2008 m. spalio 10 d. Komisija pabrėžia, kad iki tos dienos rinkoje įsitvirtinusiems patvirtintiems kooperatyvams buvo taikoma palanki tvarka, susijusi su jų ypatingu statusu: jie buvo atleidžiami nuo kilnojamojo turto mokesčio ⁽⁷⁶⁾. Šiame sprendime Komisija neišreiškia nuomonės dėl mokesčių lengvatos proporcingumo, bet mano, kad nebuvo jokių pateisinamų priežasčių nuo 2008 m. spalio 10 d. staiga pradėti taikyti papildomą kompensaciją ar apsaugą finansinio kooperatyvo statusą turinčioms įmonėms.
- (107) Galiausiai net jeigu Komisija atliktų, kaip rekomenduoja Belgija, Sprendimu *Paint Graphos* pagrįstą tyrimą, jos nuomone, niekaip nebūtų galima pateisinti 100 % garantijos suteikimo ARCO nariams – fiziniams asmenims (žr. Sprendimo *Paint Graphos* analizės i dalį), nes šiai grupei priklausę subjektai buvo ribotos atsakomybės bendrovės. Atsižvelgiant į šių bendrovių statusą, apibrėžtą pagal bendrąsias Belgijos bendrovių teisės taisykles, ARCO nariai – fiziniai asmenys – turėjo suvokti, kad likvidavimo atveju jie gali prarasti visą savo kapitalą ⁽⁷⁷⁾. Be to, 100 % kapitalo, pasirašyto finansinių kooperatyvų narių – fizinių asmenų, apsauga nėra proporcinga priemonei (žr. Sprendimo *Paint Graphos* analizės iii dalį), nes dėl jos šie nariai turėtų būti apsaugoti nuo bet kokios rizikos, todėl įmonės, kurių nariai jie yra, įgytų nepagrįstą pranašumą ⁽⁷⁸⁾.

Konkurencijos iškreipymas ir įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai

- (108) Dėl kooperatyvų garantijų sistemos finansiniai kooperatyvai įgyja pranašumą, kurio neturi nei mažmeninius investicinius produktus siūlantys rinkos dalyviai, nei kiti nefinansiniai patvirtinti kooperatyvai. Taikant šią priemonę ARCO pavyko ilgiau išsaugoti savo rinkos dalį. Iš ARCO nebuvo atsiimtas kapitalas (dalis jo buvo atsiimta, bet vėliau ir mažiau, negu būtų buvę netaikant priemonės). Taigi kiti rinkos dalyviai, kurie turėjo konkuruoti pasikliaudami vien savo nuopelnais, o ne kooperatyvų garantijų sistema, negalėjo naudotis kapitalu, kuris būtų skirtas investicijoms. Taigi taikant kooperatyvų garantijų sistemą iškreipoma konkurencija ⁽⁷⁹⁾.
- (109) Valstybei narei suteikus pagalbą tam tikrai įmonei, gali būti išlaikyta ar vystoma aptariama vidaus veikla, todėl kitose valstybėse narėse įsteigtų įmonių galimybės prasiskverbti (labiau) į rinką sumažėja ⁽⁸⁰⁾. Atsižvelgiant į tai, kad Belgijos rinkoje veikia daug tarptautinių investicinių produktų tiekėjų, priemonė, be abejo, daro įtaką prekybai visoje Sąjungoje.

⁽⁷⁶⁾ Žr. 26 konstatuojamąją dalį.

⁽⁷⁷⁾ Žr. 44 konstatuojamojoje dalyje glaustai apibūdintus rizikos veiksnius, susijusius su turimomis ARCOPAR akcijomis, aprašytus 2008 m. vasarą šios įmonės paskelbtame prospekte.

⁽⁷⁸⁾ Kadangi (107) konstatuojamojoje dalyje pateiktos analizės pakanka, kad būtų įrodyta, jog kooperatyvų garantijų sistema neatitinka Sprendime *Paint Graphos* nurodytų kriterijų, Komisija šiame sprendime neprivalo nurodyti, ar esama tinkamų kontrolės ir priežiūros procedūrų, kurios ekonomikos subjektams neleistų savo teisinio statuso pasirinkti ir keisti siekiant vien tikrai pasinaudoti tam tikrais šio tipo įmonių pranašumais (Sprendimo *Paint Graphos* analizės ii dalis).

⁽⁷⁹⁾ Panaši analizė pateikiama Teisingumo Teismo išvadose Sprendime *Vokietija prieš Komisiją*, C-156/98 (Rink. p. I-6857, 29–31 punktai).

⁽⁸⁰⁾ Žr. 2013 m. gegužės 8 d. Sprendimą *Libert ir kiti* (dar nepaskelbtas 2013 m. Rinkinys, 76–79 punktai).

Išvada

- (110) Remdamasi (91)–(109) konstatuojamosiose dalyse išdėstyta analize, Komisija daro išvadą, kad kooperatyvų garantijų sistemai naudojami valstybiniai išteklių ir kad taikant šią sistemą ARCO suteikiamas atrankusis pranašumas, iškraipoma konkurencija ir daroma įtaka prekybai Sąjungoje: taigi ji atitinka visus kriterijus, kad būtų laikoma valstybės pagalba. Visi šie aspektai atsirado ne vėliau kaip priėmus 2011 m. spalio 10 d. karaliaus nutarimą, tačiau taikant priemonę pranašumas buvo suteikiamas jau tuo metu, kai 2008 m. spalio 10 d. paskelbta apie priemonės sukūrimą. Nagrinėjant pagalbos suderinamumą ir – esant reikalui – siekiant susigrąžinti ją iš gavėjų, reikia atsižvelgti į visą dėl pranašumo gautą sumą.

4.4. Pagalbos suderinamumas

- (111) Nustačiusi, kad kooperatyvų garantijų sistema yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, Komisija turi nustatyti, ar ši pagalba gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka.
- (112) Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad bet kokia valstybės suteikta pagalba, išskyrus Sutarties leidžiančiose nukrypti nuostatose nurodytus atvejus, yra nesuderinama su vidaus rinka, taigi draudžiama. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse apibrėžiama su vidaus rinka suderinama dviejų rūšių valstybės pagalba.
- (113) 107 straipsnio 2 dalyje visų pirma išvardyta tų rūšių valstybės pagalba, kuriai savaime taikoma nuo draudimo principo leidžianti nukrypti nuostata; kooperatyvų garantijų sistema nepriskirta nė vienai iš šių rūšių.
- (114) Sutarties 107 straipsnio 3 dalyje išvardyta dar kelių rūšių pagalba, kuri gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka. Teoriškai būtų galima taikyti šios dalies b arba c punktą.
- (115) Aptariant Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą pažymėtina, kad Komisija gairėse yra paaiškinusi, kaip šioje nuostatoje įtvirtintą leidimą ji ketina taikyti tam tikrų rūšių pagalbai. Tačiau ji pažymi, kad priemonė neatitinka jokios šiose gairėse nustatytos pagalbos rūšies. Be to, nei Belgija, nei ARCO nenurodė jokio bendro intereso tikslo, kuriuo būtų galima pagrįsti šios nuostatos taikymą. Taigi Komisija galimą priemonės suderinamumą turėtų nagrinėti remdamasi vien Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktu.
- (116) Dėl Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punkto Komisija pažymi, kad, Belgijos nuomone, jeigu Komisija padarytų išvadą, jog kooperatyvų garantijų sistema yra valstybės pagalba, priemonė turėtų būti vertinama remiantis šia nuostata, pagal kurią pagalbą galima paskelbti suderinama su vidaus rinka, jeigu ji būtina kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams atitaisyti.
- (117) Tačiau pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą tai, kas turi būti laikoma dideliu valstybės narės ekonomikos sutrikimu, turi būti aiškinama siaurai. Toks sutrikimas turi daryti poveikį visai atitinkamos valstybės narės, o ne tik vieno jos regiono ar vienos jos teritorijos daliai, ekonomikai ⁽⁸¹⁾.
- (118) 2008 m. rudenį finansų krizei pirmą kartą pasiekus kulminaciją, 2008 m. komunikate dėl bankų sektoriaus Komisija nusprendė, kad Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktu gali būti remiamasi vertinant priemones, priimtas siekiant pašalinti finansų įstaigoms iškilusius sunkumus ⁽⁸²⁾.

⁽⁸¹⁾ Žr. 1999 m. gruodžio 15 d. Bendrojo Teismo sprendimą *Freistaat Sachsen, Volkswagen AG ir Volkswagen Sachen GmbH prieš Komisiją*, T-132/96 ir T-143/96 (1999 m. Rink. p. II-3663, 167 punktas).

⁽⁸²⁾ Kartu 2008 m. komunikato dėl bankų sektoriaus 11 punkte Komisija nurodė, kad Sutarties 107 straipsnio 3 dalis b punkto nuostatos tuo metu neturėjo būti taikomos ne finansų sektoriuje.

- (119) Remdamasi Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktu Komisija taip pat parengė ne finansų sektoriui skirtą dokumentą „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių sistema siekiant padidinti galimybes gauti finansavimą dabartinės finansų ir ekonomikos krizės sąlygomis“⁽⁸³⁾. Tačiau ši sistema nagrinėjama priemonei netaikoma. Iš tikrųjų ji skirta realiajai ekonomikai ir ja siekta valstybėms narėms sudaryti sąlygas imtis tinkamų priemonių siekiant padėti gauti finansavimą įmonėms, norėjusioms investuoti finansų krizės laikotarpiu, kai bankai paskolas suteikdavo vis rečiau. ARCO problemos susijusios ne su nepakankamomis galimybėmis gauti paskolų bankų sektoriuje, o su turtu (įmonės *Dexia* akcijomis), kurių vertė turėjo būti sumažinta. Be to, kooperatyvų garantijų sistema, pagal kurią apsaugoma 100 % išpareigojimams priskirtos priemonės, nepriklauso nė vienai pagalbos rūšiai, nurodytai sistemos 4.3 punkte.
- (120) Kadangi pagal 2008 m. komunikatą dėl bankų sektoriaus finansiniai kooperatyvai nėra finansų įstaigos⁽⁸⁴⁾, pagalba turi būti vertinama tiesiogiai remiantis Sutartimi. Kad atitiktų bendruosius suderinamumo kriterijus, apibūdintus Sutarties 107 straipsnio 3 dalyje, priemonė turi atitikti tokias sąlygas⁽⁸⁵⁾:
- a) *pagalbos tinkamumo*: pagalba turi būti tikslinga, kad tikslas atitaisyti didelius ekonomikos sutrikimus galėtų būti iš tikrųjų pasiektas, o jo pasiekti negalima, jeigu nagrinėjama priemonė netinka sutrikimui atitaisyti;
 - b) *būtinumo*: priemonė, atsižvelgiant į jos sumą ir formą, turi būti būtina tikslui įgyvendinti. Todėl reikia nustatyti mažiausią tikslui pasiekti reikalingą sumą, o priemonės forma turi būti tinkamiausia sutrikimui atitaisyti;
 - c) *proporingumo*: teigiamu priemonės poveikiu turi būti tinkamai kompensuojamas konkurencijos iškraipymas, todėl konkurencija turi būti iškraipoma tik tiek, kiek būtina nustatytiems priemonės tikslams pasiekti;
- (121) Vertindama priemonės tinkamumą, Komisija nurodo, kad finansinių kooperatyvų poveikis visai ekonomikai iš esmės skiriasi nuo įprastų bankų poveikio, nes iš šių bankų indėliai gali būti atsiimami masiškai. Jeigu visi banko indėlininkai nuspręstų kartu atsiimti savo pinigus, bankas būtų priverstas per trumpą laiką perleisti visą turimą nelikvidų turtą (skubiai jį parduoti), o tai turėtų sunkių padarinių skolinimui realiosios ekonomikos sąlygomis, taip pat dėl to galėtų susiformuoti turto kainų mažėjimo spiralė. Tačiau finansiniai kooperatyvai realiosios ekonomikos sąlygomis paskolų neteikia. Jie taip pat turi teisę įstatuose apriboti narių pasitraukimo galimybes⁽⁸⁶⁾, todėl iš esmės gali išvengti bet kokio chaotiško turto perleidimo. Ši aplinkybė aiškiai rodo, kad indėlių ir nariams priklausančių akcijų poveikis sistemai labai skiriasi.
- (122) Taip pat aišku, kad teisiniu požiūriu finansinių kooperatyvų nariai yra ribotos atsakomybės bendrovės akcininkai. Dėl šio statuso finansinių kooperatyvų nariai, kurie yra fiziniai asmenys, teisiniu požiūriu patiria riziką netekti dalies arba visų savo investicijų. Šiuo klausimu Komisija taip pat pažymi, kad BNB vadovas nepatvirtino, jog finansinių kooperatyvų akcijos gali būti prilyginamos kredito įstaigos taupomiesiems indėliams⁽⁸⁷⁾.
- (123) Komisija taip pat pažymi, kad finansinių kooperatyvų narių, kurie yra fiziniai asmenys, padėtis „pakopinėje struktūroje“⁽⁸⁸⁾ šių subjektų likvidavimo arba bankroto atveju labai skiriasi nuo kredito įstaigose santaupas laikančių indėlininkų padėties. Kredito įstaigos yra reglamentuojami subjektai, ir reguliavimo institucija prižiūri, kad jie nuolat turėtų tam tikrą kapitalo sumą. Šis kapitalas likvidavimo arba bankroto atveju padeda atremti pirmąjį smūgį. Tačiau finansinių kooperatyvų nariams netaikoma jokia tokio tipo apsauga. Kooperatyvą likvidavus ar jam bankrutavus jie nukenčia pirmiausia.
- (124) Remdamasi 121–123 konstatuojamosiose dalyse išplėtotais argumentais Komisija daro išvadą, kad taikant kooperatyvų garantijų sistemą finansiniai kooperatyvai ir jų nariai, kurie yra fiziniai asmenys, paprasčiausiai apsaugomi nuo savo ankstesnio investavimo padarinių. Tačiau ši sistema nėra tinkama priemonė išvengti didelio Belgijos ekonomikos sutrikimo.

⁽⁸³⁾ OL C 83, 2009 4 7, p. 1.

⁽⁸⁴⁾ Finansų įstaigų vykdoma veikla nurodyta, pvz., Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/48/EB I priede (OL L 177, 2006 6 30, p. 1).

⁽⁸⁵⁾ Žr. 1980 m. rugšėjo 17 d. Sprendimą *Philip Morris prieš Komisiją*, 730/79 (1980 m. Rink. p. 2671).

⁽⁸⁶⁾ Žr. 41 konstatuojamąją dalį.

⁽⁸⁷⁾ Žr. 13 konstatuojamąją dalį.

⁽⁸⁸⁾ Kai įmonė bankrutuoja, jos akcininkai investicijas praranda atsižvelgiant į tai, kokią vietą jie užima išpareigojimų struktūroje. Ši struktūra vadinama pakopine struktūra.

- (125) Dėl priemonės būtinumo Komisija primena, kad Belgija jau buvo ėmusi svarbių priemonių siekdama išvengti Belgijos ekonomikos sutrikimų. Ji jau buvo parengusi kitas priemones, skirtas finansų sistemai stabilizuoti, visų pirma įsteigusi bankus ir kitas finansų įstaigas, į kurias investavo finansiniai kooperatyvai. Pagal Belgijos indėlių garantijų sistemą apsauga taikyta indėliams iki 100 000 EUR; Belgija bendrovėms *Fortis*, *KBC*, *Dexia* ir *Ethias* suteikė šią pagalbą: padėjo atlikti rekapitalizavimą, skyrė grynujų pinigų injekcijas, taikė paramos nuvertėjusiam turtui priemones ir *ad hoc* priemones. Komisija daro išvadą, kad finansinių kooperatyvų, kurie galiausiai yra ribotos atsakomybės bendrovės, atveju tam tikrų narių – fizinių asmenų – apsaugoti nereikėjo.
- (126) Dėl Belgijos minimo BNB vadovo rašto Komisija pažymi, kad jis parašytas 2011 m. spalio mėn., t. y. praėjus daug laiko nuo 2008 m. spalio 10 d. – dienos, kai pranešta apie priemonę, ir kad jame nurodoma ne tai, kad priemonė būtina siekiant išvengti didelio Belgijos ekonomikos sutrikimo, o tik tai, kad ji padėtų ⁽⁸⁹⁾ sumažinti neigiamą krizės (sisteminės) poveikį. Dėl Finansinio stabilumo komiteto rašto Komisija nurodo, kad jame paprasčiausiai pranešama apie indėlių garantijų sistemos išplėtimą ir 21 klasei priskirtiems draudimo produktams taikomos garantijų sistemos įdiegimą.
- (127) Dėl priemonės proporcingumo Komisija pažymi, jog priemonė sukurta taip, kad ją taikant pakankamai neapsaugoma nuo netinkamos atrankos ⁽⁹⁰⁾. Kooperatyvų garantijų sistema yra neprivaloma, ir aišku, kad į ją priimama neatlikus jokio gyvybingumo tyrimo, todėl sistema skatinama naudotis, kai akivaizdu, jog garantija bus panaudota. Pagal tokį scenarijų sistemos dalyvis iki pat likvidavimo gali naudotis garantija praktiškai nemokėdamas garantinių įmokų.
- (128) Komisija taip pat mano, kad taikant kooperatyvų garantijų sistemą nederamai iškraipomas įprastas rinkos veikimas. Priemonė padėjo ARCO apsaugoti savo poziciją mažmeninėje finansinių priemonių rinkoje, o tai turėjo arba galėjo turėti neigiamą poveikį ARCO konkurentų, kurie negalėjo naudotis kooperatyvų garantijų sistema, užimamai rinkos daliai ir pelningumui.
- (129) Galų gale priemonė negali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, nes pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punkto nuostatas nėra nei tinkama, nei būtina, nei proporcinga ir jai netaikoma jokia kita nuostata, kuria reglamentuojamas valstybės pagalbos suderinamumas su vidaus rinka.

4.5. Pagalbos apskaičiavimas

- (130) Apskaičiuodama iš ARCO susigrąžintą sumą, susijusią su suteiktu pranašumu, Komisija remiasi tokiais parametrais ir faktais ⁽⁹¹⁾:
- ARCO įstatuose nustatyta didžiausia atsiimamo kapitalo suma, kuri sudaro 10 % viso kapitalo arba atitinka 10 % narių ⁽⁹²⁾,
 - aplinkybe, kad kooperatyvų garantijų sistema galioja tik nariams, kurie yra fiziniai asmenys,
 - ypatinga kooperatyvų garantijų sistemos koncepcija: viena vertus, ji neprivaloma, todėl finansiniai kooperatyvai gali laisvai apsispręsti, ar joje dalyvauti, kita vertus, ji atvira net tiems finansiniams kooperatyvams, kuriems gresia didelė bankroto ar likvidavimo rizika (šiuo atveju netrukus po to, kai kooperatyvams buvo leista naudotis sistema, 2011 m. gruodžio 8 d. visuotiniuose ARCOFIN, ARCOPAR ir ARCOPLUS susirinkimuose patvirtintas jų valdybos pasiūlymas pradėti šių bendrovių savanorišką likvidavimą),

⁽⁸⁹⁾ Komisija pažymi, kad rašte vartojama tariamoji nuosaka („padėtų“), o ne didesnę tikrumą reiškiantis būsimasis laikas („padės“).

⁽⁹⁰⁾ Taip pat žr. BNB vadovo rašte suformuluotas pastabas, pateikiamas 13 konstatuojamojoje dalyje.

⁽⁹¹⁾ Dėl patogumo Komisija parengė vieno laikotarpio modelį, pagal kurį nariai – fiziniai asmenys – gali pasitraukti iš kooperatyvo tik tai tuo laikotarpiu. Tai atsargi prielaida.

⁽⁹²⁾ Žr. 40 išnašą.

- aplinkybe, kad gerokai prieš savanoriško ARCO likvidavimo procedūros pradžią šios grupės finansinė padėtis jau buvo kritiška, nes, kaip nurodyta (38), (44) ir (82) konstatuojamosiose dalyse, ji buvo daug investavusi į *Dexia* – banko, kurį 2008 m. rudenį Belgijos, Prancūzijos ir Liuksemburgo valstybėms teko gelbėti nuo bankroto, – akcijas, todėl labai mažėjant *Dexia* akcijų vertei nuolat blogėjo ARCO finansinė padėtis, ypač dėl to, kad ARCO savo dalyvavimą *Dexia* sanavimo procese finansavo perimdama dalį jos skolos,
- aplinkybe, kad 2011 m. ARCO sumokėjo stojamąją įmoką (stojamąjį mokestį) ir metinę garantinę įmoką.
- (131) ARCO įgytas pranašumas – tai apsauga nuo kapitalo atsiėmimo, kuri kitu atveju ji būtų galėjusi sustabdyti tikrai taikydama savo įstatų nuostatas, kai būtų pasiekta viršutinė 10 % ⁽⁹³⁾ kapitalo arba 10 % narių riba. Tokio dydžio kapitalas galėjo būti atsiimtas arba tiek narių galėjo pasitraukti, jeigu ARCO būtų pernelyg daug išsiskolinusi arba pradėjusi bankroto ar likvidavimo procedūrą, t. y. – vertinant objektyviai arba veikiau subjektyviai, kaip tam tikrais kitais masinio indėlių atsiėmimo atvejais ⁽⁹⁴⁾, – jeigu nariai būtų galvoję, kad investicijos į ARCO nebėra saugios, pvz., dėl didelės jos patiriamos rizikos, susijusios su *Dexia* finansine padėtimi ir rinkos verte.
- (132) Vertindama ARCO įgytą pranašumą, Komisija laikosi atsargumo principo ⁽⁹⁵⁾ ir atsižvelgia į galimą kapitalo atsiėmimą tik vienu metų laikotarpiu, o ne keliais laikotarpiais. Taikant tokį metodą vertinimo rezultatas turėtų atspindėti mažiausią kooperatyvų garantijų sistemos poveikį, nors iš tikrųjų garantija taip pat galėjo padėti ARCO išvengti ne vieno kapitalo atsiėmimo arba narių pasitraukimo iš bendrovės neviršijant didžiausios leidžiamos ribos. Pagal ARCO įstatus kooperatyvas kapitalo atsiėmimą galėjo stabdyti atsiėmus 10 % kapitalo arba pasitraukus 10 % narių. Apskaičiuodama pagalbos sumą Komisija daro prielaidą, kad ARCO būtų pasirinkusi veiksmingiausią sprendimą – tą, kuris jai būtų padėjęs išsaugoti didžiausią kapitalą. Vertindama narių pasitraukimo galimybę, Komisija remsis mažiausiu narių, kurie yra fiziniai asmenys, skaičiumi tuo laikotarpiu (prasidėjusiu 2008 m. spalio 10 d.), kuriuo pranašumas suteiktas (tai dar viena atsargi prielaida), o šiems nariams priskirs vidutinę kapitalo dalį atitinkamais metais. Vertindama galimybę atsiimti kapitalą Komisija taip pat remsis metų, kuriais kapitalas buvo mažiausias, duomenimis.
- (133) Be to, Komisija atsižvelgia į tai, kad dėl priemonės teikiamas pranašumas iš dalies sumažėjo, nes ARCO, sudaryta iš trijų juridinių asmenų – ARCOPAR, ARCOFIN ir ARCOPLUS, vienintelę stojamąją įmoką ir garantinę įmoką turėjo sumokėti už vienus metus, nors šios įmokos buvo sumokėtos tikrai 2011 m. rudenį, prieš pat ARCO savanorišką likvidavimą.
- (134) Taigi dėl priemonės suteiktas pranašumas lygus mažesniajai iš sumų, gautų atlikus tokius du skaičiavimus: a) iš 10 % kapitalo, turėto tais metais, kuriais kapitalas buvo mažiausias laikotarpiu nuo 2008 m. spalio 10 d. iki 2011 m. gruodžio 8 d., atėmus bendrą jau sumokėtų įmokų sumą; b) 10 % mažiausią narių skaičių laikotarpiu nuo 2008 m. spalio 10 d. iki 2011 m. gruodžio 8 d. padauginus iš vidutinės kapitalo dalies, kiekvienam nariui priklausiusios tais pačiais metais, atėmus bendrą jau sumokėtų įmokų sumą.
- (135) Apskritai tikimybė, kad investuotojai atsiims savo kapitalą, bėgant laikui didėja, todėl tampa sunkiau apskaičiuoti palūkanas, mokėtinas už suteiktą pranašumą. Siekdama užtikrinti, kad visas ARCO įgytas pranašumas būtų panaikintas, ir norėdama suteikti galimybę valstybei narei naudotis veiklos metodu, skirtu susigrąžinant pagalbą taikytinai palūkanų normai apskaičiuoti ⁽⁹⁶⁾, Komisija laikosi nuomonės, kad visu suteiktu pranašumu buvo galima naudotis ne vėliau kaip nuo 2011 m. gruodžio 8 d., ir prašo, kad palūkanos nuo susigrąžintinių sumų būtų skaičiuojamos nuo 2011 m. gruodžio 8 d. iki jų visiško susigrąžinimo dienos.
- (136) Kad galėtų patikrinti pagalbos apskaičiavimą, Komisija prašo Belgijos pateikti jai sąrašą, kuriame būtų nurodytas atitinkamai ARCOPAR, ARCOFIN ir ARCOPLUS narių skaičius, nustatytas kiekvienų metų pabaigoje laikotarpiu nuo 2008 m. spalio 10 d. iki 2011 m. gruodžio 8 d.

⁽⁹³⁾ Komisija pažymi, kad jeigu kiti ARCO nariai neatsiimtų savo kapitalo, nariai – fiziniai asmenys – galėtų atsiimti didesnę kapitalo procentinę dalį. Vis dėlto siekdama laikytis atsargumo principo Komisija šiems skaičiavimams pasirinko 10 % koeficientą.

⁽⁹⁴⁾ Norėdami palyginti su banku, iš kurio buvo masiškai atsiimami indėliai neseniai patirtos finansų krizės laikotarpiu, žr. bylą *Northern Rock* (OL C 149, 2009 7 1, p. 16).

⁽⁹⁵⁾ Galbūt ir nuvertina šį pranašumą.

⁽⁹⁶⁾ Žr. 2011 m. liepos 28 d. Sprendimą *MEDIAset prieš Komisiją*, C-403/10 P (2011 m. Rink. p. I-117*, paskelbta santrauka, 126 ir 127 punktai, bei nurodyta teismų praktika).

- (137) Savo papildomose pastabose, pateiktose praėjus daugiau kaip pusantrų metų nuo pastabų dėl sprendimo pradėti procedūrą pateikimo laikotarpio pabaigos, Belgijos institucijos esminės naujos informacijos nepateikė. Jos nurodo, kad Komisija negali uždrausti taikyti garantijų, suteiktų nariams, kurie yra fiziniai asmenys. Ji negali reikalauti, kad valstybė sustabdytų visų išmokų mokėjimą pagal kooperatyvų garantijų sistemą ar susigrąžintų išmokas, pagal šią sistemą išmokėtas nariams, kurie yra fiziniai asmenys.
- (138) Pagrįsdamos šias pastabas, Belgijos institucijos primena, kad pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį nariai – fiziniai asmenys – nėra įmonės, ir mano, kad garantijos taikymas nariams, kurie yra fiziniai asmenys, neturi jokios įtakos grupei ARCO ar Belgijos valstybės galimybėms susigrąžinti pagalbą.
- (139) Atsakydama Komisija nurodo, kad lėšos, kurias susigrąžinti nurodoma šiame sprendime, yra būtent grupei ARCO suteikta pagalba.
- (140) Ji pabrėžia, kad taikant Sutarties 108 straipsnio 2 dalį užtenka nustatyti, kad valstybės suteikta pagalba nesuderinama su vidaus rinka, siekiant pagrįstai nurodyti valstybei tokią pagalbą panaikinti ⁽⁹⁷⁾. Todėl Belgijos institucijos negali teigti, kad draudimas taikyti garantiją, kuri pripažinta nesuderinama pagalba, prieštarauja Sąjungos teisei.
- (141) Taigi jos turėjo paisyti sprendime pradėti procedūrą pateikto nurodymo sustabdyti bet kokią nagrinėjamos priemonės įgyvendinimą, o tai reiškia, kad jokie mokėjimai negalėjo būti atlikti.
- (142) Taigi pagrįsta reikalauti, kad Belgija ir toliau neatliktų jokių mokėjimų pagal šią pagalbos priemonę.

Išvada

- (143) Komisija konstatuoja, kad kooperatyvų garantijų sistema yra valstybės pagalba bendrovėms ARCOPAR, ARCOFIN ir ARCOPLUS, kurią Belgija neteisėtai suteikė pažeisdama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį. Todėl Belgija turėtų panaikinti teisės aktą, kuriuo grindžiama kooperatyvų garantijų sistema (būtent 2009 m. balandžio 14 d. įstatymą ir 2011 m. spalio 10 d. karaliaus nutarimą), ir susigrąžinti pagalbos sumą iš ARCOPAR, ARCOFIN bei ARCOPLUS,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Garantijų sistema, kurią Belgija, pažeisdama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį, neteisėtai taikė ARCO finansiniams kooperatyvams, būtent ARCOFIN, ARCOPLUS ir ARCOPAR, yra nesuderinama su vidaus rinka.

2 straipsnis

1. Belgija privalo susigrąžinti iš gavėjų 1 straipsnyje nurodytą suteiktą nesuderinamą pagalbą, kurios vertė lygi mažesniajai iš sumų, gautų atlikus tokius du skaičiavimus:

- iš 10 % kapitalo, turėto tais metais, kuriais kapitalas buvo mažiausias laikotarpiu nuo 2008 m. spalio 10 d. iki 2011 m. gruodžio 8 d., atėmus bendrą jau sumokėtų įmokų sumą, arba
- 10 % mažiausių narių skaičių laikotarpiu nuo 2008 m. spalio 10 d. iki 2011 m. gruodžio 8 d. padauginus iš vidutinės kapitalo dalies, kiekvienam nariui priklausiusios tais pačiais metais, atėmus bendrą jau sumokėtų įmokų sumą.

2. Palūkanos nuo susigrąžintinių sumų skaičiuojamos nuo 2011 m. gruodžio 8 d. iki jų faktinio susigrąžinimo dienos.

⁽⁹⁷⁾ Žr. 2011 m. lapkričio 11 d. Bendrojo Teismo sprendimą *Elliniki Nafpigoataskevastiki ir kiti prieš Komisiją*, T-384/08 (Rink. II p. 380, 133 punktas).

3. Palūkanos skaičiuojamos nuo pagrindinės sumos ir susikaupusių palūkanų pagal 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles ⁽⁹⁸⁾, V skyrių.

4. Nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos Belgija ir toliau neatlieka jokių mokėjimų pagal 1 straipsnyje nurodytą pagalbos priemonę.

3 straipsnis

1. Belgija nutraukia 1 straipsnyje nurodytos pagalbos priemonės taikymą, nes ši priemonė nesuderinama su vidaus rinka.
2. 1 straipsnyje nurodyta pagalba susigrąžinama nedelsiant ir veiksmingai.
3. Belgija užtikrina, kad šis sprendimas būtų įgyvendintas per keturis mėnesius nuo pranešimo apie jį dienos.

4 straipsnis

1. Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą Belgija Komisijai pateikia šią informaciją:
 - a) išsamų šiam sprendimui įgyvendinti numatytų priemonių, kurių jau imtasi, aprašymą;
 - b) dokumentus, kuriais įrodoma, kad naudos gavėjams oficialiai pranešta apie pagalbos grąžinimą.
2. Belgija praneša Komisijai apie nacionalinių priemonių, kurių imtasi šiam sprendimui įgyvendinti, taikymo eigą, kol bus visiškai susigrąžinta 1 straipsnyje nurodyta pagalba. Komisijos prašymu ji nedelsdama pateikia visą informaciją apie priemones, kurių jau imtasi ir kurios numatytos šiam sprendimui įgyvendinti. Ji taip pat pateikia išsamią informaciją apie pagalbos sumas ir palūkanas, kurios iš naudos gavėjų jau susigrąžintos.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Belgijos Karalystei.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 3 d.

Komisijos vardu
Joaquín ALMUNIA
Pirmininko pavaduotojas

⁽⁹⁸⁾ OLL 140, 2004 4 30, p. 1.

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS**2014 m. rugsėjo 26 d.****kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl plaušienos, popieriaus ir kartono gamybos***(pranešta dokumentu Nr. C(2014) 6750)***(Tekstas svarbus EEE)**

(2014/687/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) ⁽¹⁾, ypač į jos 13 straipsnio 5 dalį,

kadangi:

- (1) Direktyvos 2010/75/ES 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Komisija, siekdama palengvinti geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) informacinių dokumentų, apibrėžtų tos direktyvos 3 straipsnio 11 dalyje, rengimą, turi organizuoti savo ir valstybių narių, atitinkamų pramonės sektorių ir aplinkos apsaugos srityje veikiančių nevyriausybinį organizacijų keitimąsi informacija apie pramoninius išmetamuosius teršalus;
- (2) pagal Direktyvos 2010/75/ES 13 straipsnio 2 dalį keitimasis informacija turi apimti informaciją apie įrenginių ir priemonių veikimą teršalų išmetimo aspektu (išreikštą, prireikus, vidurkiais per trumpąjį ir ilgąjį laikotarpius bei susijusiomis nustatytomis sąlygomis), žaliavų suvartojimo ir pobūdžio, vandens suvartojimo, energijos naudojimo ir atliekų susidarymo aspektais, naudotus gamybos metodus, su jais susijusią stebėseną, poveikį įvairių rūšių aplinkos komponentams, ekonominį bei techninį perspektyvumą ir jų raidą, taip pat geriausius prieinamus gamybos būdus ir naujus būdus, nustatytus aptarus tos direktyvos 13 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose minimus klausimus;
- (3) Direktyvos 2010/75/ES 3 straipsnio 12 dalyje apibrėžtos GPGB išvados – tai pagrindinė sudedamoji GPGB informacinių dokumentų dalis, kurioje išdėstomos išvados dėl geriausių prieinamų gamybos būdų, jie aprašomi, pateikiama informacija dėl jų taikymo galimybių, su geriausiais prieinamais gamybos būdais siejamo išmetamųjų teršalų kiekio, susijusios stebėsenos, susijusių suvartojimo lygių ir, prireikus, atitinkamos eksploatavimo vietos atkūrimo priemonių;
- (4) pagal Direktyvos 2010/75/ES 14 straipsnio 3 dalį GPGB išvados turi būti remiamasi nustatant leidimų sąlygas įrenginiams, kuriems taikomas tos direktyvos II skyrius;
- (5) Direktyvos 2010/75/ES 15 straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad kompetentinga institucija nustatytų išmetamųjų teršalų ribines vertes, kuriomis užtikrinama, kad įprastomis eksploatavimo sąlygomis išmetamų teršalų kiekis neviršytų išmetamųjų teršalų kiekio, susijusio su Direktyvos 2010/75/ES 13 straipsnio 5 dalyje nurodytuose sprendimuose dėl GPGB išvadų nustatytų geriausių prieinamų gamybos būdų taikymu;
- (6) Direktyvos 2010/75/ES 15 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad nuo 15 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo galima nukrypti tik tuo atveju, kai dėl su GPGB susijusio išmetamųjų teršalų kiekio būtų patiriamos neproporcingai didelės, palyginti su aplinkai teikiama nauda, sąnaudos, susijusios su atitinkamo įrenginio geografine padėtimi, vietos aplinkos sąlygomis ar techninėmis savybėmis;
- (7) Direktyvos 2010/75/ES 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad leidime nurodyti stebėsenos reikalavimai, kurie minimi direktyvos 14 straipsnio 1 dalies c punkte, kai taikoma, turi būti grindžiami GPGB išvadose aprašytos stebėsenos išvadomis;
- (8) pagal Direktyvos 2010/75/ES 21 straipsnio 3 dalį per ketverius metus nuo sprendimų dėl GPGB išvadų paskelbimo kompetentinga institucija turi persvarstyti ir, jei būtina, atnaujinti visas leidimo sąlygas bei užtikrinti, kad įrenginys atitiktų tas leidimo sąlygas;

⁽¹⁾ OL L 334, 2010 12 17, p. 17.

- (9) 2011 m. gegužės 16 d. Komisijos sprendimu ⁽¹⁾ pagal Direktyvos 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų 13 straipsnį sukurtas keitimosi informacija forumas, kurį sudaro valstybių narių, atitinkamų pramonės sektorių ir aplinkos apsaugos srityje veikiančių nevyriausybinų organizacijų atstovai;
- (10) 2013 m. rugsėjo 20 d. pagal Direktyvos 2010/75/ES 13 straipsnio 4 dalį Komisija gavo to forumo nuomonę apie siūlomą plaušienos, popieriaus ir kartono gamybai taikomo GPGB informacinio dokumento turinį ir šią nuomonę paskelbė viešai ⁽²⁾;
- (11) šiame sprendime numatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 2010/75/ES 75 straipsnio 1 dalį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

GPGB išvados dėl plaušienos, popieriaus ir kartono gamybos yra išdėstytos šio sprendimo priede.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2014 m. rugsėjo 26 d.

Komisijos vardu
Janez POTOČNIK
Komisijos narys

⁽¹⁾ OL C 146, 2011 5 17, p. 3.

⁽²⁾ <https://circabc.europa.eu/w/browse/6516b21a-7f84-4532-b0e1-52d411bd0309>

PRIEDAS

GPGB IŠVADOS DĖL PLAUSIENOS, POPIERIAUS IR KARTONO GAMYBOS

TAIKYMO SRITIS	79
BENDROSIOS APLINKYBĖS	80
SU GPGB SIEJAMI IŠMETAMŲJŲ TERŠALŲ KIEKIAI	80
Į VANDENĮ IŠLEIDŽIAMŲ TERŠALŲ KIEKIO VIDURKIO NUSTATYMO LAIKOTARPIAI	80
Į ORĄ IŠMETAMIEMS TERŠALAMS TAIKOMOS PAMATINĖS SĄLYGOS	80
Į ORĄ IŠMETAMŲ TERŠALŲ KIEKIO VIDURKIO NUSTATYMO LAIKOTARPIAI	81
APIBRĖŽTYS	81
1.1. Bendrosios GPGB išvados plaušienos ir popieriaus pramonei	84
1.1.1. Aplinkosaugos vadybos sistema	84
1.1.2. Medžiagų tvarkymas ir gera ūkvedyba	85
1.1.3. Vandens ir nuotekų tvarkymas	86
1.1.4. Energijos suvartojimas ir energijos vartojimo efektyvumas	87
1.1.5. Kvapo skleidimas	88
1.1.6. Pagrindinių proceso parametrų ir teršalų išmetimo į vandenį ir orą stebėseną	89
1.1.7. Atliekų tvarkymas	91
1.1.8. Teršalų išleidimas į vandenį	92
1.1.9. Triukšmo skleidimas	93
1.1.10. Eksploatavimo nutraukimas	94
1.2. GPGB išvados dėl kraftplaušienos gamybos proceso	94
1.2.1. Nuotekos ir į vandenį išleidžiami teršalai	94
1.2.2. Teršalų išmetimas į orą	96
1.2.3. Atliekų susidarymas	102
1.2.4. Energijos suvartojimas ir energijos vartojimo efektyvumas	103
1.3. GPGB išvados dėl sulfitinės plaušienos gamybos proceso	104
1.3.1. Nuotekos ir į vandenį išleidžiami teršalai	104
1.3.2. Teršalų išmetimas į orą	106
1.3.3. Energijos suvartojimas ir energijos vartojimo efektyvumas	108
1.4. GPGB išvados dėl mechaninės plaušienos ir cheminės mechaninės plaušienos gamybos	109
1.4.1. Nuotekos ir į vandenį išleidžiami teršalai	109
1.4.2. Energijos suvartojimas ir energijos vartojimo efektyvumas	110
1.5. GPGB išvados dėl makulatūros perdirbimo	111
1.5.1. Medžiagų tvarkymas	111

1.5.2.	Nuotekos ir į vandenį išleidžiami teršalai	112
1.5.3.	Energijos suvartojimas ir energijos vartojimo efektyvumas	114
1.6.	GPGB išvados dėl popieriaus gamybos ir susijusių procesų	114
1.6.1.	Nuotekos ir į vandenį išleidžiami teršalai	114
1.6.2.	Teršalų išmetimas į orą	117
1.6.3.	Atliekų susidarymas	117
1.6.4.	Energijos suvartojimas ir energijos vartojimo efektyvumas	117
1.7.	Metodų aprašymas	118
1.7.1.	Teršalų išmetimo į orą prevencijos ir kontrolės metodų aprašymas	118
1.7.2.	Gėlo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų srauto bei nuotekų užterštumo mažinimo metodų aprašymas	121
1.7.3.	Atliekų susidarymo prevencijos ir atliekų tvarkymo metodų aprašymas	126

TAIKYMO SRITIS

Šios GPGB išvados susijusios su veikla, nurodyta Direktyvos 2010/75/ES I priedo 6.1 skirsnio a ir b punktuose, t. y. integruota ir neintegruota pramoniniuose įrenginiuose atliekama šių gaminių gamyba:

- a) plaušienos iš medienos arba kitų pluoštinių medžiagų;
- b) popieriaus ir kartono, kurių gamybos pajėgumas didesnis kaip 20 tonų per dieną.

Šios GPGB išvados visų pirma skirtos šiems procesams ir veiklai:

- i. cheminės plaušienos gamybai:
 - a. kraftplaušienos (sulfatinės plaušienos) gamybos procesui;
 - b. sulfitinės plaušienos gamybos procesui;
- ii. mechaninės ir cheminės mechaninės plaušienos gamybai;
- iii. makulatūros perdirbimui pašalinant dažus ir jų nepašalinant;
- iv. popieriaus gamybai ir susijusiems procesams;
- v. visiems plaušienos ir popieriaus gamyklose naudojamiems regeneravimo katilams ir kalkių degimo krosnims.

Šios GPGB išvados neskirtos šiai veiklai:

- i. plaušienos gamybai iš ne medienos pluoštinių žaliavų (pvz., vienmečių augalų);
- ii. stacionariems vidaus degimo varikliams;
- iii. garo ir elektros energijos gamybai skirtiems kurą deginantiems įrenginiams, išskyrus regeneravimo katilus;
- iv. popieriaus gamybos mašinų ir kreidavimo įrenginių džiovinimams su vidiniais degikliais.

Kiti informaciniai dokumentai, susiję su veikla, kuriai taikomos šios GPGB išvados, nurodyti toliau.

Informaciniai dokumentai	Veikla
Pramoninės aušinimo sistemos (angl. ICS)	Pramoninės aušinimo sistemos, pvz., aušinimo bokštai, plokštiniai šilumokaičiai
Ekonominiai klausimai ir poveikis aplinkos terpėms (angl. ECM)	Su taikomais metodais susiję ekonominiai klausimai ir poveikis aplinkos terpėms

Informaciniai dokumentai	Veikla
Teršalų išmetimas iš saugyklų (angl. EFS)	Teršalų išsiskyrimas iš cisternų, vamzdynų ir saugomų cheminių medžiagų
Energijos vartojimo efektyvumas (angl. ENE)	Bendrasis energijos vartojimo efektyvumas
Dideli kurą deginantys įrenginiai (angl. LCP)	Garų ir elektros energijos gamyba plaušienos ir popieriaus gamyklose naudojant kurą deginančius įrenginius
Bendrieji stebėsenos principai (angl. MON)	Teršalų išmetimo stebėseną
Atliekų deginimas (angl. WI)	Deginimas gamykloje ir bendras atliekų deginimas
Atliekų tvarkymo pramonė (angl. WT)	Kuro iš atliekų ruošimas

BENDROSIOS APLINKYBĖS

Šiose GPGB išvadose išvardyti ir aprašyti gamybos būdai nėra privalomi ar išsamūs. Gali būti naudojami ir kiti gamybos būdai, kuriais užtikrinamas bent lygiavertis aplinkos apsaugos lygis.

Jeigu nenurodyta kitaip, šias GPGB išvadas galima taikyti visuotinai.

SU GPGB SIEJAMI IŠMETAMŲJŲ TERŠALŲ KIEKIAI

Jei to paties vidurkio nustatymo laikotarpio su geriausiais prieinamais gamybos būdais siejamų išmetamųjų teršalų kiekiai pateikiami skirtingais vienetais (pvz., koncentracijos ir konkrečios apkrovos vertės (t. y. kiekvienai grynosios produkcijos tonai)), skirtingi su GPGB siejamo išmetamųjų teršalų kiekio reikšimo būdai vertintini kaip lygiavertės alternatyvos.

Integruotose ir įvairius produktus gaminančiose plaušienos ir popieriaus gamyklose atskiriems procesams (plaušinimo, popieriaus gamybos) ir (arba) produktams nustatyti su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai turi būti sumuojami pagal maišymo taisyklę, grindžiamą jų dalimi nuotekose.

Į VANDENĮ IŠLEIDŽIAMŲ TERŠALŲ KIEKIO VIDURKIO NUSTATYMO LAIKOTARPIAI

Jei nenurodyta kitaip, su GPGB siejamo į vandenį išleidžiamų teršalų kiekio vidurkio nustatymo laikotarpiai nustatomi kaip nurodyta toliau.

Dienos vidurkis	24 val. mėginių ėmimo laikotarpio vidurkis – srautui proporcingas sudėtinis mėginys ⁽¹⁾ arba – jei įrodoma, kad srautas pakankamai pastovus – lygiatarpis mėginys ⁽¹⁾ .
Metinis vidurkis	Visų per metus išmatuotų dienos vidurkių, įvertintų atsižvelgiant į dienos produkciją ir išreikštų kaip išmestų cheminių medžiagų masė pagamintų ar perdirbtų produktų ir (arba) medžiagų masės vienetai, vidurkis.

⁽¹⁾ Išskirtiniais atvejais gali prirėkti taikyti kitokią mėginių ėmimo procedūrą (pvz., akimirkinį ėmimą).

Į ORĄ IŠMETAMIEMS TERŠALAMS TAIKOMOS PAMATINĖS SĄLYGOS

Su GPGB siejami į orą išmetamųjų teršalų kiekiai grindžiami norminėmis sąlygomis: sausosios dujos, temperatūra – 273,15 K, slėgis – 101,3 kPa. Jei su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai pateikiami kaip koncentracijos vertės, nurodomas etaloninis O₂ kiekis (tūrio procentais)

Perskaičiavimas į etaloninę deguonies koncentraciją

Toliau pateikta formulė išmetamųjų teršalų koncentracijai esant etaloniniam deguonies kiekiui apskaičiuoti:

$$E_R = \frac{21 - O_R}{21 - O_M} \times E_M$$

Šioje formulėje:

- E_E (mg/Nm³) – išmetamųjų teršalų koncentracija esant etaloniniam deguonies kiekiui O_E ;
- O_E (vol %) – etaloninis deguonies kiekis;
- E_M (mg/Nm³) – išmatuota išmetamųjų teršalų koncentracija esant išmatuotam deguonies kiekiui O_M ;
- O_M (vol %) – išmatuotas deguonies kiekis.

Į ORĄ IŠMETAMŲ TERŠALŲ KIEKIO VIDURKIO NUSTATYMO LAIKOTARPIAI

Jei nenurodyta kitaip, su GPGB siejamo į orą išmetamųjų teršalų kiekio vidurkio nustatymo laikotarpiai nustatomi kaip nurodyta toliau.

Dienos vidurkis	24 val. laikotarpio vidurkis remiantis nuolatinio matavimo galiojančiais valandiniais vidurkiais.
Mėginių ėmimo laikotarpio vidurkis	Vidutinė trijų iš eilės matavimų, kurių kiekvieno trukmė ne mažesnė kaip 30 min., vertė.
Metinis vidurkis	Jei matuojama nuolat: visų galiojančių valandinių vidurkių vidurkis. Jei matuojama periodiškai: per vienus metus nustatytų visų mėginių ėmimo laikotarpio vidurkių vidurkis.

APIBRĖŽTYS

Šiose GPGB išvadose vartojamų terminų apibrėžtys

Vartojamas terminas	Apibrėžtis
Nauja gamykla	Po šių GPGB išvadų paskelbimo įrenginio eksploatavimo vietoje pirmą kartą naudoti leidžiama gamykla ar visiškai pakeista gamykla ant esamo įrenginio pagrindo.
Esama gamykla	Ne nauja gamykla.
Svarbus atnaujinimas	Svarbus gamyklos ir (arba) taršos mažinimo sistemos konstrukcijos ar technologijos keitimas ir kartu technologinių agregatų ir susijusios įrangos pritaikymas ar pakeitimas naujais.
Nauja dulkių sulaikymo sistema	Po šių GPGB išvadų paskelbimo įrenginio eksploatavimo vietoje pirmą kartą naudojama dulkių sulaikymo sistema.
Esama dulkių sulaikymo sistema	Ne nauja dulkių sulaikymo sistema.
Nekondensuojamos kvapiosios dujos (NCG)	Nemalonaus kvapo dujos, susidaranti gaminant kraftplaušieną.
Koncentruotos nekondensuojamos kvapiosios dujos (CNCG)	Koncentruotos nekondensuojamos kvapiosios dujos, arba stipraus kvapo dujos – bendrosios redukuotos sieros (BRS) turinčios dujos, susidaranti virinant, išgarinant ar vandens garais distiliuojant kondensatus.

Vartojamas terminas	Apibrėžtis
Stipraus kvapo dujos	Koncentruotos nekondensuojamos kvapiosios dujos (CNCG).
Silpno kvapo dujos	Atskiestos nekondensuojamos kvapiosios dujos – BRS turinčios dujos, kurios nėra stipraus kvapo dujos (pvz., dujos, sklindančios iš cisternų, plovimo filtrų, skiedrų bunkerių, kalkių dumblo filtrų, džiovavimo mašinų).
Silpno kvapo dujų likučiai	Silpno kvapo dujos, kurios sklinda ne iš regeneravimo katilo, kalkių degimo krosnies ar BRS degiklio.
Nuolatinis matavimas	Matavimas gamykloje stacionariai sumontuota automatine matavimo sistema (AMS).
Periodinis matavimas	Matuojamojo dydžio (konkreto dydžio, kurį reikia išmatuoti) nustatymas tam tikrais laiko intervalais rankiniais ar automatiniais metodais.
Pasklidieji išmetamieji teršalai	Išmetamieji teršalai, susidarantys įprastomis veikimo sąlygomis dėl lakiųjų medžiagų ar dulkių tiesioginio (ne per vamzdžius) sąlyčio su aplinka.
Integruota gamyba	Plaušiena ir popierius arba kartonas gaminami toje pačioje gamybos vietoje. Prieš gaminant popierių (ir) arba kartoną plaušiena paprastai nedžiovinama.
Neintegruota gamyba	a) Prekinės (parduoti skirtos) plaušienos gamyba gamyklose, kuriose nenaudojamos popieriaus gamybos mašinos, arba b) popieriaus ir (arba) kartono gamyba tik iš kitose gamyklose pagamintos (prekinės) plaušienos.
Grynoji produkcija	i) Popieriaus gamyklų: nesupakuota, parduoti tinkama produkcija po paskutinio ritinių vyniojimo ir pjovimo etapo, t. y. prieš perdarymą. ii) Autonominių kreidavimo įrenginių: produkcija po kreidavimo. iii) Minkštojo popieriaus gamyklų: parduoti tinkama produkcija po minkštojo popieriaus gaminimo mašinos prieš jį vyniojant ir nenaudojant šerdies. iv) Prekinės plaušienos gamyklų: supakuota produkcija (OMT). v) Integruotų gamyklų: grynoji plaušienos produkcija – supakuota produkcija (OMT) ir popieriaus gamyklai perduota plaušiena (skaičiuojama 90 % sausio, t. y. orasausė, plaušiena); grynoji popieriaus produkcija – tokia pat kaip i punkte.
Specialiosios paskirties popieriaus gamykla	Gamykla, kurioje gaminamas įvairių rūšių specialiosios (pramoninės ir nepramoninės) paskirties popierius ir kartonas, pasižymintis ypatingomis savybėmis, turintis palyginti mažą galutinių naudotojų rinką ar naudojamas specializuotoms reikmėms, dažnai sukurtas specialiai konkrečiam klientui ar galutinių naudotojų grupei. Specialiosios paskirties popieriaus pavyzdžiai – rūkomasis popierius, filtravimo popierius, metalizuotas popierius, terminis popierius, savaiminio kopijavimo popierius, lipnios etiketės, blizgusis kreiduotas popierius, gipso kartonas ir specialusis vaškinis, izoliacinis, stogo dangų popierius, asfaltkartonis ir kitokios specialiosios paskirties ar kitaip specialiai apdorotas popierius. Visos šios rūšys nepriskiriamos prie standartinio popieriaus kategorijų.
Lapuočių mediena	Medienos rūšių grupė, kuriai priklauso, pvz., drebulė, bukas, beržas ir eukaliptas. Terminas <i>lapuočių mediena</i> vartojamas kaip termino <i>spygliuočių mediena</i> antonimas.
Spygliuočių mediena	Spygliuočių, pvz., pušies ir eglės mediena. Terminas <i>spygliuočių mediena</i> vartojamas kaip termino <i>lapuočių mediena</i> antonimas.
Kaustizacija	Kalkių ciklo procesas, per kurį hidroksidas (baltasis šarmas) atgaunamas vykstant reakcijai $\text{Ca(OH)}_2 + \text{CO}_3^{2-} \rightarrow \text{CaCO}_3 (\text{s}) + 2 \text{OH}^-$.

SANTRUMPOS

Vartojamas terminas	Apibrėžtis
OMT	Orasausės masės (plaušienos) tona, esant 90 % sausiui.
AOH	Adsorbuojamieji organiniai halogenidai, nustatyti pagal nuotekoms taikomą standartinį metodą EN ISO: 9562.
BDS	Biocheminis deguonies suvartojimas – ištirpusio deguonies kiekis, kurio mikroorganizmams reikia organinėms medžiagoms nuotekose suskaidyti.
CMP	Cheminė mechaninė plaušiena
CTMP	Cheminė termomechaninė plaušiena
ChDS	Cheminis deguonies suvartojimas – chemiškai oksiduojamų organinių medžiagų kiekis nuotekose (paprastai remiamasi oksidavimo dichromatu analize).
SM	Sausosios medžiagos, išreikštos masės procentais.
DTPA	Dietilentriamino pentaacto rūgštis (balinant peroksidu naudojamas kompleksodaris ir (arba) kompleksonas)
ECF (angl. <i>Elemental Chlorine Free</i>)	Nenaudojant elementinio chloro.
EDTA	Etilendiamino tetraacto rūgštis (kompleksodaris ir (arba) kompleksonas)
H ₂ S	Vandenilio sulfidas.
LKP	Lengvasis kreidinis popierius.
NO _x	Azoto oksido (NO) ir azoto dioksido (NO ₂) suma, išreiškiamą kaip NO ₂ .
NSPC	Neutrali sulfitinė pusiau cheminė (plaušiena)
PP	Perdirbti plaušai
SO ₂	Sieros dioksidas
TCF (angl. <i>Totally Chlorine Free</i>)	Visiškai nenaudojant chloro
Tot-N	Bendrąjį azoto kiekį (Tot-N), pateikiamą kaip N kiekis, sudaro organinis azotas, laisvasis amoniakas ir amonis (NH ₄ ⁺ -N), nitritai (NO ₂ ⁻ -N) ir nitratai (NO ₃ ⁻ -N).
Tot-P	Bendrąjį fosforo kiekį (Tot-P), pateikiamą kaip P kiekis, sudaro ištirpęs fosforas ir bet koks netirpus fosforas, kuris nuosėdų pavidalu ar su mikroorganizmais patenka į nuotekas.
TMP	Termomechaninė plaušiena.
BOA	Bendrasis organinės anglies kiekis

Vartojamas terminas	Apibrėžtis
BRS	Bendrasis redukuotos sieros kiekis. Per plaušinio proceso susidarančių nemalonaus kvapo redukuotos sieros junginių – vandenilio sulfido, metiltolio, dimetilsulfido ir dimetildisulfido – kiekių suma, išreikšta kaip S kiekis.
BSM	Bendrasis skendinčių medžiagų kiekis (nuotekose). Skendinčias medžiagas sudaro smulkios pluošto atplaišos, užpildai, smulkiosios dalelės, nenusėdusi biomasė (mikroorganizmų sanaujos) ir kitos smulkios dalelės.
LOJ	Direktyvos 2010/75/ES 3 straipsnio 45 punkte apibrėžti lakieji organiniai junginiai.

1.1. BENDROSIOS GPGB IŠVADOS PLAUŠIENOS IR POPIERIAUS PRAMONEI

Be šiamo skirsnyje išdėstytų bendrųjų GPGB išvadų, galioja ir 1.2–1.6 skirsniuose nurodyti konkretiems procesams skirti GPGB.

1.1.1. Aplinkosaugos vadybos sistema

1 GPGB. Siekiant didinti plaušienos, popieriaus ir kartono gamyklų bendrąją aplinkosauginę veiksmingumą, GPGB – aplinkos vadybos sistemos (AVS), kuriai būdingos visos toliau išvardytos ypatybės, įgyvendinimas ir taikymas:

- a) vadovybės, įskaitant aukščiausiąją vadovybę, įsipareigojimas;
- b) aplinkos politikos, kuri apimtų nuolatinį įrenginio modernizavimą, už kurią atsakinga vadovybė, nustatymas;
- c) planavimas ir būtinų procedūrų rengimas, tikslų ir užduočių nustatymas, juos susiejant su finansiniu planavimu ir investicijomis;
- d) procedūrų įgyvendinimas, ypatingą dėmesį skiriant:
 - i. struktūrai ir atsakomybei,
 - ii. mokymui, informuotumui ir kompetencijai,
 - iii. ryšiams,
 - iv. darbuotojų dalyvavimui,
 - v. dokumentams,
 - vi. veiksmingam procesų valdymui,
 - vii. techninės priežiūros programoms,
 - viii. avarinei parengčiai ir reagavimui,
 - ix. atitikties aplinkos teisės aktams užtikrinimui;
- e) veiklos parametrų tikrinimas ir taisomieji veiksmai, ypatingą dėmesį skiriant:
 - i. stebėsenai ir matavimui (taip pat žr. informacinį dokumentą „Bendrieji stebėsenos principai“),
 - ii. taisomiesiems ir prevenciniams veiksams,
 - iii. įrašų tvarkymui,
 - iv. nepriklausomam (jei įmanoma) vidaus ir išorės auditui siekiant nustatyti, ar AVS atitinka numatytas priemones ir ar ji tinkamai įgyvendinama bei palaikoma;

- f) AVS persvarstymas ir jos nuolatinio tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo užtikrinimas (šią užduotį atlieka aukščiausioji vadovybė);
- g) domėjimasis švaresnių technologijų raida;
- h) įrenginio poveikio aplinkai nutraukus jo eksploataciją apsvaistymas naujos gamyklos projektavimo etapu ir per visą jos eksploataavimo laikotarpį;
- i) reguliarus lyginamosios sektoriaus analizės taikymas.

Taikymas

AVS taikymo sritis (pvz., išsamumas) ir pobūdis (pvz., standartizuota ar nestandartizuota) apskritai yra susiję su gamyklos pobūdžiu, mastu ir sudėtingumu, taip pat su galimo jos poveikio aplinkai dydžiu.

1.1.2. Medžiagų tvarkymas ir gera ūkvedyba

2 GPGB. Siekiant kuo labiau sumažinti gamybos procesų poveikį aplinkai, GPGB – geros ūkvedybos principų taikymas naudojant toliau išvardytų metodų derinį.

	Metodas
a	Atidžiai rinktis ir kontroliuoti chemines medžiagas ir priedus
b	Atlikti cheminių medžiagų sąnaudų ir išieigos analizę, įskaitant cheminių medžiagų kiekius ir toksines savybes
c	Naudoti kuo mažiau cheminių medžiagų – tik tiek, kiek būtina pagal galutinio produkto kokybės specifikacijas
d	Vengti kenksmingųjų medžiagų (pvz., dispersijų, valymo medžiagų ar paviršinio aktyvumo medžiagų, kuriose yra nonilfenoleksilato) naudojimo ir pakeisti jas mažiau kenksmingomis alternatyvomis
e	Užtikrinti, kad kuo mažiau cheminių medžiagų patektų į dirvožemį dėl nuotėkio, atmosferinių iškritų ir netinkamo žaliavų, produktų ar likučių sandėliavimo
f	Parengti veiksmų išsiliejus cheminiams produktams programą ir geriau izoliuoti atitinkamus taršos šaltinius, siekiant išvengti dirvožemio ir gruntinio vandens taršos
g	Tinkamai suprojektuoti vamzdynų ir sandėliavimo sistemas, kad paviršiai išliktų švarūs ir juos reikėtų mažiau plauti ir valyti

3 GPGB. Siekiant mažinti organinių kompleksų, (pvz., EDTA ar DTPA), kurie nėra lengvai biologiškai skaidūs, išskyrimą balinant peroksidu, GBGB – toliau išvardytų metodų derinys.

	Metodas	Taikymas
a	Nustatyti į aplinką patenkančių kompleksų kiekį, atliekant periodinį matavimą	Netaikoma gamykloms, kuriose kompleksų nenaudojama
b	Optimizuoti procesus, kad kompleksų, kurie nėra lengvai biologiškai skaidūs, būtų sunaudojama ir išmetama mažiau	Netaikoma gamykloms, kuriose ne mažiau kaip 70 % EDTA ir (arba) DTPA pašalinama jų nuotekų valymo įrenginyje arba vykstant nuotekų valymo procesui
c	Teikti pirmenybę biologiškai skaidžių ar pašalinamų kompleksų naudojimui ir taip palapsniui atsisakyti neskaidžių produktų naudojimui	Taikymas priklauso nuo to, ar esama tinkamų pakaitalų (biologiškai skaidžių medžiagų, atitinkančių, pvz., plaušienos baltumo reikalavimą)

1.1.3. Vandens ir nuotekų tvarkymas

4 GPGB. Siekiant mažinti nuotekų susidarymą ir taršos apkrovą sandėliuojant ir ruošiant medieną, GBGB – toliau išvardytų metodų derinys.

	Metodas	Taikymas
a	Sausasis žievės skutimas (aprašymą žr. 1.7.2.1 skirsnyje)	Taikoma ribotai, jei būtinas didelis grynumas ir baltumas, kai balinama visiškai nenaudojant chloro.
b	Rąstinės medienos tvarkymas tokiu būdu, kad žievė ir mediena nebūtų užteršta žemėmis ir akmenėliais	Taikoma visuotinai.
c	Medienos aikštelės, visų pirma paviršių, ant kurių sandėliuojamos skiedros, grindimas grindiniu	Gali būti taikoma ribotai – priklausomai nuo medienos aikštelės ir sandėliavimo zonos dydžio.
d	Purškiamo vandens srauto valdymas ir paviršinių nuotekų nuo medienos aikštelės kiekio mažinimas	Taikoma visuotinai.
e	Užterštų paviršinių nuotekų nuo medienos aikštelės surinkimas ir skendinčių medžiagų atskyrimas prieš biologinį valymą	Gali būti taikoma ribotai – priklausomai nuo paviršinių nuotekų užterštumo (nedidelė koncentracija) ir (arba) nuotekų valymo įrenginio dydžio (dideli kiekiai).

Su GBGB siejamas nuotekų srautas, kai žievė skutama sausuoju būdu, yra 0,5–2,5 m³/OMT.

5 GPGB. Siekiant mažinti gėlo vandens naudojimą ir nuotekų susidarymą, GPGB – kuo uždaresnė vandens sistema, kuri būtų techniškai įmanoma atsižvelgiant į tai, kokios rūšies plaušiena ir popierius gaminami; tuo tikslu naudojamas toliau išvardytų metodų derinys.

	Metodas	Taikymas
a	Vandens naudojimo stebėseną ir optimizavimą	Taikoma visuotinai.
b	Vandens recirkuliacijos galimybių įvertinimas	
c	Pusiausvyros tarp vandens grandinės uždaro ir galimų trūkumų radimas; jei reikia, papildomos įrangos įrengimas	
d	Mažiau užteršto sandarinimo vandens iš vakuuminių siurblių atskyrimas ir pakartotinis naudojimas	
e	Švaraus aušinimo vandens atskyrimas nuo užteršto technologinio vandens ir jo pakartotinis naudojimas	
f	Pakartotinis technologinio vandens naudojimas vietoj gėlo vandens (vandens recirkuliacija ir uždaro vandens grandinės)	Taikoma naujoms gamykloms ir svarbaus atnaujinimo atveju. Gali būti taikoma ribotai – priklausomai nuo vandens kokybės ir (arba) produktų kokybės reikalavimų, dėl techninių apribojimų (pvz., nuosėdų ar apnašų susidarymo vandens sistemoje) arba dėl stipresnio nemalonaus kvapo.
g	Technologinio vandens (jo dalies) valymas vykstant technologiniam procesui, kad geresnės kokybės vandenį būtų galima grąžinti į technologinį procesą ar naudoti pakartotinai	Taikoma visuotinai.

Su GBGB siejamo nuotekų srauto išvalytų nuotekų išleidimo vietoje metinės vidutinės vertės pateiktos toliau.

Sektorius	Su GBGB siejamas nuotekų srautas
Balintoji kraftplaušiena	25–50 m ³ /OMT
Nebalintoji kraftplaušiena	15–40 m ³ /OMT
Balintoji sulfitinė plaušiena, skirta popieriui gaminti	25–50 m ³ /OMT
Magnefitinė plaušiena	45–70 m ³ /OMT
Tirpioji plaušiena	40–60 m ³ /OMT
NSPC plaušiena	11–20 m ³ /OMT
Mechaninė plaušiena	9–16 m ³ /t
CTMP ir CMP	9–16 m ³ /OMT
Popieriaus gamyklos, kuriose naudojami perdirbti plaušai ir neatliekamas dažų šalinimas	1,5–10 m ³ /t (didesnis srautas dažniausiai siejamas su sulankstomų kartono dėžučių gamyba)
Popieriaus gamyklos, kuriose naudojami perdirbti plaušai ir atliekamas dažų šalinimas	8–15 m ³ /t
Popieriaus gamyklos, kuriose iš perdirbtų plaušų gaminamas minkštasis popierius ir atliekamas dažų šalinimas	10–25 m ³ /t
Neintegruotos popieriaus gamyklos	3,5–20 m ³ /t

1.1.4. Energijos suvartojimas ir energijos vartojimo efektyvumas

6 GPGB. Siekiant mažinti plaušienos ir popieriaus gamyklose suvartojamo kuro ir energijos kiekį, GPGB – a metodas ir kitų toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas	Taikymas
a	Energijos vadybos sistemos, kuriai būdingos visos nurodytos ypatybės, naudojimas: i) bendro gamykloje suvartojamos ir pagaminamos energijos kiekio įvertinimas ii) galimybių gauti energiją iš atliekų nustatymas, kiekybinis įvertinimas ir optimizavimas iii) optimalaus energijos vartojimo stebėseną ir užtikrinimą	Taikoma visuotinai.
b	Energijos gavyba deginant tas plaušienos ir popieriaus gamybos atliekas ir likučius, kuriuose yra daug organinių medžiagų ir kurių šiluminumas didelis; atsižvelgiama į 12 GPGB	Taikoma tik tada, kai plaušienos ir popieriaus gamybos atliekų ir likučių, kuriuose yra daug organinių medžiagų ir kurių šiluminumas didelis, neįmanoma perdirbti ar naudoti pakartotinai.

	Metodas	Taikymas
c	Kuo didesnio gamybos procesams reikalingo garo ir elektros energijos kiekio gavimas bendrai gaminant šilumą ir elektros energiją	Taikoma visoms naujoms gamykloms ir energijos jėgainės svarbaus atnaujinimo atveju. Taikymas esamose gamyklose gali būti ribotas priklausomai nuo gamyklos išdėstymo ir turimos erdvės.
d	Perteklinės šilumos naudojimas biomasei ir dumbalui džiovinti, katilams tiekiamam vandeniui bei technologiniam vandeniui šildyti, pastatams šildyti ir kt.	Šis metodas gali būti taikomas ribotai tais atvejais, kai šilumos šaltiniai ir atitinkamos vietos yra toli vieni nuo kitų.
e	Termokompresorių naudojimas	Taikoma naujoms ir esamoms visų rūšių popieriaus gamykloms ir kreidavimo mašinoms, jeigu turima vidutinio slėgio garo.
f	Garų ir kondensato vamzdžių jungiamųjų detalių izoliavimas	Taikoma visuotinai.
g	Efektyviai energiją vartojančių vakuuminių sistemų naudojimas vandeniui šalinti	
h	Didelio našumo elektrinių variklių, siurblių ir maišytuvų naudojimas	
i	Dažnio keitiklių naudojimas ventiliatoriams, kompresoriams ir siurbliams	
j	Garų slėgio lygio parinkimas pagal faktinį slėgio poreikį	

Aprašymas

c metodas: šilumos ir elektros energijos arba mechaninės energijos gamyba vieno proceso metu (kogeneracijoje jėgainėje). Plaušienos ir popieriaus pramonėje įprastose kogeneracinėse jėgainėse naudojamos garo turbinos ir (arba) dujų turbinos. Ekonominis efektyvumas (ekonomija ir laikas, per kurį jėgainė atsiperka) labiausiai priklauso nuo elektros energijos ir kuro kainos.

1.1.5. Kvapo skleidimas

Dėl kraftplaušienos ir sulfitinės plaušienos gamyklų išmetamų nemalonaus kvapo dujų, kuriose yra sieros, žr. konkrečioms procesams skirtus GPGB, pateiktus 1.2.2 ir 1.3.2 skirsniuose.

7 GPGB. Siekiant išvengti iš nuotekų sistemos sklindančių kvapiųjų junginių ir sumažinti jų kiekį, GPGB – toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas
I. Taikoma su vandens sistemos uždaru susijusiems kvapams	
a	Popieriaus gamyklos procesai, masės rezervuarai ir vandens cisternos, vamzdynai ir indai projektuojami taip, kad vandens grandinėse ir susijusiuose agregatuose būtų išvengta ilgos išbuvimo trukmės, stovinčio vandens zonų ir prasto maišymo sričių ir tokiu būdu būtų išvengta nevaldomo organinių ir biologinių medžiagų nusėdimo, irimo ir skaidymosi.
b	Kvapus sukeliančioms ir irimą skatinančioms bakterijoms naikinti naudojami biocidai, dispergentai arba oksidatoriai (pvz., katalizinė dezinfekcija vandenilio peroksidu).

	Metodas
c	Numatomi vidiniai valymo procesai, siekiant sumažinti organinių medžiagų koncentraciją ir dėl jų galintį atsirasti kvapą apytakinio vandens sistemoje.

II. Taikoma su nuotekų valymu ir dumblo tvarkymu susijusiems kvapams, kad nuotekose ar dumble nesusidarytų anaerobinės sąlygos

a	Įrengiama uždara kanalizacija su valdoma ventilacija, kurioje tam tikrais atvejais naudojamos cheminės medžiagos, kad susidarytų mažiau vandenilio sulfido ir kad jis oksiduotųsi.
b	Vengiama perteklinio išlyginimo rezervuarų aeravimo, tačiau palaikomas pakankamas maišymas.
c	Užtikrinamas pakankamas aeravimo rezervuarų aeravimas ir maišymas; aeravimo sistema reguliariai tikrinama.
d	Užtikrinamas tinkamas dumblo antrinio nusodintuvo veikimas ir grąžinamojo dumblo išsiurbimas.
e	Ribojama dumblo buvimo dumblo talpyklose trukmė – dumblas nenutrūkstamai tiekiamas į sausimo agregatus.
f	Vengiama laikyti nuotekas išsiliejimo baseine ilgiau nei būtina; išsiliejimo baseinas laikomas tuščias.
g	Jei naudojamos dumblo džiovyklos, iš terminės dumblo džiovyklos išeinančios dujos plaunamos ir (arba) biologiškai filtruojamos (pvz., komposto filtrais).
h	Vengiama nevalytoms nuotekoms naudoti oro aušinimo bokštus naudojant plokštinius šilumokaičius.

1.1.6. Pagrindinių proceso parametų ir teršalų išmetimo į vandenį ir orą stebėseną

8 GPGB. GPGB – pagrindinių proceso parametų stebėseną, kaip nurodyta toliau pateiktoje lentelėje.

I. Su teršalų išmetimu į orą susijusių pagrindinių proceso parametų stebėseną

Parametras	Stebėsenos dažnumas
Degimo procesų dūmų dujų slėgis, temperatūra, deguonies, CO ir vandens garų kiekis	Nuolatinė stebėseną

II. Su teršalų išleidimu į vandenį susijusių pagrindinių proceso parametų stebėseną

Parametras	Stebėsenos dažnumas
Vandens srautas, temperatūra ir pH	Nuolatinė stebėseną
P ir N kiekis biomasėje, dumblo indeksas, amoniako bei ortofosfato perteklius nuotekose, mikroskopinė biomasės analizė	Periodinė stebėseną
Anaerobinio nuotekų valymo vietoje susidariusių biodujų tūrio srautas ir CH ₄ kiekis	Nuolatinė stebėseną
H ₂ S ir CO ₂ kiekis anaerobinio nuotekų valymo vietoje susidariusiose biodujuose	Periodinė stebėseną

9 GPGB. GPGB – reguliari teršalų išmetimo į orą stebėseną ir matavimas, kaip nurodyta toliau, atliekami nurodytu dažnumu ir laikantis EN standartų. Jeigu EN standartų nėra, GPGB – rėmimasis ISO, nacionaliniais arba kitais tarptautiniais standartais, kad būtų gautami lygiavertės mokslinės kokybės duomenys.

	Parametras	Stebėsenos dažnumas	Taršos šaltinis	Stebėseną susijusi su GPGB
a	NO _x ir SO ₂	Nuolatinė stebėseną	Regeneravimo katilas	21 GPGB 22 GPGB 36 GPGB 37 GPGB
		Periodinė arba nuolatinė stebėseną	Kalkių degimo krosnis	24 GPGB 26 GPGB
		Periodinė arba nuolatinė stebėseną	Specialusis BRS degiklis	28 GPGB 29 GPGB
b	Dulkės	Periodinė arba nuolatinė stebėseną	Regeneravimo katilas (kraftplaušienos) ir kalkių degimo krosnis	23 GPGB 27 GPGB
		Periodinė stebėseną	Regeneravimo katilas (sulfitinės plaušienos)	37 GPGB
c	BRS (įskaitant H ₂ S)	Nuolatinė stebėseną	Regeneravimo katilas	21 GPGB
		Periodinė arba nuolatinė stebėseną	Kalkių degimo krosnis ir specialusis BRS degiklis	24 GPGB 25 GPGB 28 GPGB
		Periodinė stebėseną	Pasklidieji išmetamieji teršalai iš įvairių šaltinių (pvz., plaušų linijos, cisternų, skiedrų bunkerų ir kt.) ir silpno kvapo dujų likučiai	11 GPGB 20 GPGB
d	NH ₃	Periodinė stebėseną	Regeneravimo katilas, turintis selektyviosios nekatalizinės redukcijos (SNKR) funkciją	36 GPGB

10 GPGB. GPGB – teršalų išmetimo į vandenį stebėseną, kaip nurodyta toliau, atliekama nurodytu dažnumu ir laikantis EN standartų. Jeigu EN standartų nėra, GPGB – rėmimasis ISO, nacionaliniais arba kitais tarptautiniais standartais, kad būtų gautami lygiavertės mokslinės kokybės duomenys.

	Parametras	Stebėsenos dažnumas	Stebėseną susijusi su GPGB
a	Cheminis deguonies suvartojimas (ChDS) arba Bendroji organinė anglis (BOA) ⁽¹⁾	Kasdien ⁽²⁾ ⁽³⁾	19 GPGB 33 GPGB 40 GPGB 45 GPGB 50 GPGB
b	BDS ₅ arba BDS ₇	Kas savaitę (kartą per savaitę)	
c	Bendrasis skendinčių medžiagų (BSM) kiekis	Kasdien ⁽²⁾ ⁽³⁾	
d	Bendrasis azoto kiekis	Kas savaitę (kartą per savaitę) ⁽²⁾	
e	Bendrasis fosforo kiekis	Kas savaitę (kartą per savaitę) ⁽²⁾	
f	EDTA, DTPA ⁽⁴⁾	Kas mėnesį (kartą per mėnesį)	

	Parametras	Stebėsenos dažnumas	Stebėseną susijusi su GPGB
g	AOH (pagal EN ISO 9562:2004) ⁽⁵⁾	Kas mėnesį (kartą per mėnesį)	19 GPGB: balintoji kraftplaušiena
		Kartą kas du mėnesius	33 GPGB: išskyrus gamyklas, kuriose visiškai nenaudojama chloro ir gaminama NSPC plaušiena 40 GPGB: išskyrus CTMP ir CMP gamyklas 45 GPGB 50 GPGB
h	Atitinkami metalai (pvz., Zn, Cu, Cd, Pb, Ni)	Kartą per metus	

(1) Dėl ekonominių ir ekologinių priežasčių vis labiau linkstama vietoj ChDS matuoti BOA. Jei BOA matuojama kaip pagrindinis proceso parametras, ChDS matuoti nebūtina, tačiau turėtų būti nustatyta šių dviejų parametru koreliacija konkrečiam taršos šaltiniui ir nuotekų valymo etapui.

(2) Galima taikyti ir greitosios analizės metodus. Greitosios analizės rezultatai turėtų būti reguliariai tikrinami (pvz., kas mėnesį) remiantis EN standartais arba, jei EN standartų nėra, ISO, nacionaliniais ar kitais tarptautiniais standartais, kad būtų gaunami lygiavertės mokslinės kokybės duomenys.

(3) Gamyklose, kurios veikia mažiau nei septynias dienas per savaitę, ChDS ir BSM stebėsenos dažnumas gali būti mažesnis – skaičiuojamos tos dienos, kai gamykla veikia, arba mėginių ėmimo laikotarpį galima pailginti iki 48 arba 72 val.

(4) Taikoma, jei procese naudojama EDTA arba DTPA (kompleksonų).

(5) Netaikoma, jei gamyklos pateikiama įrodymų, kad AOH nesusidaro ir jų nepridedama su cheminiais priedais ir žaliavomis.

11 GPGB. GPGB – reguliari iš atitinkamų šaltinių išmetamo bendrojo pasklidžiosios redukuotos sieros kiekio stebėseną ir vertinimą.

Aprašymas

Išmetamas bendrasis pasklidžiosios redukuotos sieros kiekis gali būti vertinamas periodiškai tiesiogiai matuojant ir įvertinant pasklidžiųjų teršalų, išmetamų iš įvairių šaltinių (pvz., plaušų linijos, cisternų, skiedrų bunkerių ir kt.), kiekį.

1.1.7. Atliekų tvarkymas

12 GPGB. Siekiant mažinti šalinti išvežamų atliekų kiekį, GPGB – atliekų įvertinimo (įskaitant atliekų inventorinius aprašus) ir tvarkymo sistemos diegimas, kad būtų lengviau atliekas naudoti pakartotinai, o jei tai neįmanoma, jas perdirbti, jei atliekų perdirbti neįmanoma, jas kitaip panaudoti; tuo tikslu taikomas toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a	Skirtingų atliekų frakcijų rinkimas atskirai (įskaitant pavojingųjų atliekų atskyrimą ir rūšiavimą)	Žr. 1.7.3 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
b	Tinkamų likučių frakcijų maišymas siekiant gauti mišinius, kuriuos galima lengviau utilizuoti		Taikoma visuotinai.
c	Parengiamasis procesų likučių apdorojimas prieš jų pakartotinį naudojimą ar perdirbimą		Taikoma visuotinai.
d	Medžiagų atgavimas ir procesų likučių perdirbimas gamybos vietoje		Taikoma visuotinai.
e	Gamybos ar kitoje vietoje vykdoma energijos gavyba iš atliekų, kuriose yra daug organinių medžiagų		Jei atliekos naudojamos kitoje vietoje, taikymas priklauso nuo to, ar esama trečiosios šalies.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
f	Medžiagų panaudojimas ne gamybos vietoje		Priklauso nuo to, ar esama trečiosios šalies.
g	Parengiamasis atliekų apdorojimas prieš šalinimą		Taikoma visuotinai.

1.1.8. Teršalų išleidimas į vandenį

Daugiau informacijos apie nuotekų valymą plaušienos ir popieriaus gamyklose ir atskirų procesų su GPGB siejamus išmetamųjų teršalų kiekius pateikta 1.2–1.6 skirsniuose.

13 GPGB. Siekiant mažinti į priimančiuosius vandenis išleidžiamą maistinių medžiagų (azoto ir fosforo) kiekį, GPGB – cheminių priedų, kuriuose yra didelis azoto ir fosforo kiekis, pakeitimas priedais, kuriuose yra mažai azoto ir fosforo.

Taikymas

Taikoma, jei cheminių priedų azotas yra biologiškai neįsisavinamas (t. y. jo negalima naudoti kaip maistinės medžiagos atliekant biologinį valymą) arba jei yra maistinių medžiagų perteklius.

14 GPGB. Siekiant į priimančiuosius vandenis išleisti kuo mažiau teršalų, GPGB – visų toliau nurodytų metodų taikymas.

	Metodas	Aprašymas
a	Pirminis (fizinis cheminis) valymas	Žr. 1.7.2.2 skirsnį.
b	Antrinis (biologinis) valymas ⁽¹⁾	

⁽¹⁾ Netaikoma gamykloms, kurių nuotekose po pirminio valymo yra nedaug biologinių sudedamųjų dalių, pvz., specialiosios paskirties popieriaus gamykloms.

15 GPGB. Jei reikia papildomai šalinti organines medžiagas, azotą ar fosforą, GPGB – 1.7.2.2 skirsnyje apibūdintas tretinis valymas.

16 GPGB. Siekiant iš biologinio valymo įrenginių į priimančiuosius vandenis išleisti kuo mažiau teršalų, GPGB – visų toliau nurodytų metodų taikymas.

	Metodas
a	Tinkamas biologinio valymo įrenginio projektavimas ir eksploatavimas
b	Reguliari aktyviosios biomasės kontrolė
c	Maistinių medžiagų (azoto ir fosforo) tiekimo reguliavimas pagal faktinį aktyviosios biomasės poreikį

1.1.9. **Triukšmo skleidimas**

17 GPGB. Siekiant mažinti plaušienos ir popieriaus gamybos sukeltą triukšmą, GPGB – toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a	Triukšmo mažinimo programa	Triukšmo mažinimo programa apima triukšmo šaltinių ir veikiamų zonų nustatymą, triukšmo lygio apskaičiavimą bei matavimą, siekiant suskirstyti šaltinius pagal triukšmo lygį, ekonomiškai efektyviausių metodų nustatymą, jų įgyvendinimą ir stebėseną.	Taikoma visuotinai.
b	Strateginis įrangos, agregatų ir pastatų išdėstymo planavimas	Triukšmą galima sumažinti padidinus nuotolį tarp triukšmo šaltinio ir veikiamo objekto, taip pat triukšmui sulaikyti naudojant pastatus.	Taikoma visoms naujoms gamykloms. Esamose gamyklose įrangos ir gamybos agregatų išdėstymo keitimas gali būti ribotas dėl vietos stokos ar pernelyg didelių išlaidų.
c	Veiklos ir valdymo metodai pastatuose, kuriuose įrengta triukšmą skleidžianti įranga	Taikomi šie metodai: — siekiant išvengti gedimų, geriau tikrinama ir prižiūrima įranga, — uždaromos uždarų patalpų durys ir langai, — įrangą eksploatuoja patyrę darbuotojai, — vengiama vykdyti triukšmingą veiklą naktį, — numatomos triukšmo mažinimo priemonės atliekant techninę priežiūrą.	
d	Triukšmą skleidžiančios įrangos ir agregatų naudojimas uždaroje erdvėje	Triukšmą skleidžianti įranga, pvz., medienos apdirbimo įranga, hidrauliniai agregatai ir kompresoriai, naudojama atskirose konstrukcijose (pvz., pastatuose ar garsui nelaidžiose spintose), iš vidaus ir išorės padengtose garsą sugeriančiomis medžiagomis.	Taikoma visuotinai.
e	Mažiau triukšmo skleidžiančios įrangos ir įrangoje bei ortakiuose įtaisytų garso slopintuvų naudojimas		
f	Vibracijos izoliacija	Mechanizmų vibracijos izoliacija ir triukšmo šaltinių bei galimai rezonuojančių komponentų, išdėstymas atskirai	
g	Pastatų garso izoliacija	Tuo tikslu gali būti naudojama: — garsą sugeriančios medžiagos sienose ir lubose, — garso nepraleidžiančios durys, — langai su dvigubo stiklo paketais.	

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
h	Triukšmo mažinimas	Triukšmo sklaidimą galima mažinti tarp triukšmo šaltinio ir veikiamų objektų įrengiant triukšmo barjerus. Tinkami barjerai – apsauginės sienelės, pylimai ir pastatai. Tinkami triukšmo mažinimo metodai yra duslintuvų ir silpnintuvų įmontavimas į triukšmą skleidžiančią įrangą, pvz., garo išleidimo įrangą ir džiovyklų ventiliatorius.	Taikoma visoms naujoms gamykloms. Esamose gamyklose galimybė įrengti kliūtis gali būti ribota dėl vietos stokos.
i		Didesnių medienos apdirbimo mašinų naudojimas, kad medienos kėlimas bei transportavimas truktų trumpiau, o paleidžiant rąstus kristi ant rietuvių ar ant pastūmos stalo būtų keliami mažiau triukšmo.	Taikoma visuotinai.
j		Patobulinti darbo metodai, pvz., rąstai paleidžiami kristi į rietuves ar ant pastūmos stalo iš mažesnio aukščio; apie triukšmo lygį nedelsiant perspėjami darbininkai.	

1.1.10. Eksploatavimo nutraukimas

18 GPGB. Siekiant išvengti taršos rizikos, kai nutraukiamas gamyklos eksploatavimas, GPGB – toliau nurodytų bendrųjų metodų taikymas.

	Metodas
a	Užtikrinti, kad požeminių talpyklų ir vamzdynų būtų išvengiama projektavimo etapu arba jų išdėstymas būtų gerai žinomas ir užfiksuotas dokumentuose.
b	Parengti nurodymus dėl gamybos įrangos, talpyklų ir vamzdynų ištuštinimo.
c	Užtikrinti, kad gamykla būtų uždaroma tvarkingai, pvz., kad teritorija būtų išvalyta ir sutvarkyta. Jei įmanoma, turėtų būti apsaugotos natūralios dirvožemio funkcijos.
d	Įdiegti stebėsenos, visų pirma gruntinio vandens stebėsenos, programą, siekiant nustatyti galimą būsimą poveikį gamyklos teritorijoje ar jos apylinkėse.
e	Parengti ir turėti rizikos analize grindžiamą gamyklos uždarymo ar eksploatavimo nutraukimo programą, kurioje uždarymo darbų organizavimas pateikiamas skaidriai ir atsižvelgiant į vietos specifines sąlygas.

1.2. GPGB IŠVADOS DĖL KRAFTPLAUŠIENOS GAMYBOS PROCESO

Integruotoms kraftplaušienos ir popieriaus gamykloms, be šio skirsnio GPGB išvadų, taikomos konkrečioms popieriaus gamybos procesams skirtos GPGB išvados, pateiktos 1.6 skirsnyje.

1.2.1. Nuotekos ir į vandenį išleidžiami teršalai

19 GPGB. Siekiant iš visos gamyklos į priimančiuosius vandenį išleisti kuo mažiau teršalų, GPGB – balinimas visiškai nenaudojant chloro arba šiuolaikinis balinimas nenaudojant elementinio chloro (aprašymą žr. 1.7.2.1 skirsnyje) ir tinkamas 13, 14, 15 bei 16 GPGB aprašuose nurodytų metodų ir toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a	Modifikuotasis virinimas prieš balinimą	Žr. 1.7.2.1 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
b	Lignino šalinimas deguonimi prieš balinimą		
c	Rudosis masės rūšiavimas uždaroje sistemoje ir veiksmingas rudosis masės plovimas		
d	Dalinė technologinio vandens recirkuliacija balinimo įrenginyje		Vandens perdirbimas gali būti ribotas dėl balinimo nuovirų.
e	Veiksminga išsiliejimo stebėseną ir lokalizavimą, kartu taikant tinkamą regeneravimo sistemą		Taikoma visuotinai.
f	Pakankamų juodojo šarmo išgaminimo ir regeneravimo katilo pajėgumų užtikrinimas esant didžiausiai apkrovai		Taikoma visuotinai.
g	Užterštų kondensatų distiliavimas vandens garais ir jų pakartotinis naudojimas procese		

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 1 ir 2 lenteles. Šie su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai netaikomi tirpiosios kraftplaušienos gamykloms.

Kraftplaušienos gamykloms taikoma etaloninė nuotekų srauto vertė nustatyta 5 GPGB apraše.

1 lentelė

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai, taikomi iš balintosios kraftplaušienos gamyklos į priimančiuosius vandenį tiesiogiai išleidžiamoms nuotekoms

Parametras	Metinis vidurkis kg/OMT ⁽¹⁾
Cheminis deguonies suvartojimas (ChDS)	7–20
Bendrasis skendinčių medžiagų (BSM) kiekis	0,3–1,5
Bendrasis azoto kiekis	0,05–0,25 ⁽²⁾
Bendrasis fosforo kiekis	0,01–0,03 ⁽²⁾ Eukaliptas: 0,02–0,11 kg/OMT ⁽³⁾
Adsorbuojamieji organiniai halogenidai (AOH) ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾	0–0,2

⁽¹⁾ Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai nurodyti prekinės plaušienos gamybai ir plaušienos gamybai integruotose gamyklose (į juos neįtraukti gaminant popierių išmetami teršalai).

⁽²⁾ Jei biologinio nuotekų valymo įrenginys yra kompaktiškas, išmetamųjų teršalų kiekiai gali būti šiek tiek didesni.

⁽³⁾ Viršutinė intervalo riba nurodyta gamykloms, kuriose naudojamas eukaliptas iš regionų, kuriuose gausiau fosforo (pvz., Pirėnų eukaliptas).

⁽⁴⁾ Taikoma gamykloms, kuriose naudojami chloro turintys balinimo produktai.

⁽⁵⁾ Gamyklose, kuriose gaminama didelio stiprio, standžio ir grynumo plaušiena (pvz., skirta skysčių pakavimo kartonui ir LKP gaminti), išmetamų AOH kiekis gali siekti iki 0,25 kg/OMT.

2 lentelė

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai, taikomi iš nebalintosios kraftplaušienos gamyklos į priimančiuosius vandenį tiesiogiai išleidžiamoms nuotekoms

Parametras	Metinis vidurkis kg/OMT ⁽¹⁾
Cheminis deguonies suvartojimas (ChDS)	2,5–8
Bendrasis skendinčių medžiagų (BSM) kiekis	0,3–1,0
Bendrasis azoto kiekis	0,1–0,2 ⁽²⁾
Bendrasis fosforo kiekis	0,01–0,02 ⁽²⁾

⁽¹⁾ Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai nurodyti prekinės plaušienos gamybai ir plaušienos gamybai integruotose gamyklose (į juos neįtraukti gaminant popierių išmetami teršalai).

⁽²⁾ Jei biologinio nuotekų valymo įrenginys yra kompaktiškas, išmetamųjų teršalų kiekiai gali būti šiek tiek didesni.

BDS koncentracija išvalytose nuotekose turi būti nedidelė (apie 25 mg/l, matuojama 24 val. sudėtiniame mėginyje).

1.2.2. Teršalų išmetimas į orą**1.2.2.1. Išmetamų stipraus ir silpno kvapo dujų kiekio mažinimas**

20 GPGB. Siekiant mažinti dėl stipraus ir silpno kvapo dujų sklindančio kvapo intensyvumą ir išmetamą bendrąjį redukuotos sieros kiekį, GPGB – pasklidusių išmetamųjų teršalų prevencija surenkant visas sieros turinčias proceso išmetamąsias dujas, įskaitant per ventilaciją išmetamus sieros turinčius teršalus; tuo tikslu taikomi visi toliau nurodyti metodai.

	Metodas	Aprašymas
a	Stipraus ir silpno kvapo dujų surinkimo sistemos, kurioms būdingos visos šios ypatybės: — dangčiai, ištraukimo gaubtai, ortakiai ir pakankamai naši ištraukiamoji sistema, — nuotėkio nuolatinio aptikimo sistema, — saugos priemonės ir įranga.	
b	Nekondensuojamų stipraus ir silpno kvapo dujų deginimas	Dujoms deginti gali būti naudojami: — regeneravimo katilas, — kalkių degimo krosnis ⁽¹⁾ , — specialus BRS degiklis, kuriame įmontuoti drėgnieji dujų plautuvai SO _x šalinti, arba — energetinis katilas ⁽²⁾ . Siekiant užtikrinti nenutrūkstamą stipraus kvapo dujų deginimą, įrengiamos atsarginės sistemos. Kalkių degimo krosnis gali būti regeneravimo katilo atsarginė sistema; kita atsarginė įranga – deglėi ir kompaktiškas katilas.
c	Deginimo sistemos nenaudojimo ir tuo metu išmetamų teršalų kiekio ⁽³⁾ fiksavimas	

⁽¹⁾ Iš kalkių degimo krosnies išmetama daug daugiau SO_x, kai į krosnį tiekiamos stipraus kvapo nekondensuojamos dujos (NCG) ir nenaudojami šarminiai dujų plautuvai.

⁽²⁾ Naudojamas silpno kvapo dujoms apdoroti.

⁽³⁾ Taikoma stipraus kvapo dujų apdorojimui.

Taikymas

Taikoma visoms naujoms gamykloms ir esamų gamyklų svarbaus atnaujinimo atveju. Esamose gamyklose dėl išdėstymo ir vietos stokos sumontuoti reikiamą įrangą gali būti sudėtinga. Deginimo taikymas gali būti ribotas dėl saugos priežasčių, tais atvejais galėtų būti naudojami drėgnieji dujų plautuvai.

Su GPGB siejamas išmetamas bendrasis redukuotos sieros (BRS) kiekis silpno kvapo dujų likučiuose yra 0,05–0,2 kg S/OMT.

1.2.2.2. Iš regeneravimo katilo išmetamų teršalų kiekio mažinimas

SO₂ ir BRS išmetimas

21 GPGB. Siekiant mažinti iš regeneravimo katilo išmetamą SO₂ ir BRS kiekį, GPGB – toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas	Aprašymas
a	Sausųjų medžiagų (SM) kiekio juodajame šarme didinimas	Prieš deginant juodasis šarmas gali būti tirštinamas taikant garinimo procesą.
b	Optimizuotas degimas	Deginimo sąlygas galima pagerinti, pvz., gerai maišant orą ir kurą, kontroliuojant krosnies įkrovą.
c	Drėgnasis dujų plautuvai	Žr. 1.7.1.3 skirsnį.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 3 lentelę.

3 lentelė

Su GPGB siejami iš regeneravimo katilo išmetami SO₂ ir BRS kiekiai

Parametras		Dienos vidurkis ⁽¹⁾ ⁽²⁾ mg/Nm ³ esant 6 % O ₂	Metinis vidurkis ⁽¹⁾ mg/Nm ³ esant 6 % O ₂	Metinis vidurkis ⁽¹⁾ kg S/OMT
SO ₂	SM < 75 %	10–70	5–50	—
	SM 75–83 % ⁽³⁾	10–50	5–25	—
Bendrasis redukuotos sieros (BRS) kiekis		1–10 ⁽⁴⁾	1–5	—
Dujinė S (BRS-S + SO ₂ -S)	SM < 75 %	—	—	0,03–0,17
	SM 75–83 % ⁽³⁾			0,03–0,13

⁽¹⁾ Padidinus sausųjų medžiagų kiekį juodajame šarme, išmetama mažiau SO₂ ir daugiau NO_x. Todėl iš regeneravimo katilo, iš kurio išmetama nedaug SO₂, išmetamas NO_x kiekis gali siekti intervalo viršutinę ribą ir atvirkščiai.

⁽²⁾ Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai neapima laikotarpių, kai regeneravimo katilas veikia esant daug mažesniai nei įprasta sausųjų medžiagų kiekiui, nes juodojo šarmo tirštinimo įrenginys išjungiamas ar atliekama jo techninė priežiūra.

⁽³⁾ Jei regeneravimo katile deginamas juodasis šarmas, kurio SM > 83 %, išmetami SO₂ ir dujinės S kiekiai turėtų būti tikrinami kiekvienu konkrečiu atveju.

⁽⁴⁾ Šio intervalo vertės galioja, jei nedeginamos stipraus kvapo dujos.

SM – juodojo šarmo sausųjų medžiagų kiekis.

NO_x išmetimas

22 GPGB. Siekiant mažinti iš regeneravimo katilo išmetamą NO_x kiekį, GPGB – optimizuoto degimo sistemos, kuriai būdingos visos toliau nurodytos ypatybės, naudojimas.

	Metodas
a	Degimo proceso valdymas kompiuteriu
b	Geras kuro ir oro maišymas
c	Pakopinės oro tiekimo sistemos, pvz., naudojant skirtingus oro srauto reguliatorius ir oro įleidimo angas

Taikymas

c metodas taikomas naujiems regeneravimo katilams ir regeneravimo katilų svarbaus atnaujinimo atveju, kadangi šis metodas reikalauja didelių oro tiekimo sistemos ir krosnies pakeitimų.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 4 lentelę.

4 lentelė

Su GPGB siejami iš regeneravimo katilo išmetami NO_x kiekiai

Parametras		Metinis vidurkis ⁽¹⁾ mg/Nm ³ esant 6 % O ₂	Metinis vidurkis ⁽¹⁾ kg NO _x /OMT
NO _x	Spygliuočių mediena	120–200 ⁽²⁾	SM < 75 %: 0,8–1,4 SM 75–83 % ⁽³⁾ : 1,0–1,6
	Lapuočių mediena	120–200 ⁽²⁾	SM < 75 %: 0,8–1,4 SM 75–83 % ⁽³⁾ : 1,0–1,7

⁽¹⁾ Padidinus sausųjų medžiagų kiekį juodajame šarme, išmetama mažiau SO₂ ir daugiau NO_x. Todėl iš regeneravimo katilo, iš kurio išmetama nedaug SO₂, išmetamas NO_x kiekis gali siekti intervalo viršutinę ribą ir atvirksčiai.

⁽²⁾ Faktinis iš regeneravimo katilo išmetamas NO_x kiekis priklauso nuo azoto kiekio juodajame šarme ir nuo NCG bei kitų deginamų azoto turinčių dujų (pvz., dujų iš tirpinimo rezervuaro, iš kondensato išskirto metanolio, biologinio dumblo) kiekio ir sudėties. Kuo didesnis sausųjų medžiagų kiekis, azoto kiekis juodajame šarme ir NCG bei kitų deginamų azoto turinčių dujų kiekis, tuo arčiau intervalo viršutinės ribos bus su GPGB siejamas išmetamas NO_x kiekis.

⁽³⁾ Jei regeneravimo katile deginamas juodasis šarmas, kurio SM > 83 %, išmetami NO_x kiekiai turėtų būti tikrinami kiekvienu konkrečiu atveju.

SM – juodojo šarmo sausųjų medžiagų kiekis.

Dulkių išmetimas

23 GPGB. Siekiant mažinti iš regeneravimo katilo išmetamų dulkių kiekį, GPGB – elektrostatinio nusodintuvo naudojimas arba jo naudojimas kartu su drėgnuoju dujų plautuvu.

Aprašymas

Žr. 1.7.1.1 skirsnį.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 5 lentelę.

5 lentelė

Su GPGB siejami iš regeneravimo katilo išmetamų dulkių kiekiai

Parametras	Dulkių sulaikymo sistema	Metinis vidurkis mg/Nm ³ esant 6 % O ₂	Metinis vidurkis kg dulkių/OMT
Dulkės	Nauja arba atnaujinta	10–25	0,02–0,20
	Esama	10–40 ⁽¹⁾	0,02–0,3 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Iš esamo regeneravimo katilo, kuriame įmontuotas elektrostatinis nusodintuvas ir kurio naudojimo laikotarpis artėja prie pabaigos, išmetamų dulkių kiekis ilgainiui gali padidėti iki 50 mg/Nm³ (atitinka 0,4 kg/OMT).

1.2.2.3. Iš kalkių degimo krosnies išmetamų teršalų kiekio mažinimas

SO₂ išmetimas

24 GPGB. Siekiant mažinti iš kalkių degimo krosnies išmetamą SO₂ kiekį, GPGB – vieno arba kelių toliau nurodytų metodų taikymas.

	Metodas	Aprašymas
a	Kuro (mažasio kuro) pasirinkimas	Žr. 1.7.1.3 skirsnį.
b	Sieros turinčių stipraus kvapo dujų deginimo kalkių degimo krosnyje ribojimas	
c	Na ₂ S kiekio kontrolė tiekiant kalkių dumblą	
d	Šarminis dujų plautuvas	

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 6 lentelę.

6 lentelė

Su GPGB siejami iš kalkių degimo krosnies išmetami SO₂ ir sieros kiekiai

Parametras ⁽¹⁾	Metinis vidurkis mg SO ₂ /Nm ³ esant 6 % O ₂	Metinis vidurkis kg S/OMT
SO ₂ , kai kalkių degimo krosnyje nedeginamos stipraus kvapo dujos	5–70	—

Parametras ⁽¹⁾	Metinis vidurkis mg SO ₂ /Nm ³ esant 6 % O ₂	Metinis vidurkis kg S/OMT
SO ₂ , kai kalkių degimo krosnyje deginamos stipraus kvapo dujos	55–120	—
Dujinė S (BRS-S + SO ₂ -S), kai kalkių degimo krosnyje nedeginamos stipraus kvapo dujos	—	0,005–0,07
Dujinė S (BRS-S + SO ₂ -S), kai kalkių degimo krosnyje deginamos stipraus kvapo dujos	—	0,055–0,12

⁽¹⁾ Stipraus kvapo dujos apima metanolį ir terpentinę.

BRS išmetimas

25 GPGB. Siekiant mažinti iš kalkių degimo krosnies išmetamą BRS kiekį, GPGB – vieno arba kelių toliau nurodytų metodų taikymas.

	Metodas	Aprašymas
a	Deguoies pertekliaus kontrolė	Žr. 1.7.1.3 skirsnį.
b	Na ₂ S kiekio kontrolė tiekiant kalkių dumblą	
c	Elektrostatinio nusodintuvo ir šarminio dujų plautuvo derinys	Žr. 1.7.1.1 skirsnį.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 7 lentelę.

7 lentelė

Su GPGB siejami iš kalkių degimo krosnies išmetami BRS kiekiai

Parametras	Metinis vidurkis mg S/Nm ³ esant 6 % O ₂
Bendrasis redukuotos sieros (BRS) kiekis	< 1–10 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Kalkių degimo krosnyse deginant stipraus kvapo dujas (įskaitant metanolį ir terpentinę), išmetamųjų teršalų kiekio intervalo viršutinė riba gali siekti 40 mg/Nm³.

NO_x išmetimas

26 GPGB. Siekiant mažinti iš kalkių degimo krosnies išmetamą NO_x kiekį, GPGB – toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas	Aprašymas
a	Optimizuotas degimas ir degimo proceso valdymas	Žr. 1.7.1.2 skirsnį.
b	Geras kuro ir oro maišymas	
c	Mažai NO _x išmetantis degiklis	
d	Kuro (mažai azoto turinčio kuro) pasirinkimas	

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 8 lentelę.

8 lentelė

Su GPGB siejami iš kalkių degimo krosnies išmetami NO_x kiekiai

Parametras		Metinis vidurkis mg/Nm ³ esant 6 % O ₂	Metinis vidurkis kg NO _x /OMT
NO _x	Skystasis kuras	100–200 ⁽¹⁾	0,1–0,2 ⁽¹⁾
	Dujinis kuras	100–350 ⁽²⁾	0,1–0,3 ⁽²⁾

⁽¹⁾ Jei naudojamas augalinės kilmės skystasis kuras (pvz., terpentinas, metanolis, talo alyva), įskaitant tą kurą, kuris yra plaušienos gamybos proceso šalutinis produktas, išmetamas NO_x kiekis gali siekti 350 mg/Nm³ (atitinka 0,35 kg NO_x/OMT).

⁽²⁾ Jei naudojamas augalinės kilmės dujinis kuras (pvz., nekondensuojamos dujos), įskaitant tą kurą, kuris yra plaušienos gamybos proceso šalutinis produktas, išmetamas NO_x kiekis gali siekti 450 mg/Nm³ (atitinka 0,45 kg NO_x/OMT).

Dulkių išmetimas

27 GPGB. Siekiant mažinti iš kalkių degimo krosnies išmetamų dulkių kiekį, GPGB – elektrostatinio nusodintuvo naudojimas arba jo naudojimas kartu su drėgnuoju dujų plautuvu.

Aprašymas

Žr. 1.7.1.1 skirsnį.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 9 lentelę.

9 lentelė

Su GPGB siejami iš kalkių degimo krosnies išmetamų dulkių kiekiai

Parametras	Dulkių sulaikymo sistema	Metinis vidurkis mg/Nm ³ esant 6 % O ₂	Metinis vidurkis kg dulkių/OMT
Dulkės	Nauja arba atnaujinta	10–25	0,005–0,02
	Esama	10–30 ⁽¹⁾	0,005–0,03 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Iš esamos kalkių degimo krosnies, kurioje įmontuotas elektrostatinis nusodintuvas ir kurios naudojimo laikotarpis artėja prie pabaigos, išmetamų dulkių kiekis ilgainiui gali padidėti iki 50 mg/Nm³ (atitinka 0,05 kg/OMT).

1.2.2.4. Iš stipraus kvapo dujų degiklio (specialaus BRS degiklio) išmetamų teršalų kiekio mažinimas

28 GPGB. Siekiant mažinti specialiame BRS degiklyje deginant stipraus kvapo dujas išmetamą SO₂ kiekį, GPGB – šarminio SO₂ plautuvo naudojimas.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 10 lentelę.

10 lentelė

Su GPGB siejami specialiame BRS degiklyje deginant stipraus kvapo dujas išmetami SO₂ ir BRS kiekiai

Parametras	Metinis vidurkis mg/Nm ³ esant 9 % O ₂	Metinis vidurkis kg S/OMT
SO ₂	20–120	—
BRS	1–5	
Dujinė S (BRS-S + SO ₂ -S)	—	0,002–0,05 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Šis su GPGB siejamas išmetamųjų teršalų kiekis paremtas 100–200 Nm³/OMT dujų srautu.

29 GPGB. Siekiant mažinti specialiame BRS degiklyje deginant stipraus kvapo dujas išmetamą NO_x kiekį, GPGB – vieno ar kelių toliau nurodytų metodų taikymas.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a	Degiklio ir (arba) degimo optimizavimas	Žr. 1.7.1.2 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
b	Pakopinis deginimas	Žr. 1.7.1.2 skirsnį.	Taikoma visoms naujoms gamykloms ir svarbaus atnaujinimo atveju. Esamoms gamykloms taikoma tik tada, jei užtenka vietos įrangai įtaisyti.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 11 lentelę.

11 lentelė

Su GPGB siejami specialiame BRS degiklyje deginant stipraus kvapo dujas išmetami NO_x kiekiai

Parametras	Metinis vidurkis mg/Nm ³ esant 9 % O ₂	Metinis vidurkis kg NO _x /OMT
NO _x	50–400 ⁽¹⁾	0,01–0,1 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Jei esamoje gamykloje neįmanoma pereiti prie pakopinio deginimo, išmetamas NO_x kiekis gali siekti iki 1 000 mg/Nm³ (atitinka 0,2 kg/OMT).

1.2.3. Atliekų susidarymas

30 GPGB. Siekiant išvengti atliekų susidarymo ir kuo labiau sumažinti šalintinių kietųjų atliekų kiekį, GPGB – dulkių iš juodojo šarmo regeneravimo katilo elektrostatinių nusodintuvų grąžinimas į procesą

Taikymas

Dulkių recirkuliacija gali būti ribota dėl jose esančių procesui netinkamų elementų.

1.2.4. **Energijos suvartojimas ir energijos vartojimo efektyvumas**

31 GPGB. Siekiant mažinti šiluminės energijos (garo) suvartojimą, kuo geriau panaudoti energijos nešiklius ir mažinti elektros energijos suvartojimą, GPGB – toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas
a	Didelis žievės sausųjų medžiagų kiekis naudojant veiksmingus presus ar džiovinant
b	Didelio našumo garo katilai, pvz., žema dūmų dujų temperatūra
c	Veiksmingos antrinio šildymo sistemos
d	Uždaros vandens sistemos, įskaitant balinimo įrenginį
e	Didelė plaušienos koncentracija (vidutinio ar didelio tankio metodas)
f	Didelio našumo garinimo įrenginys
g	Šilumos atgavimas iš tirpinimo rezervuarų, pvz., naudojant išmetamųjų dujų plautuvus
h	Žemos temperatūros nuotekų srautų ir kitų atliekinės šilumos šaltinių naudojimas pastatams, į katilus tiekiamam vandeniui ir technologiniam vandeniui šildyti
i	Tinkamas antrinės šilumos ir antrinio kondensato naudojimas
j	Procesų stebėseną ir valdymą naudojant pažangias valdymo sistemas
k	Integruoto šilumokaičių tinklo optimizavimas
l	Šilumos atgavimas iš regeneravimo katilo išleidžiamų dūmų dujų tarp elektrostatinio nusodintuvo ir ventiliatoriaus
m	Kuo didesnio plaušienos tankio užtikrinimas rūšiuojant ir valant
n	Įvairių didelių variklių sukimosi greičio reguliavimas
o	Našių vakuuminių siurblių naudojimas
p	Tinkamų matmenų vamzdžių, siurblių ir ventiliatorių naudojimas
q	Optimalus skysčių lygis rezervuaruose

32 GPGB. Siekiant didinti elektros energijos gamybos veiksmingumą, GPGB – toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas
a	Didelis juodojo šarmo sausųjų medžiagų kiekis (dėl to didėja katilų, garo gamybos ir kartu elektros energijos gamybos našumas)
b	Aukštas regeneravimo katilo slėgis ir temperatūra; naujuose regeneravimo katiluose slėgis gali būti bent 100 barų, o temperatūra – 510 °C

	Metodas
c	Kuo mažesnis (techniškai įmanomas) išleidžiamo garo slėgis atgalinio slėgio turbinoje
d	Kondensacinė turbina elektros energijai iš garo pertekliaus gaminti
e	Didelis turbinos našumas
f	Tiekiamo vandens pašildymas beveik iki virimo temperatūros
g	Degimo oro ir į katilą kraunamo kuro pašildymas

1.3. GPGB IŠVADOS DĖL SULFITINĖS PLAUSIENOS GAMYBOS PROCESO

Integruotoms sulfitinės plaušienos ir popieriaus gamykloms, be šio skirsnio GPGB, taikomos konkrečioms popieriaus gamybos procesams skirtos GPGB išvados, pateiktos 1.6 skirsnyje.

1.3.1. Nuotekos ir į vandenį išleidžiami teršalai

33 GPGB. Siekiant išvengti vandens taršos ir iš visos gamyklos į priimančiuosius vandenis išleisti kuo mažiau teršalų, GPGB – tinkamas 13, 14, 15 bei 16 GPGB aprašuose nurodytų metodų ir toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a	Ilgesnis modifikuotasis virinimas prieš balinimą	Žr. 1.7.2.1 skirsnį.	Gali būti taikoma ribotai – priklausomai nuo plaušienos kokybės reikalavimų (jei būtinas didelis stipris).
b	Lignino šalinimas deguonimi prieš balinimą		
c	Rudosis masės rūšiavimas uždaroje sistemoje ir veiksmingas rudosis masės plovimas		Taikoma visuotinai.
d	Karštojo šarminio ekstrahavimo etapo nuotekų išgarinimas ir koncentratų deginimas šarmo katile		Ribotas taikymas tirpiosios plaušienos gamyklose, jei daugiapakopis biologinis nuotekų valymas yra apskritai palankesnis aplinkai sprendimas.
e	Balinimas visiškai nenaudojant chloro		Ribotas taikymas prekinės plaušienos gamyklose, kuriose gaminama labai balta plaušiena, ir gamyklose, kuriose gaminama specialiosios paskirties plaušiena cheminėms reikmėms.
f	Uždarojo ciklo balinimas		Taikoma tik toms gamykloms, kuriose virinimui ir pH reguliavimui balinant naudojamas tas pats šarmas.
g	Parengiamasis balinimas MgO pagrindu ir parengiamajam balinimui naudotų plovimo skysčių grąžinimas rudajai masei plauti		Taikymą gali riboti tokie veiksniai, kaip produkto kokybė (pvz., grynumas, švarumas ir baltumas), virintos plaušienos kapa skaičius, įrenginio hidraulinis pajėgumas ir rezervuarų, garintuvų bei regeneravimo katilų talpa, taip pat galimybė valyti plovimo įrangą.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
h	Silpno šarmo pH reguliavimas prieš jam patenkant į garinimo įrenginį ir jo viduje		Taikoma visiems magnio pagrindu veikiančioms įrenginiams. Reikalingi rezerviniai regeneravimo katilo ir pelenų grandinės pajėgumai.
i	Garintuvų kondensatų anaerobinis apdorojimas		Taikoma visuotinai.
j	Distiliavimas vandens garais ir SO ₂ atgavimas iš garintuvų kondensatų		Taikoma, jei tai būtina dėl anaerobinio nuotekų valymo.
k	Veiksminga išsiliejimo stebėseną ir lokalizavimą, kartu taikant cheminių produktų atgavimo ir energijos regeneravimo sistemą		Taikoma visuotinai.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 12 ir 13 lenteles. Šie su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai netaikomi tirpiosios plaušienos gamykloms ir specialios paskirties plaušienos gamybai cheminėms reikmėms.

Sulfitinės plaušienos gamykloms taikoma etaloninė nuotekų srauto vertė nustatyta 5 GPGB apraše.

12 lentelė

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai, taikomi iš balintosios sulfitinės ir magnefitinės popieriui gaminti skirtos plaušienos gamyklos į priimančiuosius vandenį tiesiogiai išleidžiamoms nuotekoms

Parametras	Popieriui gaminti skirta balintoji sulfitinė plaušiena ⁽¹⁾	Popieriui gaminti skirta magnefitinė plaušiena ⁽¹⁾
	Metinis vidurkis kg/OMT ⁽²⁾	Metinis vidurkis kg/OMT
Cheminis deguonies suvartojimas (ChDS)	10–30 ⁽³⁾	20–35
Bendrasis skendinčių medžiagų (BSM) kiekis	0,4–1,5	0,5–2,0
Bendrasis azoto kiekis	0,15–0,3	0,1–0,25
Bendrasis fosforo kiekis	0,01–0,05 ⁽³⁾	0,01–0,07
	Metinis vidurkis mg/l	
Adsorbuojamieji organiniai halogenidai (AOH)	0,5–1,5 ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾	

⁽¹⁾ Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai nurodyti prekinės plaušienos gamybai ir plaušienos gamybai integruotose gamyklose (į juos neįtraukti gaminant popierių išmetami teršalai).

⁽²⁾ Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai netaikomi natūralios riebalams nelaidžios plaušienos gamykloms.

⁽³⁾ Su GPGB siejamas ChDS ir bendrasis fosforo kiekis netaikomas iš eukalipto gaminamai prekinėi plaušienai.

⁽⁴⁾ Sulfitinės prekinės plaušienos gamyklose, siekiant įvykdyti produktams keliamus reikalavimus, gali būti taikomas tausojamojo balinimo ClO₂ etapas, kurio metu išmetama AOH.

⁽⁵⁾ Netaikoma gamykloms, kuriose balinant visiškai nenaudojama chloro.

13 lentelė

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai, taikomi iš sulfitinės plaušienos gamyklos, kurioje gaminama NSPC plaušiena, į priimančiuosius vandenius tiesiogiai išleidžiamoms nuotekoms

Parametras	Metinis vidurkis kg/OMT ⁽¹⁾
Cheminis deguonies suvartojimas (ChDS)	3,2–11
Bendrasis skendinčių medžiagų (BSM) kiekis	0,5–1,3
Bendrasis azoto kiekis	0,1–0,2 ⁽²⁾
Bendrasis fosforo kiekis	0,01–0,02

⁽¹⁾ Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai nurodyti prekinės plaušienos gamybai ir plaušienos gamybai integruotose gamyklose (į juos neįtraukti gaminant popierių išmetami teršalai).

⁽²⁾ Su GPGB siejamas bendrasis azoto kiekis netaikomas NSPC plaušienos gamybai amonio pagrindu, nes dėl proceso specifikos išmetama daugiau teršalų.

BDS koncentracija išvalytose nuotekose turi būti nedidelė (apie 25 mg/l, matuojama 24 val. sudėtiniame mėginyje).

1.3.2. Teršalų išmetimas į orą

34 GPGB. Siekiant išvengti SO₂ išmetimo ir sumažinti šių išmetamųjų teršalų kiekį, GPGB – visų didelės koncentracijos SO₂ dujų srautų surinkimas iš sulfitinių išvirų, autoklavų, sklaidytuvų ar pūtimo rezervuarų ir sieros išskyrimas.

35 GPGB. Siekiant išvengti pasklidusių sieros turinčių ir kvapiųjų teršalų išmetimo iš plovimo ir rūšiavimo įrenginių bei garintuvų ir sumažinti jų kiekį, GPGB – šių silpno kvapo dujų surinkimas ir vieno iš toliau nurodytų metodų taikymas.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a	Deginimas regeneravimo katilė	Žr. 1.7.1.3 skirsnį.	Netaikoma sulfitinės plaušienos gamykloms, kuriuose taikomas virinimas kalcio pagrindu. Šiose gamyklose regeneravimo katilas nenaudojamas.
b	Drėgnasis dujų plautuvas	Žr. 1.7.1.3 skirsnį.	Taikoma visuotinai.

36 GPGB. Siekiant mažinti iš regeneravimo katilo išmetamą NO_x kiekį, GPGB – optimizuoto degimo sistemos, kuriai būdingas vienas ar keli toliau nurodyti metodai, naudojimas.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a	Regeneravimo katilo veikimo optimizavimas reguliuojant degimo sąlygas	Žr. 1.7.1.2 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
b	Pakopinis panaudotų išvirų įpurškimas		Taikoma naujiems dideliems regeneravimo katilams ir regeneravimo katilų svarbaus atnaujinimo atveju.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
c	Selektyvioji nekatalizinė redukcija (SNKR)		Esamų regeneravimo katilų modifikavimas gali būti ribotas dėl nuovirų šalinimo problemų ir su tuo susijusių didesnių valymo ir priežiūros reikalavimų. Nepranešta, kad taikoma gamyklose, kuriose naudojamas amonis; tačiau tikėtina, kad dėl specifinės dujų atliekų sudėties SNKR būtų neveiksminga. Dėl sprogo pavojaus netaikoma gamyklose, kuriose naudojamas natris.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 14 lentelę.

14 lentelė

Su GPGB siejami iš regeneravimo katilo išmetami NO_x ir NH₃ kiekiai

Parametras	Dienos vidurkis mg/Nm ³ esant 5 % O ₂	Metinis vidurkis mg/Nm ³ esant 5 % O ₂
NO _x	100–350 ⁽¹⁾	100–270 ⁽¹⁾
NH ₃ (nesureagavęs amoniakas taikant SNKR)		< 5

⁽¹⁾ Gamyklose, kuriose naudojamas amonis, gali būti išmetama daugiau NO_x – iki 580 mg/Nm³ (dienos vidurkis) ir iki 450 mg/Nm³ (metų vidurkis).

37 GPGB. Siekiant mažinti iš regeneravimo katilo išmetamą dulkių ir SO₂ kiekį, GPGB – vieno iš toliau nurodytų metodų taikymas ir dujų plautuvų veikimo rūgštinės terpės sąlygomis ribojimas iki minimumo, būtino tinkamam jų veikimui užtikrinti.

	Metodas	Aprašymas
a	Elektrostatiniai nusodintuvai arba multiciklonai su daugia-pakopiais Venturio plautuvais	Žr. 1.7.1.3 skirsnį.
b	Elektrostatiniai nusodintuvai arba multiciklonai su daugia-pakopiais dvigubos įleidimo angos išleidžiamojo srauto plautuvais	

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 15 lentelę.

15 lentelė

Su GPGB siejami iš regeneravimo katilo išmetami dulkių ir SO₂ kiekiai

Parametras	Mėginių ėmimo laikotarpio vidurkis mg/Nm ³ esant 5 % O ₂
Dulkės	5–20 ⁽¹⁾ ⁽²⁾

Parametras	Mėginių ėmimo laikotarpio vidurkis mg/Nm ³ esant 5 % O ₂	
	Dienos vidurkis mg/Nm ³ esant 5 % O ₂	Metinis vidurkis mg/Nm ³ esant 5 % O ₂
SO ₂	100–300 ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾	50–250 ⁽³⁾ ⁽⁴⁾

(¹) Gamyklose, kuriose daugiau kaip 25 % žaliavų sudaro lapuočių mediena (joje gausu kalio), iš regeneravimo katilų gali būti išmetama daugiau dulkių – iki 30 mg/Nm³.

(²) Su GPGB siejamas išmetamas dulkių kiekis netaikomas gamykloms, kuriose naudojamas amonias.

(³) Kadangi dėl proceso specifikos išmetama daugiau teršalų, su GPGB siejamas išmetamas SO₂ kiekis netaikomas regeneravimo katilams, kurie nuolat veikia rūgštinės terpės sąlygomis, t. y. per sulfito atgavimo procesą kaip drėgnojo dujų plautuvo skystis naudojamos sulfitinės išviros.

(⁴) Esami daugiapakopiai Venturio plautuvai gali išmesti daugiau SO₂ – iki 400 mg/Nm³ (dienos vidurkis) ir iki 350 mg/Nm³ (metų vidurkis).

(⁵) Netaikoma veikimo rūgštinės terpės sąlygomis, t. y. laikotarpiais, kai plautuvai profilaktiškai skalaujami ir valomos nuoviros. Tais laikotarpiais gali būti išmetama iki 300–500 mg SO₂/Nm³ (esant 5 % O₂), kai valomas vienas iš plautuvų, ir iki 1 200 mg SO₂/Nm³ (pusvalandžio vidurkis, esant 5 % O₂), kai valomas paskutinis plautuvas.

Su GPGB siejamas aplinkosauginio veiksmingumo lygis yra veikimo rūgštinės terpės sąlygomis trukmė – apie 240 val. per metus dujų plautuvams ir mažiau kaip 24 val. per mėnesį paskutiniam monosulfito plautuvui.

1.3.3. Energijos suvartojimas ir energijos vartojimo efektyvumas

38 GPGB. Siekiant mažinti šiluminės energijos (garo) suvartojimą, kuo geriau panaudoti energijos nešiklius ir mažinti elektros energijos suvartojimą, GPGB – toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas
a	Didelis žievės sausųjų medžiagų kiekis naudojant veiksmingus presus ar džiovinant
b	Didelio našumo garo katilai, pvz., žema ištraukiamųjų dujų temperatūra
c	Veiksminga antrinio šildymo sistema
d	Uždaros vandens sistemos, įskaitant balinimo įrenginį
e	Didelė plaušienos koncentracija (vidutinio ar didelio tankio metodai)
f	Žemos temperatūros nuotekų srautų ir kitų atliekinės šilumos šaltinių naudojimas pastatams, į katilus tiekiamam vandeniui ir technologiniam vandeniui šildyti
g	Tinkamas antrinės šilumos ir antrinio kondensato naudojimas
h	Procesų stebėseną ir valdymą naudojant pažangias valdymo sistemas
i	Integruoto šilumokaičių tinklo optimizavimas
j	Kuo didesnio plaušienos tankio užtikrinimas rūšiuojant ir valant
k	Optimalus skysčių lygis rezervuaruose

39 GPGB. Siekiant didinti energijos gamybos našumą, GPGB – toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas
a	Aukštas regeneravimo katilo slėgis ir temperatūra
b	Kuo mažesnis (techniškai įmanomas) išleidžiamo garo slėgis atgalinio slėgio turbinoje
c	Kondensacinė turbina elektros energijai iš garo pertekliaus gaminti
d	Didelis turbinos našumas
e	Tiekiamo vandens pašildymas beveik iki virimo temperatūros
f	Degimo oro ir į katilą kraunamo kuro pašildymas

1.4. GPGB IŠVADOS DĖL MECHANINĖS PLAUSIENOS IR CHEMINĖS MECHANINĖS PLAUSIENOS GAMYBOS

Šio skirsnio GPGB išvados taikomos visoms integruotoms mechaninės plaušienos, popieriaus bei kartono gamykloms, taip pat mechaninės plaušienos gamykloms, CTMP ir CMP gamykloms. Popieriaus gamybai integruotose mechaninės plaušienos, popieriaus bei kartono gamyklose, be šio skirsnio GPGB išvadų, taip pat taikomi **49, 51, 52c ir 53 GPGB**.

1.4.1. Nuotekos ir į vandenį išleidžiami teršalai

40 GPGB. Siekiant mažinti gėlo vandens naudojimą, nuotekų srautą ir vandens taršą, GPGB – tinkamas 13, 14, 15 bei 16 GPGB aprašuose nurodytų metodų ir toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a	Technologinio vandens priešpriešinis srautas ir vandens sistemų atskyrimas	Žr. 1.7.2.1 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
b	Didelio tankio balinimas		
c	Plovimo etapas prieš spygliuočių mechaninės plaušienos malimą taikant parengiamąjį skiedrų apdorojimą		
d	Balinant peroksidu kaip šarmo naudojamo NaOH pakeitimas $\text{Ca}(\text{OH})_2$ arba $\text{Mg}(\text{OH})_2$		Taikymas didžiausiems baltumo lygiams gali būti ribotas.
e	Plaušų bei užpildo atgavimas ir apytakinio vandens valymas (popieriaus gamyba)		Taikoma visuotinai.
f	Optimalus rezervuarų ir indų projektavimas ir konstrukcija (popieriaus gamyba)		

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 16 lentelę. Šie su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai taip pat taikomi mechaninės plaušienos gamykloms. Integruotoms mechaninės, CTM ir CTMP plaušienos gamykloms taikoma etaloninė nuotekų srauto vertė nustatyta 5 GPGB apraše.

16 lentelė

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai, taikomi integruotai gaminant popierių ir kartoną iš vietoje pagamintos mechaninės plaušienos į priimančiuosius vandenius tiesiogiai išleidžiamoms nuotekoms

Parametras	Metinis vidurkis kg/t
Cheminiis deguonies suvartojimas (ChDS)	0,9–4,5 ⁽¹⁾
Bendrasis skendinčių medžiagų (BSM) kiekis	0,06–0,45
Bendrasis azoto kiekis	0,03–0,1 ⁽²⁾
Bendrasis fosforo kiekis	0,001–0,01

⁽¹⁾ Naudojant labai balintą mechaninę plaušieną (plaušai gatavame popieriuje sudaro 70–100 %), gali būti išmetama iki 8 kg/t teršalų.

⁽²⁾ Kai dėl plaušienos kokybės reikalavimų (pvz., dėl didelio baltumo) negalima naudoti biologiškai skaidžių ar pašalinamų kompleksų, gali būti išmetamas didesnis nei nurodyta bendrasis azoto kiekis ir jį reikia įvertinti kiekvienu konkrečiu atveju.

17 lentelė

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai, taikomi iš CTMP arba CMP plaušienos gamyklos į priimančiuosius vandenius tiesiogiai išleidžiamoms nuotekoms

Parametras	Metinis vidurkis kg/OMT
Cheminiis deguonies suvartojimas (ChDS)	12–20
Bendrasis skendinčių medžiagų (BSM) kiekis	0,5–0,9
Bendrasis azoto kiekis	0,15–0,18 ⁽¹⁾
Bendrasis fosforo kiekis	0,001–0,01

⁽¹⁾ Kai dėl plaušienos kokybės reikalavimų (pvz., dėl didelio baltumo) negalima naudoti biologiškai skaidžių ar pašalinamų kompleksų, gali būti išmetamas didesnis nei nurodyta bendrasis azoto kiekis, ir jį reikia įvertinti kiekvienu konkrečiu atveju.

BDS koncentracija išvalytose nuotekose turi būti nedidelė (apie 25 mg/l, matuojama 24 val. sudėtiniame mėginyje).

1.4.2. Energijos suvartojimas ir energijos vartojimo efektyvumas

41 GPGB. Siekiant mažinti šiluminės energijos ir elektros energijos suvartojimą, GPGB – toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas	Taikymas
a	Efektyviai energiją vartojančių malūnų naudojimas	Taikoma, kai gamybos įranga keičiama, rekonstruojama arba tobulinama.

	Metodas	Taikymas
b	TMP ir CTMP malūnų antrinės šilumos didelės dalies atgavimas ir atgauto garo pakartotinis naudojimas popieriui arba plaušienai džiovinti	Taikoma visuotinai.
c	Plaušų nuostolių mažinimas naudojant veiksmingas nuobirų malimo sistemas (antrinius malūnus)	
d	Energiją taupančios įrangos įrengimas, įskaitant automatinį procesų valdymą vietoj rankinio valdymo sistemų	
e	Gėlo vandens naudojimo mažinimas naudojant vidines technologinio vandens valymo ir recirkuliacijos sistemas	
f	Garų tiesioginio naudojimo mažinimas kruopščiai integruojant procesus (pvz., remiantis energijos inžinerijos (angl. <i>pinch</i>) analize)	

1.5. GPGB IŠVADOS DĖL MAKULATŪROS PERDIRBIMO

Šio skirsnio išvados taikomos visoms integruotoms gamykloms ir plaušienos gamykloms, kuriose naudojami perdirbti plaušai (PP). Popieriaus gamybai iš perdirbtų plaušų integruotose plaušienos, popieriaus bei kartono gamyklose, be šio skirsnio GPGB išvadų, taip pat taikomi **49, 51, 52c ir 53 GPGB**.

1.5.1. Medžiagų tvarkymas

42 GPGB. Siekiant išvengti dirvožemio ir gruntinio vandens taršos ar mažinti jos riziką ir siekiant sumažinti vėjo išpustomos makulatūros kiekį ir nuo makulatūros aikštelės sklindančių dulkių kiekį, GPGB – vieno ar kelių toliau nurodytų metodų taikymas.

	Metodas	Taikymas
a	Makulatūros sandėliavimo zonos paviršiaus padengimas kieta danga	Taikoma visuotinai.
b	Užterštų paviršinių nuotekų nuo makulatūros sandėliavimo zonos surinkimas ir valymas nuotekų valymo įrenginyje (neužterštas lietaus, pvz., nuo stogų, vanduo gali būti išleidžiamas atskirai).	Gali būti taikoma ribotai – priklausomai nuo paviršinių nuotekų užterštumo (nedidelė koncentracija) ir (arba) nuotekų valymo įrenginių dydžio (dideli kiekiai).
c	Makulatūros aikštelės teritorijos aptvėrimas tvora, kad makulatūros neišnešiotų vėjas	Taikoma visuotinai.
d	Reguliarus sandėliavimo zonos valymas, takų šlavimas ir nutekamųjų griovelių šulinėlių ištuštinimas, kad būtų išmetama mažiau dulkių – mažiau popieriaus atplaišų ir plaušų išnešiotų vėjas, mažiau popieriaus būtų sumaišoma dėl judėjimo gamybos vietoje (dėl šių priežasčių gali būti išmetama papildomai dulkių, ypač sausuojamu metu)	Taikoma visuotinai.
e	Popieriaus ryšulių ar palaido popieriaus laikymas po stogu, kad medžiagos būtų apsaugotos nuo atmosferos poveikio (drėgmės, mikrobiologinio skaidymo procesų ir kt.)	Taikymas gali būti ribotas dėl teritorijos dydžio.

1.5.2. Nuotekos ir į vandenį išleidžiami teršalai

43 GPGB. Siekiant mažinti gėlo vandens naudojimą, nuotekų srautą ir vandens taršą, GPGB – toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas	Aprašymas
a	Vandens sistemų atskyrimas	Žr. 1.7.2.1 skirsnį.
b	Technologinio vandens priešpriešinis srautas ir vandens recirkuliacija	
c	Dalinis biologinio valymo įrenginyje išvalytų nuotekų panaudojimas	Daugelyje gamyklų, kuriose popierius gaminamas iš perdirbtų plaušų, dalis išvalytų nuotekų srauto sugrąžinama į vandens grandinę, ypač gamyklose, kuriose gaminamas gofruotasis ar išorinių daugiasluoksnio kartono sluoksnių kartonas.
d	Apytakinio vandens skaidrinimas	Žr. 1.7.2.1 skirsnį.

44 GPGB. Siekiant gamyklose, kuriose perdirbama makulatūra, išlaikyti tinkamą vandens grandinių sistemų uždaramą ir išvengti galimo neigiamo poveikio dėl didesnio pakartotinio technologinio vandens naudojimo, GPGB – vieno ar kelių toliau nurodytų metodų taikymas.

	Metodas	Aprašymas
a	Technologinio vandens kokybės stebėseną ir kontrolę	Žr. 1.7.2.1 skirsnį.
b	Biologinės plėvelės susidarymo prevencija ir jos šalinimas pasitelkus metodus, kuriuos taikant išmetama kuo mažiau biocidų	
c	Kalcio iš technologinio vandens šalinimas taikant valdomą kalcio karbonato nusodinimą	

Taikymas

a–c metodai taikomi popieriaus iš perdirbtų plaušų gamykloms, kuriose naudojamos pažangios uždaros vandens grandinės sistemos.

45 GPGB. Siekiant išvengti vandens taršos ir iš visos gamyklos su nuotekomis į priimančiuosius vandenius išleisti mažiau teršalų, GPGB – tinkamas 13, 14, 15, 16, 43 bei 44 GPGB aprašuose nurodytų metodų derinys.

Integruotoms popieriaus iš perdirbtų plaušų gamykloms taikomi su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai apima gaminant popierių išmetamus teršalus, nes popieriaus mašinų apytakinio vandens grandinės glaudžiai sujungtos su popieriaus masės paruošimo grandinėmis.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 18 ir 19 lenteles.

18 lentelėje nurodyti su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai taip pat taikomi gamykloms, kuriose dažai iš perdirbtų plaušų nešalinami, o nurodyti 19 lentelėje – gamykloms, kuriose dažai iš perdirbtų plaušų pašalinami.

Gamykloms, kuriose naudojami perdirbti plaušai, taikoma etaloninė nuotekų srauto vertė nustatyta 5 GPGB apraše.

18 lentelė

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai, taikomi integruotai gaminant popierių ir kartoną iš vietoje pagamintų (nepašalinus dažų) perdirbtų plaušų plaušienos į priimančiuosius vandenį tiesiogiai išleidžiamoms nuotekoms

Parametras	Metinis vidurkis kg/t
Cheminis deguonies suvartojimas (ChDS)	0,4 ⁽¹⁾ –1,4
Bendras skendinčių medžiagų (BSM) kiekis	0,02–0,2 ⁽²⁾
Bendras azoto kiekis	0,008–0,09
Bendras fosforo kiekis	0,001–0,005 ⁽³⁾
Adsorbujamieji organiniai halogenidai (AOH)	0,05 (drėgmei atsparus popierius)

⁽¹⁾ Gamyklose, kurių vandens grandinės visiškai uždaros, ChDS neišmetama.

⁽²⁾ Esamos gamyklos gali išmesti iki 0,45 kg/t – dėl vis blogesnės makulatūros kokybės ir dėl to, kad sudėtinga nuolat tobulinti nuotekų įrenginį.

⁽³⁾ Gamykloms, kurių nuotekų srautas yra 5–10 m³/t, viršutinė intervalo riba yra 0,008 kg/t.

19 lentelė

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai, taikomi integruotai gaminant popierių ir kartoną iš vietoje pagamintų (pašalinus dažus) perdirbtų plaušų plaušienos į priimančiuosius vandenį tiesiogiai išleidžiamoms nuotekoms

Parametras	Metinis vidurkis kg/t
Cheminis deguonies suvartojimas (ChDS)	0,9–3,0 0,9–4,0 (minkštasis popierius)
Bendras skendinčių medžiagų (BSM) kiekis	0,08–0,3 0,1–0,4 (minkštasis popierius)
Bendras azoto kiekis	0,01–0,1 0,01–0,15 (minkštasis popierius)
Bendras fosforo kiekis	0,002–0,01 0,002–0,015 (minkštasis popierius)
Adsorbujamieji organiniai halogenidai (AOH)	0,05 (drėgmei atsparus popierius)

BDS koncentracija išvalytose nuotekose turi būti nedidelė (apie 25 mg/l, matuojama 24 val. sudėtiniame mėginyje).

1.5.3. Energijos suvartojimas ir energijos vartojimo efektyvumas

46 GPGB. GPGB – elektros energijos suvartojimo mažinimas popieriaus iš perdirbtų plaušų gamyklose, taikant toliau nurodytų metodų derinį.

	Metodas	Taikymas
a	Didelio homogeniškumo plaušinimas makulatūrai ir atskirus plaušelius suskaidyti	Taikoma visoms naujoms gamykloms ir esamų gamyklų svarbaus atnaujinimo atveju.
b	Veiksmingas rūšiavimas pagal dydį optimizuojant rotorijų konstrukciją, sietinius rūšiuotuvus ir jų veikimą taip, kad būtų galima naudoti mažesnę įrangą, kuri suvartoja mažiau energijos	
c	Popieriaus masės ruošimo taupant energiją koncepcija: kuo anksčiau per antrinio plaušinimo procesą atskirti priemaišas, naudoti mažiau mašinų dalių bei naudoti optimalias mašinų dalis ir taip riboti plaušų perdirbimo energijos imlumą	

1.6. GPGB IŠVADOS DĖL POPIERIAUS GAMYBOS IR SUSIJUSIŲ PROCESŲ

Šio skirsnio GPGB išvados taikomos visoms neintegruotoms popieriaus bei kartono gamykloms ir popieriaus bei kartono gamybai integruotose kraftplaušienos, sulfitinės plaušienos, CTMP ir CMP gamyklose.

49, 51, 52c ir 53 GPGB taikomi visoms integruotoms plaušienos ir popieriaus gamykloms.

Integruotoms kraftplaušienos, sulfitinės plaušienos, CTMP bei CMP ir popieriaus gamykloms, be šio skirsnio GPGB išvadų, dar taikomi konkrečioms plaušinimo procesams skirti GPGB.

1.6.1. Nuotekos ir į vandenį išleidžiami teršalai

47 GPGB. Siekiant mažinti nuotekų susidarymą, GPGB – toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a	Optimalus rezervuarų ir indų projektavimas ir konstrukcija	Žr. 1.7.2.1 skirsnį.	Taikoma visoms naujoms gamykloms ir esamų gamyklų svarbaus atnaujinimo atveju.
b	Plaušų bei užpildo atgavimas ir apytakinio vandens valymas		Taikoma visuotinai.
c	Vandens recirkuliacija		Taikoma visuotinai. Vandens pakartotinis naudojimas sietų sekcijoje gali būti ribotas dėl ištirpusių organinių, neorganinių ir koloidinių medžiagų.
d	Popieriaus mašinos purškiamųjų įtaisų optimizavimas		Taikoma visuotinai.

48 GPGB. Siekiant mažinti gėlo vandens naudojimą specialiosios paskirties popieriaus gamyklose ir iš jų į vandenį išleidžiamų teršalų kiekį, GPGB – toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a	Geresnis popieriaus gamybos planavimas	Geresnis planavimas siekiant optimaliai derinti produktų partijas ir laiką	Taikoma visuotinai.
b	Vandens grandinių pritaikymas atsižvelgiant į pakeitimus	Vandens grandinių pritaikymas, kad jos tinkamai veiktų pakeitus popierius rūši, spalvas ir naudojamus cheminius priedus	
c	Nuotekų valymo įrenginio parengtis atsižvelgiant į pakeitimus	Nuotekų valymo įrenginio pritaikymas, kad jis tinkamai veiktų esant kintamiems srautams, mažai koncentracijai ir naudojant skirtingus cheminių priedų tipus ir kiekius	
d	Broko atskyrimo sistemos ir indų talpos pritaikymas		
e	Cheminių priedų (pvz., riebalams ir (arba) vandeniui nelaidžių medžiagų), kuriuose yra perfluorintųjų ar polifluorintųjų junginių arba kurie prisideda prie jų susidarymo, išsiskyrimo mažinimas		Taikoma tik gamykloms, gaminančioms riebalams ar vandeniui atsparų popierių.
f	Perėjimas prie produktų pagalbinių medžiagų, kuriuose yra mažai AOH (pvz. tokių, kuriomis būtų galima pakeisti drėgmei atsparias medžiagas, kurių pagrindas yra epichlorhidrino dervos)		Taikoma tik gamykloms, gaminančioms drėgmei labai atsparių rūšių popierių.

49 GPGB. Siekiant mažinti kreidavimo skendų ir rišiklių sukeltą taršą, dėl kurios gali sutrikti biologinio atliekų valymo įrenginio veikimas, GPGB – toliau nurodyto a metodo taikymas, o jei tai techniškai neįmanoma, toliau nurodyto b metodo taikymas.

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a	Kreidavimo skendos atgavimas ir (arba) pigmentų perdirbimas	Nuotekos, kuriuose yra kreidavimo skendos, surenkamos atskirai. Kreidavimo cheminiai produktai atgaviami, pvz., šiais būdais: i) Ultrafiltravimo būdu; ii) taikant rūšiavimo, flokuliacijos ir sausinimo procesą, kai pigmentai grąžinami į kreidavimo procesą. Skaidrintas vanduo galėtų būti pakartotinai naudojamas vykdant gamybos procesą.	Ultrafiltravimo taikymas gali būti ribotas, kai: — nuotekų kiekiai yra labai maži, — kreidavimo nuotekos susidaro įvairiose gamyklos vietose, — daroma daug kreidavimo proceso pakeitimų arba — skirtingų kreidavimo skendų sudėtis yra nesuderinama.
b	Nuotekų, kuriuose yra kreidavimo skendos, parengiamasis valymas	Nuotekos, kuriuose yra kreidavimo skendos, valomos, pvz., flokuliacijos būdu, kad vėliau nesutriktų biologinis nuotekų valymas.	Taikoma visuotinai.

50 GPGB. Siekiant išvengti vandens taršos ir iš visos gamyklos su nuotekomis į priimančiuosius vandenius išleisti mažiau teršalų, GPGB – tinkamas 13, 14, 15, 47, 48 bei 49 GPGB aprašuose nurodytų metodų derinys.

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai

Žr. 20 ir 21 lenteles.

20 ir 21 lentelėse pateikti su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai taip pat taikomi popieriaus bei kartono gamybos procesui integruotose kraftplaušienos, sulfitinės plaušienos, CTMP bei CMP ir popieriaus gamyklose.

Neintegruotoms popieriaus ir kartono gamykloms taikoma etaloninė nuotekų srauto vertė nustatyta 5 GPGB apraše.

20 lentelė

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai, taikomi iš neintegruotos popieriaus ir kartono (išskyrus specialiosios paskirties popierių) gamyklos į priimančiuosius vandenius tiesiogiai išleidžiamoms nuotekoms

Parametras	Metinis vidurkis kg/t
Cheminis deguonies suvartojimas (ChDS)	0,15–1,5 (1)
Bendrasis skendinčių medžiagų (BSM) kiekis	0,02–0,35
Bendrasis azoto kiekis	0,01–0,1 0,01–0,15 (minkštasis popierius)
Bendrasis fosforo kiekis	0,003–0,012
Adsorbuojamieji organiniai halogenidai (AOH)	0,05 (dekoratyvinis ir drėgmei atsparus popierius)

(1) Poligrafinio popieriaus gamyklų atveju viršutinė intervalo riba nurodoma gamykloms, kuriose popieriui kreiduoti naudojamas krakmolos.

BDS koncentracija išvalytose nuotekose turi būti nedidelė (apie 25 mg/l, matuojama 24 val. sudėtiniame mėginyje).

21 lentelė

Su GPGB siejami išmetamųjų teršalų kiekiai, taikomi iš neintegruotos specialiosios paskirties popieriaus gamyklos į priimančiuosius vandenius tiesiogiai išleidžiamoms nuotekoms

Parametras	Metinis vidurkis kg/t (1)
Cheminis deguonies suvartojimas (ChDS)	0,3–5 (2)
Bendrasis skendinčių medžiagų (BSM) kiekis	0,10–1
Bendrasis azoto kiekis	0,015–0,4
Bendrasis fosforo kiekis	0,002–0,04
Adsorbuojamieji organiniai halogenidai (AOH)	0,05 (dekoratyvinis ir drėgmei atsparus popierius)

(1) Iš gamyklų, kurios pasižymi specialiomis charakteristikomis, pvz., dažnai keičiama popieriaus rūšis (pvz., ≥ 5 per dieną – metų vidurkis) arba gaminamas labai mažos gramatūros specialiosios paskirties popierius (≤ 30 g/m² – metų vidurkis), išmetamųjų teršalų kiekis gali būti didesnis nei intervalo viršutinė riba.

(2) Viršutinė su GPGB siejamo išmetamųjų teršalų kiekio intervalo riba nurodyta gamykloms, kuriose popierius gaminamas iš labai smulkių plaušelių (būtinai intensyvu malimas), ir gamykloms, kuriose dažnai keičiama popieriaus rūšis (pvz., ≥ 1 –2 kartai per dieną – metų vidurkis).

1.6.2. Teršalų išmetimas į orą

51 GPGB. Siekiant mažinti iš autonominių ir į gamybos liniją integruotų kreidavimo įrenginių išmetamų LOJ kiekį, GPGB – tokios kreidavimo skendos receptūros (sudėties) parinkimas, kuri leistų sumažinti išmetamų LOJ kiekį.

1.6.3. Atliekų susidarymas

52 GPGB. Siekiant kuo labiau sumažinti šalintinių kietųjų atliekų kiekį, GPGB – atliekų susidarymo prevencija ir jų perdirbimas, naudojant toliau nurodytų metodų derinį (žr. bendrąsias 20 GPGB išvadas).

	Metodas	Aprašymas	Taikymas
a	Plaušų bei užpildo atgavimas ir apytakinio vandens valymas	Žr. 1.7.2.1 skirsnį.	Taikoma visuotinai.
b	Broko recirkuliacijos sistema	Surenkamas skirtingų popieriaus gamybos proceso etapų brokas, atliekamas antrinis plaušimas ir plaušai gražinami į plaušų masę.	Taikoma visuotinai.
c	Kreidavimo skendos atgavimas ir (arba) pigmentų perdirbimas	Žr. 1.7.2.1 skirsnį.	
d	Pakartotinis pirminio nuotekų valymo plaušų dumblo naudojimas	Gamybos procese gali būti pakartotinai naudojamas pirminio nuotekų valymo dumblas, kuriame yra daug plaušų.	Taikymas gali būti ribotas dėl produktų kokybės reikalavimų.

1.6.4. Energijos suvartojimas ir energijos vartojimo efektyvumas

53 GPGB. Siekiant mažinti šiluminės energijos ir elektros energijos suvartojimą, GPGB – toliau nurodytų metodų derinys.

	Metodas	Taikymas
a	Energiją taupantys rūšiavimo metodai (rotorių konstrukcijos, sietinių rūšiutuvų ir jų veikimo optimizavimas)	Taikoma naujoms gamykloms arba svarbaus atnaujinimo atveju.
b	Geriausia praktika paremtas malimas, kartu atgaunant šilumą iš malūnų	
c	Optimizuotas sausinimas popieriaus mašinos presavimo sekcijoje (plataus užgriebio presas)	Netaikoma minkštajam popieriui ir daugeliui specialiosios paskirties popieriaus rūšių.
d	Garų kondensato atgavimas ir veiksmingų sistemų šilumai iš išleidžiamo oro atgauti naudojimas	Taikoma visuotinai.
e	Garų tiesioginio naudojimo mažinimas kruopščiai integruojant procesus (pvz., remiantis energijos imlumo (angl. <i>pinch</i>) analize)	
f	Labai našūs malūnai	Taikoma naujoms gamykloms.

	Metodas	Taikymas
g	Esamų malūnų veiksenos optimizavimas (pvz., energijos veikiant be apkrovos reikalavimų sumažinimas)	Taikoma visuotinai.
h	Optimali siurblių konstrukcija, siurblių tolydžiojo reguliavimo pavaros, pavaros be reduktoriaus	
i	Pažangiosios malimo technologijos	
j	Popieriaus juostos šildymas garo kameroje siekiant gerinti vandens šalinimo savybes ar didinti sausinimo pajėgumus	Netaikoma minkštajam popieriui ir daugeliui specialiosios paskirties popieriaus rūšių
k	Optimizuotos vakuuminės sistemos (pvz., turboventiliatoriai vietoj siurblių su vandens žiedu)	Taikoma visuotinai.
l	Energijos gamybos optimizavimas ir skirstomojo tinklo priežiūra	
m	Šilumos atgavimo, oro sistemos, izoliacijos optimizavimas	
n	Labai našių variklių (EFF1) naudojimas	
o	Purškiamojo vandens pašildymas šilumokaičiu	
p	Atliekinės šilumos naudojimas dumblui džiovinti arba sausintosios biomasės savybėms gerinti	
q	Šilumos atgavimas iš ašinių pūstuvų (jei naudojama) į džiovinimo gaubtą tiekiamam orui šildyti	
r	Šilumos atgavimas iš oro, kuris išleidžiamas iš džiovinaimo gaubto su laistomuoju bokštu	
s	Šilumos atgavimas iš infraraudonojo ištraukto karšto oro	

1.7. METODŲ APRAŠYMAS

1.7.1. Teršalų išmetimo į orą prevencijos ir kontrolės metodų aprašymas

1.7.1.1. Dulkės

Metodas	Aprašymas
Elektrostatinis nusodintuvas	Elektrostatinių nusodintuvų veikimo principas – kietosios dalelės įelektrinamos ir atskiriamos veikiant elektriniam laukui. Jie gali būti naudojami labai įvairiomis sąlygomis.
Šarminis dujų plautuvas	Žr. 1.7.1.3 skirsnį (drėgnasis dujų plautuvas).

1.7.1.2. NO_x

Metodas	Aprašymas
Oro ir kuro santykio mažinimas	Šis metodas grindžiamas šiomis ypatybėmis: — kruopščiai kontroliuojamas degimui naudojamo oro kiekis (nedidelis deguonies perteklius), — kuo labiau sumažinamas į krosnį patenkančio oro kiekis, — modifikuota krosnies degimo kameros konstrukcija.
Optimizuotas degimas ir degimo proceso valdymas	Taikant šį metodą, kuris grindžiamas nuolatine atitinkamų degimo proceso parametrų (pvz., O_2 , CO kiekio, kuro ir oro santykio, nesudegusių sudedamųjų dalių) stebėseną, naudojamos valdymo technologijos, kad būtų sudaromos geriausios degimo sąlygos. NO_x susidarymą ir išmetimą galima sumažinti reguliuojant veikimo parametrus, oro paskirstymą, deguonies perteklių, liepsnos formą ir temperatūros režimą.
Pakopinis deginimas	Pakopinis deginimas grindžiamas dviejų degimo zonų naudojimu, reguliuojant kuro ir oro santykį bei temperatūrą pirmojoje kameroje. Pirmojoje degimo zonoje sudaromos substechiometrinės sąlygos, kad amoniako junginiai aukštoje temperatūroje virstų azotu. Antrojoje zonoje papildomai tiekiamas oro, ir degimas baigiamas žemesnėje temperatūroje. Po dviejų pakopų deginimo dūmų dujos teka į antrąją kamerą, kur iš jų atgaunama šiluma, naudojama technologiniam garui gaminti.
Kuro (mažai azoto turinčio kuro) pasirinkimas	Naudojant kurą, kuriame yra mažai azoto, išmetama mažiau NO_x dėl degimo metu vykstančios kure esančio azoto oksidacijos. Deginant CNCG ar iš biomasės pagamintą kurą išmetama daugiau NO_x nei deginant mazutą ir gamtines dujas, nes CNCG ir bet kokiame iš medienos pagamintame kure yra daugiau azoto nei mazute ir gamtinėse dujose. Dėl aukštesnės degimo temperatūros deginant dujas išmetami didesni NO_x kiekiai nei deginant mazutą.
Mažai NO_x išmetantis degiklis	Mažai NO_x išmetančio degiklio veikimas grindžiamas šiais principais: sumažinama aukščiausia liepsnos temperatūra, vėlinamas, tačiau užbaigiamas degimo procesas ir padidinamas perduodamos šilumos kiekis (didesnė liepsnos spinduliuavimo geba). Tai gali būti siejama su modifikuota krosnies degimo kameros konstrukcija.
Pakopinis panaudotų išvirų įpurškimas	Panaudotų sulfitinų išvirų įpurškimas į katilą įvairiais lygmenimis neleidžia susidaryti NO_x ir užtikrina visišką sudeginimą.
Selektyvioji nekatalizinė redukcija (SNKR)	Naudojant šį metodą aukštoje temperatūroje vykstant reakcijai su amoniaku ar karbamiidu NO_x redukuojami į azotą. Į degimo dujas įpurškiama amoniakinio vandens (iki 25 % NH_3), amoniako pirminių junginių arba karbamiido tirpalo, kad NO redukuotųsi į N_2 . Ši reakcija geriausiai vyksta 830–1 050 °C temperatūroje; kad įpurškta medžiaga sureaguotų su NO, reikia pakankamos išlaikymo trukmės. Reikia kontroliuoti amoniako arba karbamiido dozavimą, kad liktų kuo mažiau nesureagavusio NH_3 .

1.7.1.3. SO_2 ir BRS išmetimo prevencija ir kontrolė

Metodas	Aprašymas
Juodasis šarmas, kuriame yra daug sausųjų medžiagų	Dėl didesnio sausųjų medžiagų kiekio juodajame šarme didėja degimo temperatūra. Taip išgarinama daugiau natrio (Na), kuris gali surišti SO_2 ir sudaryti Na_2SO_4 , dėl to iš regeneravimo katilo išmetama mažiau SO_2 . Aukštesnės temperatūros trūkumas yra tas, kad gali būti išmetama daugiau NO_x .

Metodas	Aprašymas
Kuro (mažasierio kuro) pasirinkimas	Naudojant mažasierį kurą, kuriame sieros kiekis sudaro apie 0,02–0,05 % masės (pvz., miško biomasė, žievė, mažasieris mazutas, dujos), išmetama mažiau SO ₂ , kuris susidaro degimo metu oksiduojantis kure esančiai sierai.
Optimizuotas degimas	Tai tokie metodai, kaip degimo intensyvumo reguliavimo sistema (oro ir kuro santykis, temperatūra, išbuvimo trukmė), deguonies pertekliaus kontrolė arba geras oro ir kuro maišymas.
Na ₂ S kiekio kontrolė tiekiant kalkių dumblą	Veiksmingai plaunant ir filtruojant kalkių dumblą mažėja Na ₂ S koncentracija, dėl to krosnyje pakartotinio degimo proceso metu susidaro mažiau vandenilio sulfido.
Išmetamo SO ₂ surinkimas ir atgavimas	Surenkami didelės koncentracijos SO ₂ dujų srautai iš rūgštinių išvirų, autoklavų, sklaidytuvų ar pūtimo rezervuarų. SO ₂ atgaunamas skirtingo slėgio absorbciniuose rezervuaruose tiek dėl ekonominių, tiek dėl aplinkos priežasčių.
Kvapiųjų dujų ir BRS deginimas	Surinktas stipraus kvapo dujas galima sunaikinti sudeginant jas regeneravimo katile, specialiaime BRS degiklyje ar kalkių degimo krosnyje. Surinktas silpno kvapo dujas tinka deginti regeneravimo katile, kalkių degimo krosnyje, energetiniame katile ar BRS degiklyje. Dujas iš tirpinimo rezervuarų galima deginti šiuolaikiniuose regeneravimo katiluose.
Silpno kvapo dujų surinkimas ir deginimas regeneravimo katile	Silpno kvapo dujų (didelis kiekis, maža SO ₂ koncentracija) deginimas derinamas su atsargine sistema. Silpno kvapo dujos bei kitos kvapiosios sudedamosios dalys nuolat surenkamos ir sudeginamos regeneravimo katile. Sieros dioksidas iš regeneravimo katilo ištraukiamųjų dujų atgaunamas priešpriešniais daugiapakopiais plautuvais ir vėl naudojamas plaušienai virinti. Kaip atsarginė sistema naudojami dujų plautuvai.
Drėgnasis dujų plautuvai	Dujiniai junginiai ištirpinami tinkamame skystyje (vandenyje arba šarminiame tirpale). Vienu metu galima šalinti kietuosius ir dujinius junginius. Ištekėjusios iš drėgnojo dujų plautuvo dūmų dujos prisotintos vandens; prieš išmetant dūmų dujas būtina atskirti lašelius. Gautą skystį būtina apdoroti taikant nuotekų valymo procesą, o netirpiosios medžiagos surenkamos nusodinimo ar filtravimo būdu.
Elektrostatiniai nusodintuvai arba multiciklonai su daugiapakopiais Venturio plautuvais ar daugiapakopiais dvigubos įleidimo angos išleidžiamojo srauto plautuvais	Dulkės atskiriamos elektrostatiniame nusodintuve arba daugiapakopiame ciklone. Taikant magnio sulfito procesą, elektrostatiniame nusodintuve nusodintos dulkės sudarytos daugiausia iš MgO, taip pat yra – nors ir mažiau – K, Na ar Ca junginių. Iš atgautų MgO pelenų paruošiama vandeninė suspensija, jie plaunami ir gesinami, kad susidarytų Mg(OH) ₂ , kuris vėliau naudojamas kaip šarminio dujų plovimo tirpalas daugiapakopiuose dujų plautuvuose siekiant atgauti virinimo cheminiuose produktuose esančią sierą. Taikant amonio sulfito procesą, amoniakas (NH ₃) neatgaunamas, nes jis vykstant degimo procesui skyla į azotą. Po to, kai dulkės pašalinamos, dūmų dujos ataušinamos leidžiant jas per vandens pagrindu veikiančią aušinamąjį dujų plautuvą ir tada patenka į trijų ar daugiau pakopų dūmų dujų plautuvą, kur išmestas SO ₂ išplaunamas Mg(OH) ₂ šarminiu tirpalu (jei taikomas magnio sulfito procesas) arba 100 % šviežiu NH ₃ tirpalu (jei taikomas amonio sulfito procesas).

1.7.2. Gėlo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų srauto bei nuotekų užterštumo mažinimo metodų aprašymas

1.7.2.1. Su procesais susieti metodai

Metodas	Aprašymas
Sausasis žievės skutimas	Sausasis rąstinės medienos žievės skutimas sukamuosiuose būgnuose (vanduo naudojamas tik rąstams plauti, tada tik minimaliai išvalomas ir išleidžiamas į nuotekų valymo įrenginį).
Balinimas visiškai nenaudojant chloro	Kai balinama visiškai nenaudojant chloro, visiškai nenaudojama chloro turinčių balinimo produktų, todėl balinant neišmetama organinių ir organinių chlorintųjų medžiagų.
Šiuolaikinis balinimas nenaudojant elementinio chloro	Taikant šiuolaikinį balinimą nenaudojant elementinio chloro, naudojama kuo mažiau chloro dioksido; tuo tikslu taikomi vienas ar keli iš šių balinimo etapų: apdorojimas deguonimi, karštos rūgšties hidrolizė, apdorojimas ozonu esant vidutiniam ir dideliame tankiui, apdorojimas atmosferiniu ir suslėgtu vandenilio peroksidu arba karštu chloro dioksidu.
Ilgesnis lignino šalinimas	Dėl ilgesnio lignino šalinimo, taikant a) modifikuotą virinimą arba b) lignino šalinimą deguonimi, iš plaušienos prieš balinimą pašalinama daugiau lignino (mažesnis kapa skaičius), todėl reikia mažiau balinimo produktų, o nuotekų tarša dėl ChDS yra mažesnė. Prieš balinimą sumažinus kapa skaičių vienu vienetu, balinimo įrenginyje išskiriamą ChDS galima sumažinti apytikriai 2 kg ChDS/OMT. Pašalintą ligniną gali atgauti ir grąžinti į cheminių produktų atgavimo ir energijos regeneravimo sistemą.
a) Ilgesnis modifikuotasis virinimas	Ilgesnį modifikuotą virinimą (partijomis ar nenutrūkstamą) sudaro ilgesni virinimo optimaliomis sąlygomis (pvz., mažesnė virinimo tirpalo šarmų koncentracija virinimo proceso pradžioje ir didesnė – jo pabaigoje) laikotarpiai, kad prieš balinimą būtų ekstrahuojama kuo daugiau lignino kartu išvenigiant angliavandenių skilimo ar plaušienos stiprio praradimo. Todėl vėlesniu balinimo etapu galima naudoti mažiau cheminių produktų ir sumažinti organinių medžiagų kiekį iš balinimo įrenginio išleidžiamose nuotekose.
b) Lignino šalinimas deguonimi	Lignino šalinimas deguonimi – galimybė pašalinti didelę dalį po virinimo likusio lignino, jei virinimo įrenginiui eksploatuoti reikia didesnio kapa skaičiaus. Šarminėmis sąlygomis plaušiena reaguoja su deguonimi, tokiu būdu pašalinama dalis likusio lignino.
Veiksmingas rudosios masės rūšiavimas ir plovimas uždarose sistemose	Rudoji masė rūšiuojama plyšiniaisiais slėginiais sietiniais rūšiuotuvais per daugiapakopį uždara ciklą. Tad priemaišos ir augalinės šiukšlės pašalinamos proceso pradžioje. Plaunant rudąją masę, nuo plaušų atskiriami ištirpę organiniai ir neorganiniai chemijos produktai. Rudoji plaušienos masė pirmiausia gali būti plaunama autoklave, tada didelio našumo plovimo mašinomis prieš lignino šalinimą deguonimi ir po jo, t. y. prieš balinimą. Sumažinama pernaša, balinant sunaudojama mažiau cheminių produktų, sumažinamas teršalų kiekis nuotekose. Be to, iš plovimo vandens galima atgauti virinimo cheminius produktus. Veiksmingas plovimas – priešpriešinį daugiapakopis plovimas naudojant filtrus ir presus. Rudosios masės rūšiavimo įrenginio vandens sistema yra visiškai uždara.

Metodas	Aprašymas
Dalinis technologinio vandens perdirbimas balinimo įrenginyje	<p>Rūgštūs ir šarminiai filtratai recirkuliuojami balinimo įrenginyje plaušienos srautui priešinga kryptimi. Vanduo išleidžiamas į nuotekų valymo įrenginį arba – retesniais atvejais – į plovimo procesą po to, kai apdorojama deguonimi.</p> <p>Siekiant išmesti mažai teršalų, būtina sąlyga yra tarpinio plovimo etapais naudojamos našios plovimo mašinos. Našiose (kraftplaušienos) gamyklose iš balinimo įrenginio išleidžiamų nuotekų srautas yra 12–25 m³/OMT.</p>
Veiksminga išsiliejimo stebėseną ir lokalizavimą, kartu taikant cheminių produktų atgavimo ir energijos regeneravimo sistemą	<p>Veiksmingą išsiliejimo kontrolės, surinkimo ir atgavimo sistemą, kuria užkertamas kelias netyčiam didelio organinių ir kartais toksiškų teršalų kiekio išleidimui ir didžiausiosioms pH vertėms (į antrinio nuotekų valymo įrenginį), sudaro:</p> <ul style="list-style-type: none"> — laidumo ar pH stebėseną strategiškai svarbiose vietose, siekiant aptikti nuostolius ir išsiliejimą, — išbėgusio ar išsiliejusio skysčio surinkimas esant didžiausiai galimai skysčio kietųjų medžiagų koncentracijai, — surinkto skysčio ir plaušų grąžinimas į procesą tinkamose vietose, — prevencinės priemonės, kad išsiliejusios koncentruotos ar kenksmingos medžiagos iš kritinių proceso zonų (įskaitant talo alyvą ir terpentinę) nepatektų į biologinio valymo įrenginį, — tinkamų matmenų rezervinės cisternos toksiškiems ir karšties koncentruotiems skysčiams surinkti ir laikyti.
Pakankamų juodojo šarmo išgarinimo įrenginio ir regeneravimo katilo pajėgumų užtikrinimas esant didžiausiajam apkrovai	<p>Pakankami juodojo šarmo išgarinimo įrenginio ir regeneravimo katilo pajėgumai užtikrina, kad dėl surinktų išsiliejusių medžiagų ir balinimo įrenginio nuotekų susidarantis papildomas skysčio ir sausųjų medžiagų kiekis nekeltų sunkumų. Taip patirama mažiau silpno juodojo šarmo, kitų koncentruotų proceso nuotekų nuostolių, taip pat gali būti sumažinami balinimo įrenginio filtratų nuostoliai.</p> <p>Daugiapakopiu garintuvu tirštinamas silpnas juodasis šarmas iš rudosios masės plovimo įrenginio, kartais biologinis dumblas iš nuotekų valymo įrenginio ir (arba) sulfatas iš ClO₂ įrenginio. Papildomi garinimo pajėgumai (didesni nei reikia įprastomis veikimo sąlygomis) suteikia pakankamai galimybių atgauti išsiliejusias medžiagas ir valyti galimus grąžinamuosius balinimo filtratų srautus.</p>
Užterštų kondensatų distiliavimas vandens garais ir jų pakartotinis naudojimas procese	<p>Užterštus kondensatus distiliuojant vandens garais ir juos pakartotinai naudojant procese mažinamas gamyklos gėlo vandens poreikis ir į nuotekų valymo įrenginį patenkantis organinių medžiagų kiekis.</p> <p>Distiliavimo kolonėlėje garai priešpriešine kryptimi leidžiami per anksčiau filtruotus procesų kondensatus, kuriuose yra redukuotos sieros junginių, terpenų, metanolio ir kitų organinių junginių. Lakiosios kondensatų medžiagos susikaupia viršutinėje kolonėlės dalyje kaip nekondensuojamos dujos bei metanolis ir pašalinamos iš sistemos. Išgrynintus kondensatus vėl galima naudoti procese, pvz., plovimui balinimo įrenginyje, rudajai masei plauti, kaustizacijos zonoje (dumblo plovimas ir skiedimas, dumblo filtrų purškiamieji įtaisai), kaip BRS plovimo skystį kalkių degimo krosnims arba kaip baltojo šarmo papildymo vandenį.</p> <p>Iš didžiausios koncentracijos kondensatų išskirtos nekondensuojamos dujos tiekiamos į stipraus nemalonaus kvapo dujų surinkimo sistemą ir sudeginamos. Iš vidutiniškai užterštų kondensatų išskirtos dujos surenkamos į mažo tūrio didelės koncentracijos dujų sistemą ir sudeginamos.</p>
Karštojo šarminio ekstrahavimo nuotekų išgarinimas ir sudeginimas	<p>Nuotekos pirmiausia tirštinamos garinant ir tada kaip biokuras sudeginamos regeneravimo katile. Natrio karbonato turinčios dujos ir lydalas nuo krosnies pado ištirpinami siekiant atgauti natrio tirpalą.</p>

Metodas	Aprašymas
Plovimo skysčių iš parengiamojo balinimo įrenginio recirkuliacija į rudosios masės plovimo įrenginį ir išgarinimas, siekiant mažinti išmetamą teršalų kiekį, kai balinama naudojant MgO	Būtinos šio metodo taikymo sąlygos – palyginti mažas kapa skaičius po virinimo (pvz., 14–16), pakankama rezervuarų, garintuvų ir regeneravimo katilo talpa, kad būtų galima tvarkyti papildomus srautus, galimybė nuo plovimo įrenginių pašalinti nuosėdas ir vidutinis plaušienos baltumas (≤ 87 % ISO), nes taikant šį metodą kai kuriais atvejais parandama šiek tiek baltumo. Prekinės plaušienos gamintojams ir kitiems gamintojams, kuriems reikalingas labai didelis baltumas (> 87 % ISO), gali būti sudėtinga taikyti parengiamąjį balinimą naudojant MgO.
Technologinio vandens priešpriešinis srautas	Integruotose gamyklose gėlas vanduo dažniausiai įleidžiamas per popieriaus gamybos mašinų purškiamuosius įtaisus, iš kurių prieš srovę tiekiamas į plaušinimo cechą.
Vandens sistemų atskyrimas	Atskirų gamybinių agregatų (pvz., plaušinimo, balinimo ir popieriaus gamybos mašinos) vandens sistemos yra atskirtos, kai plaušiena plaunama ir sausinama (pvz., plovimo presais). Taip išvengiama teršalų pernašos į tolesnius proceso etapus, trukdančias medžiagas galima pašalinti iš mažesnių vandens kiekių.
Didelio tankio balinimas (peroksidu)	Taikant didelio tankio balinimą, prieš pridedant balinimo produktų plaušiena sausinama, pvz., dviejų sietų ar kitokiu presu. Taip veiksmingiau naudojami balinimo produktai, gaunama švaresnė plaušiena, mažiau žalingų medžiagų pernešama į popieriaus gamybos mašiną ir susidaro mažiau ChDS. Peroksido likučius galima atgauti ir vėl naudoti.
Plaušų bei užpildo atgavimas ir apytakinio vandens valymas	Popieriaus gamybos mašinos apytakinis vanduo gali būti valomas šiais metodais: a) Naudojami įtaisai (paprastai būgniniai ar diskiniai filtrai arba flotacijos ištirpusiu oru agregatai ir kt.), kuriais nuo technologinio vandens atskiriamos kietosios medžiagos (plaušai ir užpildai). Apytakinio vandens kontūruose taikant flotaciją ištirpusiu oru, skendinčios medžiagos, smulkiosios dalelės, smulkios koloidinės dalelės ir anijoninės medžiagos paverčiamos dribsninėmis nuosėdomis ir tada pašalinamos. Atgauti plaušai ir užpildai grąžinami į procesą. Skaidrus apytakinis vanduo gali būti vėl naudojamas purškiamuosiuose įtaisuose, kuriems keliami ne tokie griežti vandens kokybės reikalavimai. b) Taikant papildomą filtruoto apytakinio vandens ultrafiltravimą, gaunamas labai skaidrus filtratas, tinkamas naudoti kaip didelio slėgio purškimo vanduo, sandarinimo vanduo, taip pat tinka cheminiams priedams skiesti.
Apytakinio vandens skaidrinimas	Praktiškai vien tik popieriaus pramonėje naudojamos vandens skaidrinimo sistemos paremtos nusodinimu, filtravimu (diskiniais filtrais) ir flotacija. Dažniausiai taikomas metodas – flotacija ištirpusiu oru. Anijoniniai nešvarumai ir smulkiosios dalelės naudojant priedus virsta dribsninėmis nuosėdomis, kurias galima išvalyti fiziškai. Kaip dribsnikliai naudojami stambiamolekuliniai vandenyje tirpūs polimerai arba neorganiniai elektrolitai. Susidariusios sankaupos (dribsninės nuosėdos) vėliau išplukdomos į skaidrinimo baseiną. Taikant flotaciją ištirpusiu oru, skendinčios medžiagos prikimba prie oro burbuliukų.
Vandens recirkuliacija	Skaidrintas vanduo recirkuliuojamas kaip technologinis vanduo tame pačiame ceche arba integruotose gamyklose iš popieriaus gamybos mašinos į plaušinimo cechą ir iš plaušinimo cecho į žievės skutimo cechą. Nuotekos daugiausia išleidžiamos didžiausios taršos taškuose (pvz., skaidrus diskinio filtro filtratas plaušinimo, žievės skutimo metu).

Metodas	Aprašymas
Optimalus rezervuarų ir indų projektavimas ir konstrukcija (popieriaus gamyba)	Masės laikymo rezervuarai ir apytakinio vandens talpyklos projektuojami taip, kad sunkumų dėl proceso svyravimų ir kintamų srautų nekiltų ir paleidimo bei išjungimo metu.
Plovimas prieš malant spygliuočių mechaninę plaušieną	Kai kuriose gamyklose, siekiant gerinti plaušienos savybes, spygliuočių skiedros pirmiausia apdorojamos derinant slėginį kaitinimą, stiprų gniuždymą ir impregnaciją. Dėl plovimo prieš malimą ir balinimą labai sumažėja ChDS, nes pašalinamas nors ir nedidelis, tačiau labai koncentruotų nuotekų srautas, kurį galima išvalyti atskirai.
Balinant peroksidu kaip šarmo naudojamo NaOH pakeitimas $\text{Ca}(\text{OH})_2$ arba $\text{Mg}(\text{OH})_2$	Kaip šarmą naudojant $\text{Ca}(\text{OH})_2$, išmetama apie 30 % mažiau ChDS, bet išlaidos didelis baltumas. Kaip NaOH pakaitalas taip pat naudojamas $\text{Mg}(\text{OH})_2$.
Uždarojo ciklo balinimas	Sulfitinės plaušienos gamyklose, kuriose kaip virinimo pagrindas naudojamas natris, balinimo įrenginio nuotekas galima valyti, pvz., taikant ultrafiltravimą, flotaciją ir dervų bei riebalų rūgščių atskyrimą – tai suteikia galimybę taikyti uždarojo ciklo balinimą. Balinimo ir plovimo filtratai pakartotinai naudojami pirmuoju plovimo etapu po virinimo ir galiausiai grąžinami perdirbti į cheminių medžiagų atgavimo agregatus.
Silpno šarmo pH reguliavimas prieš jam patenkant į garinimo įrenginį ir jo viduje	Neutralizuojama prieš garinimą arba po pirmojo garinimo etapo, kad organinės rūgštys liktų ištirpusios koncentrate ir jas būtų lengviau su panaudotomis išviromis grąžinti į regeneravimo katilą.
Garintuvų kondensatų anaerobinis apdorojimas	Žr. 1.7.2.2 skirsnį (kombinuotasis anaerobinis ir aerobinis valymas).
Distiliavimas vandens garais ir SO_2 atgavimas iš garintuvų kondensatų	Iš kondensatų išskiriamas SO_2 ; koncentratai valomi biologiškai, o išskirtas SO_2 grąžinamas naudoti kaip virinimo cheminis produktas.
Technologinio vandens kokybės stebėseną ir kontrolę	Taikant pažangias uždarąsias vandens sistemas būtina optimizuoti visą plaušų, vandens, cheminių priedų ir energijos sistemą. Tam reikia nuolat stebėti vandens kokybę, reikalinga personalo motyvacija, žinios ir veiksmai, susiję su reikiamos vandens kokybės užtikrinimo priemonėmis.
Biologinės plėvelės susidarymo prevencija ir jos šalinimas pasitelkus metodus, kuriuos taikant išmetama kuo mažiau biocidų	Su vandeniu ir plaušais nuolat patenka mikroorganizmų, dėl kurių kiekviename popieriaus gamykloje nusistovi tam tikra mikrobiologinė pusiausvyra. Kad vandens grandinėse ir įrangoje gausiai neaugtų mikroorganizmai, nesusidarytų biomasės sancaupų ar biologinė plėvelė, dažnai naudojami dispergentai arba biocidai. Jei taikoma katalizinė dezinfekcija vandenilio peroksidu, biologinė plėvelė ir pavieniai mikroorganizmai pašalinami nenaudojant biocidų.
Kalcio iš technologinio vandens šalinimas taikant valdomą kalcio karbonato nusodinimą	Sumažinus kalcio koncentraciją taikant valdomą kalcio karbonato šalinimą (pvz., flotaciją ištirpusiu oru), mažėja nepageidaujamo kalcio karbonato nusėdimas arba vandens sistemų ir įrangos (pvz., sekčių velenų, sietų, purkštukų, vamzdžių ar biologinio nuotekų valymo įrenginio) kalkėjimo rizika.
Popieriaus mašinos purškiamųjų įtaisų optimizavimas	Purškiamųjų įtaisų optimizavimas susijęs su a) pakartotiniu technologinio vandens (pvz., skaidrinto apytakinio vandens) naudojimu ir b) specialios konstrukcijos purkštukų taikymu.

1.7.2.2. Nuotekų tvarkymas

Metodas	Aprašymas
Pirminis valymas	Fizinis cheminis valymas, pvz., išlyginimas, neutralizavimas ar nusodinimas. Išlyginimas (pvz., išlyginimo rezervuaruose) taikomas siekiant užkirsti kelią dideliems srauto, temperatūros ir teršalų koncentracijos svyravimams ir taip išvengti nuotekų valymo sistemos perkrovos.
Antrinis (biologinis) valymas	Nuotekų valymo naudojant mikroorganizmus procesai – aerobinis ir anaerobinis valymas. Antrinio skaidrinimo etapu nusodinimo būdu, kartais kartu taikant flokuliaciją, nuo nuotekų atskiriamos kietosios medžiagos ir biomasė.
a) Aerobinis valymas	Aerobinio biologinio nuotekų valymo metu biologiškai skaidžias vandenyje ištirpusias ir koloidines medžiagas, kai patenka oro, mikroorganizmai paverčia kietosiomis medžiagomis (biomase) ir anglies dioksidu bei vandeniu. Taikomi procesai: — vienos ar dviejų pakopų aktyvusis dumblas, — biologinės plėvelės reaktoriaus procesai, — biologinė plėvelė ir aktyvusis dumblas (kompaktiškas biologinio valymo įrenginys). Taikant šį metodą derinamas judamasis sluoksnis ir aktyvusis dumblas. Susikaupusi biomasė (dumblo perteklius) nuo nuotekų atskiriama prieš išleidžiant vandenį.
b) Kombinuotasis anaerobinis ir aerobinis valymas	Anaerobinio valymo metu nuotekų organines medžiagas, nesant oro, mikroorganizmai paverčia metanu, anglies dioksidu, sulfidu ir kt. Procesas vykdomas hermetiškame reaktoriuje. Mikroorganizmai rezervuare išsaugomi biomasės (dumblo) pavidalu. Šio biologinio proceso metu susidariusias biodujas sudaro metanas, anglies dioksidas ir kitos dujos, kaip antai vandenilis ir vandenilio sulfidas; jos tinka energijai gaminti. Kadangi lieka ChDS, anaerobinis valymas turėtų būti parengiamasis valymas prieš aerobinį valymą. Taikant parengiamąjį anaerobinį valymą, biologinio valymo metu susidaro mažiau dumblo.
Tretinis valymas	Pažangaus valymo metodai yra filtravimas kitoms kietosioms medžiagoms šalinti, nitrifikacija ir denitrifikacija azotui šalinti arba flokuliacija ir (arba) nusodinimas, po kurių atliekamas filtravimas fosforui šalinti. Paprastai tretinis valymas atliekamas tada, kai pirminio ir biologinio valymo nepakanka, kad būtų pasiekti maži BSM, azoto ar fosforo kiekiai, kurių gali prireikti, pvz., dėl vietos sąlygų.
Tinkamai suprojektuotas ir eksploatuojamas biologinio valymo įrenginys	Tinkamai suprojektuotas ir eksploatuojamas biologinio valymo įrenginys apima tinkamos konstrukcijos ir matmenų valymo rezervuarus ir (arba) baseinus (pvz., nusodintuvus), atitinkančius hidraulinę ir taršos apkrovą. Mažas išmetamas BSM kiekis pasiekiamas užtikrinant gerą aktyviosios biomasės nusėdimą. Šiuos tikslus pasiekti lengviau, jei nuotekų valymo įrenginio konstrukcija, matmenų tinkamumas ir veikimas reguliariai tikrinami.

1.7.3. **Atliekų susidarymo prevencijos ir atliekų tvarkymo metodų aprašymas**

Metodas	Aprašymas
Atliekų vertinimo ir tvarkymo sistema	Atliekų vertinimo ir tvarkymo sistemos taikomos atliekų prevencijos, pakartotinio naudojimo, naudojimo, perdirbimo ir galutinio šalinimo optimizavimo galimybėms nustatyti. Atliekų inventoriniai aprašai leidžia nustatyti ir suskirstyti atliekų frakcijas pagal rūšį, ypatybes, kiekį ir kilmę.
Skirtingų atliekų frakcijų rinkimas atskirai	Skirtingų atliekų frakcijų rinkimas atskirai jų susidarymo vietoje ir, jei reikia, tarpinis sandėliavimas gali suteikti daugiau pakartotinio naudojimo ar recirkuliacijos galimybių. Toks rinkimas taip pat apima pavojingųjų atliekų frakcijų (pvz., alyvos ir riebalų likučių, hidraulinės ir transformatorinės alyvos, naudotų baterijų, elektros įrangos atliekų, tirpiklių, dažų biocidų ar cheminių produktų likučių) atskyrimą ir skirstymą.
Tinkamų likučių frakcijų maišymas	Tinkamos likučių frakcijos sumaišomos priklausomai nuo pasirinktų pakartotinio naudojimo ir (arba) perdirbimo, tolesnio apdorojimo ir šalinimo galimybių.
Parengiamasis procesų likučių apdorojimas prieš jų pakartotinį naudojimą ar perdirbimą	Parengiamojo apdorojimo metodų pavyzdžiai: <ul style="list-style-type: none"> — dumblo, žievės arba broko sausinimas ir kai kada džiovinimas, siekiant pagerinti tinkamumą naudoti pakartotinai (pvz., prieš deginant padidinti šilumingumą), — sausinimas, siekiant sumažinti transportuojamos masės svorį ir tūrį. Sausinama juostiniais presais, sraigtiniais presais, dekantavimo centrifugomis arba kameriniais filtriniais presais, — broko, pvz., iš perdirbtų plaušų procesų, smulkinimas ir metalinių dalių šalinimas, siekiant prieš deginant pagerinti degimo savybes, — biologinis stabilizavimas prieš sausinimą, jei numatoma naudoti žemės ūkyje.
Medžiagų atgavimas ir procesų likučių perdirbimas gamybos vietoje	Medžiagoms atgauti taikomi šie metodai: <ul style="list-style-type: none"> — plaušų išskyrimas iš vandens srautų ir grąžinimas į žaliavos masę, — cheminių priedų, kreidavimo pigmentų ir kt. atgavimas, — virinimo cheminių produktų atgavimas, naudojant regeneravimo katilus, taikant kaustizaciją ir kt.
Gamybos ar kitoje vietoje vykdoma energijos gavyba iš atliekų, kuriose yra daug organinių medžiagų	Šiluminės žievės skutimo, smulkinimo, rūšiavimo ir kt. liekanos, pvz., žievė, plaušų dumblas ar kitos daugiausia organinės liekanos, siekiant atgauti energiją, sudeginamos deginimo įrenginiuose arba biomasės jėgainėse.
Medžiagų panaudojimas ne gamybos vietoje	Tinkamų plaušienos ir popieriaus gamybos atliekų medžiagos gali būti naudojamos kituose pramonės sektoriuose, pvz.: <ul style="list-style-type: none"> — jomis kūrenamos krosnys arba jų įmaišoma į cemento, keramikos ar plytų gamybos žaliavas (taip pat atgaunama energija), — popieriaus dumblas kompostuojamas arba tinkamos atliekų frakcijos paskleidžiamos ant žemės (naudojama žemės ūkyje), — neorganinės atliekų frakcijos (smėlis, akmenėliai, stambios kietosios dalelės, pelenai, kalkės) naudojamos statyboje, pvz., grindiniui, gatvėms, dengiamiesiems sluoksniams ir kt. <p>Atliekų frakcijų tinkamumas naudoti ne gamybos vietoje priklauso nuo atliekų sudėties (pvz., neorganinių ir (arba) mineralinių medžiagų kiekio) ir nuo to, ar dėl numatyto perdirbimo nebus daroma žala aplinkai ir sveikatai.</p>
Parengiamasis atliekų frakcijų apdorojimas prieš šalinimą	Parengiamasis atliekų apdorojimas prieš šalinimą – transportuojamų arba šalinamų atliekų svorio ir tūrio mažinimo priemonės (sausinimas, džiovinimas ir kt.).

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT